

AĞASAR

YIL : 3 SAYI: 5 (KISIM 2010)

Kültür Araştırma Dergisi

ŞALFED'İN EĞİTİM HAMLESİ

DERNEKLERİMİZ / ŞENLİKLERİMİZ

Prof. Dr. Turgut İpek ile REFLÜ AMELİYATINDA BİR İLK

- ✓ Ağasar'da Kaybolan Değerlerimiz
- ✓ Şalpazarı'nda Eğitim ve Tarım

Değerli Ağasarlı hemşehrilerim ve çalışmalarımızın omurgasını oluşturan ve Şalpa-
zarımızı temsil eden derneklerimizin kıymetli yönetim kurulu üyeleri;

Elinizde bulunan bu beşinci sayımızla birlikte sizlere daha görsel bir Ağasar dergisi sun-
mayı amaçladık. Çağımızın -fikirden ziyade- görsele temayül hastalığı, bizi de böyle bir
tarza zorlamıştır. Görseelliğin cazibesinden faydalanarak kültürümüzü tanıtmada daha başa-
rılı olacağımızı umuyorum.

Muzaffer BAYRAKTAR
ŞALFED Genel Başkanı

Diğer bir kararımız da, dergimizin -daha zengin içeriğe sahip olarak- bundan böyle yılda tek sayı olarak çıkarıl-
masıdır. Yerel konuların büyük ölçüde bundan önceki sayılarımızda işlenmiş olması ve bütçemizi zorlayan maliyet-
ler bu kararımızda etkili olmuştur.

Bütün zorluklarımıza rağmen Ağasar'ın sesi olmaya, bölgemizin kültürünü ve değerlerini tanıtmaya devam ede-
ceğiz. Ancak değerli dostlarımızın sponsorluğuna ve dergimize reklam katkılarına her zamankinden daha çok ihtiya-
cımız vardır.

Dergimizin bu sayısına da, federasyon ve federasyonumuza bağlı derneklerin önemli etkinliklerini yansıttık. Şal-
pazarlı Bayındırlık ve İskan Bakanımız Mustafa Demir'in de teşrif ettiği Kültür ve Dayanışma Gecemiz, okuyan 50
gencimize burs kampanyasıyla önemli bir sıçramaya vesile olmuştur. Danışma Kurulumuzun üçüncü toplantısını ger-
çekleştirerek önemli kararlara imza attık .On dördüncü Otçu Şenliğimizi, İstanbul Pendik Kurtköy İskenderli mevki-
inde büyük bir katılımı yaptık. Yaz tatili ziyaretleri ve yayla şenliklerimizden önemli intibalarla döndük...

ŞALFED olarak temel amacımızın, tüm Ağasarlı/Şalpazarlı hemşehrilerimiz ve dostlarımız arasında önce gönül bir-
liği oluşturmak; bu birlikteliği sosyal ve ekonomik alana yaymak; Ağasar'ın/Ağasarlının eğitim kalitesini artırmak;
ülkemizin kaderinde rol oynayacak gençlerimizin sayısını artırmak; gençlerimizi faydalı spora yönlendirmek ve za-
rarlı alışkanlıklardan uzaklaştırmak ve işsiz insanlarımızın sayısını azaltmak olduğunu tekraren vurgulamak isterim.
Bu amaca ulaşmak için de, örgütlü bir toplum olarak dayanışmanın önemini iyi kavramamız gerekmektedir.

Bütün hizmetlerimizi yaparken başta ŞALFED Yönetim Kurulumuzun üyeleri ve federasyonumuza bağlı dernek-
lerimizin temsilcileri olmak üzere tüm üyelerimizin görüş ve tavsiyelerini dikkate alacağımız bilinmelidir. □

İMTİYAZ SAHİBİ

Şalpazarı Dernekler Federasyonu Adına
Muzaffer BAYRAKTAR
gsm: 0533 3709132

GNL. YAYIN YÖNETMENİ ve YAZI İŞLERİ MD.

Hakkı BAYRAKTAR
bayraktar@hakikat.net
gsm. 0532 467 43 79

GENEL KOORDİNATÖR

Ali DEMİRTÜRK
gsm: 0532 361 60 69

EDİTÖR

Mustafa KÜÇÜK, Bülent ŞİRİN

GÖRSEL YÖNETMEN

Cemile KÖSE

HUKUK DANIŞMANI
Av. Ali Osman TAŞKIN

AĞASAR
Kültür Araştırma Dergisi

ISSN : 1308-4143

Kirazlıtepe Mh.
Orhan Seyfi Orhon Cd.
No:70 / D
Üsküdar-İstanbul
tlf. & faks:
(0216) 422 89 00

www.salfed.com

YAYIN KURULU

Hakkı BAYRAKTAR, Abdullah GÜLAY,
Kamil BAYRAKTAR, Hasan KÖSE,
Bülent ŞİRİN, Mustafa ATALAR,
Mustafa KÜÇÜK, Mustafa KAHRAMAN,
Hasan KESKİN, Kemal SARI, Erol YANIK

Tasarım / Mizanpaj / Tashih-Redaksiyon

ALEMDAR

Grafik Uygulama

Ubeydullah BAYRAKTAR

Reklam -Halkla İlişkiler

Mehmet SAYAL, Mustafa ERDİN

Baskı

Ege Basım ve Reklam Sanatları Ltd. Şti.
Esatpaşa Mh. Ziyapaşa Cd. No:4 Ataşehir/İst.
Tlf.: 0216 470 44 70 (Pbx) Faks: 0216.472 84 05
E-mail: ege@egebasim.com.tr

4 ● ŞALFED KÜLTÜR VE DAYANIŞMA
ŞENLİĞİ EĞİTİM HAMLESİYLE
TAÇLANDI / *Bülent ŞİRİN*

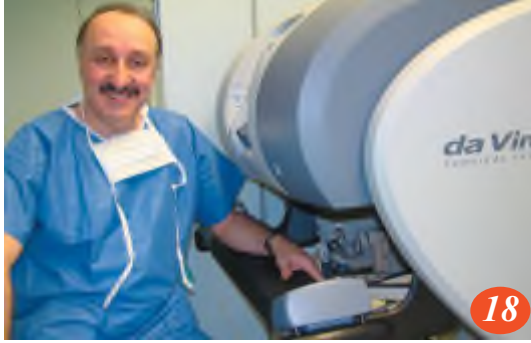
10 ● ŞALFED DANIŞMA KURULU
ÜÇÜNCÜ TOPLANTISI
Bülent ŞİRİN - Hakkı BAYRAKTAR

12 ● İSTANBUL
AĞASAR OTÇU ŞENLİĞİ YA DA
GURBETTE AĞASAR DAYANIŞMASI
Bülent ŞİRİN - Hakkı BAYRAKTAR

15 ● ŞALFED TEMSİLCİLERİNİN
GELENEKSEL TATİL ZİYARETLERİ

17 ● AĞASAR / Şiir (*Murteza BAYRAKTAR*)

18 ● PROF. DR. TURGUT İPEK
REFLÜ AMELİYATINDA BİR İLKİ
GERÇEKLEŞTİRDİ
*Röportaj :
Muzaffer BAYRAKTAR -Hasan KESKİN*

24 ● DERNEK / ŞENLİK, FESTİVAL,
BİENAL ve KONSER
KAVRAMLARININ ANLAMLARI VE
İÇERİKLERİ ÜZERİNE
Hasan Okhan OKUMUŞ

26 ● PSİKOLOJİK VE
SOSYAL FAYDALARI BAKIMINDAN
DERNEKLERİMİZ VE ŞENLİKLERİMİZ
Abdullah GÜLAY

28 ● ESKİ YAYLA GÖÇLERİ
Fevzi KARAMAN

30 ● YOK ETMEKTE OLDUĞUMUZ
GELENEKLERİMİZDEN “OTÇULAR HAFTASI”
Mustafa KÜÇÜK

32 ● “GADIRGA YOK DİYULAR, NERİYE GİDİYULAR?..”
Bülent ŞİRİN

34 ● BU SENEKİ ÖRNEK OTÇU ŞENLİKLERİMİZ VE
SİS DAĞI ŞENLİĞİMİZİN YOK OLMA TEHLİKESİ!...
Muzaffer BAYRAKTAR

38 ● SİS DAĞI YAYLASI VE ÇEVRESİ
NİHAYET TURİZM KAPSAMINA ALINIYOR...
Hakkı BAYRAKTAR

40 ● DERNEKLERİMİZ / FAALİYETLERİ

✓ Dorukkiriş Köylüleri Kalkındırma Yardımlaşma ve
Güzelleştirme Derneği / 40

✓ Fidanbaşı Köyü Kültür Yard. ve Kalkındırma Der. / 43

✓ Kasımağzı Köyü Yardımlaşma ve Dayanışma Derneği / 44

✓ Ağasar Şalpazarlılar Sancaktepe Kült. ve Yard. Der. / 45

✓ Sayvançatak Köyü Yardımlaşma ve Dayanışma Der. / 46

✓ Aktaş Yaylası Kültür ve Dayanışma Derneği / 47

✓ Çamlıca Köyü Kültür ve Yardımlaşma Derneği / 48

✓ Samsun Şalpazarı-Ağasarlılar Yard. ve Kültür Der. / 50

✓ Şalpazarı Ağasarlılar Eğitim Kültür ve Yardımlaşma
Derneği (Şal-Sar) / 52

✓ Trabzon Şalpazarlılar Yardımlaşma Kültür ve
Dayanışma Derneği / 54

60 • AĞASAR'IN GELECEĞİ
(Baki Kalay ile Röportaj) :
Hakkı Bayraktar

63 • MUSTAFA KARABAYIR
(Unutulmayanlar)
Hazırlayan: Cengiz Bayram

64 • AĞASAR'DA
KAYBOLAN DEĞERLERİMİZ:
DEĞİRMENLERİMİZ
Kamil BAYRAKTAR

69 • AĞASAR YOLLARINDA / Şiir
Benazir Kandemir MUHCU

70 • ŞALPAZARI'NA BAKMAK MI,
ŞALPAZARI'NDAN BAKMAK MI?
İrfan ERTAV

72 • ŞALPAZARI'NDA TARIMSAL DURUM
VE TARIMSAL FAALİYETLER
Vet. Hek. İsmet KARABAYIR

75 • AĞASARLI İŞ ADAMI ALİ KULAÇ İLE
BAŞARININ SIRRI
Röportaj: Mahmut Demir

94 • TESLİM OLMA TÜRKİYE! / İbrahim KARAGÜL

76 • AĞASAR'DA CAN PAZARI
GÖRÜLMEDİK SEL FELAKETİ VE
MUCİZEVİ KURTULUŞLAR...
Araştırma/Yorum:
Hakkı BAYRAKTAR

78 • RAİF METİN
(İçimizden Biri)
Hazırlayan: Hasan KESKİN

80 • YILIN DOKTORU BİR AĞASARLI:
DR. ZAHİDE AYDIN (DOĞANAY)
Haber-Röportaj: Mehmet USTA

82 • SÜPER LİGE YÜKSELEN KARABÜKSPOR
“YILIN EN İYİ ON BİRİ” VE AĞASARLI İKİ FUTBOLCUMUZ:
MUHAMMET ÖZDİN - BÜLENT ATAMAN
Hazırlayan: Erol YANIK

83 • ŞALPAZARISPOR'UN GÖZÜ SÜPER AMATÖR'DE / Sezgin ÖZDİN

84 • AĞASAR'DA ‘IRAMAZAN’ ‘AĞIR MÜBAREK GÜNLER’
Hasan KESKİN

86 • ‘SIRGAN’ DEYİP GEÇMEYİN... / Ayşe İPEK / Kimyager

88 • DÜNYAMIZIN GELECEĞİ VE TÜRK DÜNYASI GERÇEĞİ
Harun ÖZDEMİR

90 • DÜNDEN BUGÜNE HOŞGÖRÜ FARKIMIZ / Hakkı BAYRAKTAR

94 • TESLİM OLMA TÜRKİYE! / İbrahim KARAGÜL

BU SAYIDA
KULLANILAN
RESİM KODLARI :

AA	: Aysel Akkaya	AG	: Abdullah Gülay	AOB	: Ali O. Bayraktar	BŞ	: Bülent Şirin
FB	: Foto Beldüz	FK	: Fevzi Karaman	İNT	: İnternet	KB	: Kamil Bayraktar
MA	: Mustafa Atalar (agasargenclik.com)	MK	: Mustafa Küçük	MÖ	: Muhammet Özen	NB	: Nurettin Bayraktar
NÇ	: Nizami Çömez	RÖ	: Refik Özdiñç	Tİ	: Turgay İkinci	TU	: Turan Uzun

TU

Bülent ŞİRİN(*)

bulentsirin1967@gmail.com

ŞALFED(Şalpazarı Dernekler Federasyonu) geleneksel “Kültür ve Dayanışma Gecesi”, 20 Mart 2010 Cts. günü İstanbul Sofia / Çengelköy’de yapıldı.

Türkiye’nin ilk ilçe federasyonu olma özelliğini taşıyan ŞalFed’in gecesine, başta Bayındırlık ve İskan Bakanı Sn. **Mustafa Demir** olmak üzere çok sayıda siyasetçi, iş adamı, bürokrat ve sivil toplum örgütü yöneticisi katıldı.

İstanbul’da yaşayan Şalpazarlıların büyük ilgi gösterdiği ve sunuculuğunu **Hakkı Bayraktar** ile **Sefer Özdin**’in yaptığı gece, halk oyunu ekipleri, yöresel sanatçılardan **Ağasarlı Zehra, Hüseyin Aydın(Çayan), Umut Ayvaz, Aydın Güner, Cesarettin Yamaç** ve assolistler **İbrahim Can** ve **Hülya Polat**’ın türkü ve nameleriyle son derece renkli ve eğlenceli geçti.

KÜLTÜR VE DAYANIŞMA ŞENLİĞİ EĞİTİM HAMLESİYLE TAÇLANDI

Organizasyonun eğlenceden ziyade sosyal amaçlı olduğunun vurgulandığı gecede, ŞalFed özelinde Şalpazarı’na hizmeti geçmiş bazı kişilere plaket verildi.

Açış konuşmasını yapan ŞalFed Genel Başkanı Sn. **Muzaffer Bayraktar**, geceye katılan herkese hoş geldiniz dedikten sonra sözlerine şöyle devam etti:

“Bilindiği gibi İstanbul büyük bir metropol. Bu şehirde birlik ve beraberliğimizi devam ettirmek bizim için bir görev haline gelmiştir. Gerek İstanbul’da gerekse İstanbul dışında yaşayan Şalpazarlı hemşehrilerimizin sorunlarını çözmeyi görev kabul ettik. 2005 yılında 12 Şalpazarı derneği bir araya gelerek kurmuş olduğumuz birliktelik, günümüze kadar başarılı çalışmalarını sürdürmüştür. Bu akşamdan itibaren, siz değerli hemşehrilerimizin ve Ağasarlı dostlarımızın katkılarıyla eğitimli sayı-

RÖ

ŞalFed Gnl. Bşk.

Muzaffer BAYRAKTAR

sını çoğaltmak, yüksek okul tahsilini tamamlamak üzere, öğrencilere yardımcı olmak üzere gayret içine girdik. Diğer yandan, Şalpazarı ilçemize bir yüksek okul kurulmasıyla ilgili yapılan çalışmaların olumlu sonuçlanması halinde

RÖ

Geceye katılım yoğunlu. Bakan, belediye başkanları, siyasiler, bürokratlar ve seçkin ilim ve fikir adamları Ağasarlılar biraradaydı. Gecede tam bir kaynaşma ve dayanışma örneği sergilendi.

RÖ

Geceye katılan seçkin konuklardan başka bir grup Eğitimcilerden basın mensubuna, siyasilerinden emeklilerine kadar bütün Ağasarlılar, gecede ŞalFed'e tam destek verdiler. Ağasarlı bayanlar, gecenin en dikkat çekici konuklarıydı.

TU

Gecede anlamlı bir konuşma yapan Bayındırlık ve İskan Bakanımız Sn. Mustafa Demir, yetişmesinde büyük emeği olduğunu belirttiği ŞalFed'e tam destek verdiler. Ağasarlı bayanlar, gecenin en dikkat çekici konuklarıydı.

TU

ŞalFed Dernekler Federasyonu Yönetim Kurulu, Kültür ve Dayanışma Gecesinde, genel başkanlarının konuşması sırasında hep birlikte sahnede bulunarak destek ve güvenlerini göstermiş oldular.

ŞalFed'e na ekonomik yönden büyük katkıların sağlanacağını düşünüyoruz. Ayrıca, Sis Dağı ve çevresindeki yaylaların turizme açılması bizim ezeli sevdalarımızdan birisidir. Bu konuda sayın bakanımız **Mustafa Demir**'in elinden

gelen yardım ve katkıyı yapacağından kuşumuz yoktur.”

Aslen ŞalFed'li olan Bayındırlık ve İskan Bakanı Sn.**Mustafa Demir** de, konuşmasında, ŞalFed'te geçen yıllarından bahsederek; “Rahmetli babamla

çok yollar yürüdük. Bakırcılık yaptık, kalaycılık yaptık. Kadırga'da da yaklaşık 15 yıl sergicilik yaptım. Ağasar denince içim titrer. Çünkü orada yaşanan hayat bir mücadeledir, bir kültürdür. Geleceğe yönelik hem ilçemiz hem de

PLAKET TÖRENİ

Bayındırlık ve İskan Bakanımız Sn. **Mustafa Demir**'e(sağda) plaketini, AKPARTİ Üsküdar İlçe Başkanı **Zekeriya Erdim** verdi.

Kültür ve Dayanışma Gecesinde önemli bir bölümü de plaket töreniydi. Milli kültürümüzün önemli ve öne çıkmış bir parçası olan Ağasar'a hizmeti şiar edinen Şalpazarı Dernekler Federasyonumuza ve "Ağasar / Kültür Araştırma Dergisi"mize vermiş oldukları destekten dolayı başta Bayındırlık ve İskan Bakanımız Sn. **Mustafa Demir** olmak üzere, bazı akademisyenler, yerel yöneticiler ve işadamlarımıza şükran plaketi takdim edildi.

Üsküdar Belediye Bşk. Sn. **Mustafa Kara**'ya (sağda) plaketini, Şalpazarı Bld. eski Bşk. **Mehmet Muhcu** verdi.

Tuzla Bld. Bşk. Dr. **Şadi Yazıcı**'ya (sağda) plaketini, Geyikli Bld. eski Bşk. **Ahmet Yüksek** Gülay verdi.

Üsküdar Bld. Bşk. Yrd. Sn. **Hilmi Türkmen**'e (sağda) plaketini, ŞalFed Gnl. Bşk. **Muzaffer Bayraktar** verdi.

Tuzla Belediyesi Başkan Yrd. Sn. **Ahmet Çabuk**'a (sağda) plaketini, Bakırköy İlçe Milli Eğitim Müdürü **Hüseyin Özcan** verdi.

Geceye gelemeyen K.Çekmece Bld. Bşk. Yrd. Sn. **Enver Şengül**'e plaketini, ŞalFed Gnl. Bşk. **Muzaffer Bayraktar** makamında verdi.

ŞalFed 1. ve 2. dönem Bşk. Sn. **Harun Özdemir**'e(sağda) plaketini, Trabzon Der. Fed. Bşk. **Nurettin Turan** verdi.

bölgemiz adına verecek çok şeyimiz var. Verme noktasında da Ağasar'ın insanı her yerde en güzelini verdi ve vermeye devam ediyor. İnsanlarımız için dayanışma ve iletişimi arttırmakta ve yaygınlaştırmakta bu programlar çok önemli. Bu güzelliklerden sonra tekrar yola koyulup çok çalışalım, hayatımızı çok iyi değerlendirelim. Çocuklarımızı mutlaka iyi yetiştirelim. Bu gece de

bunlara vesile olsun." dedi. Bakan Demir, davetliler arasında bulunan ilkokul öğretmeni Ayşe Şirin'i de konuşması esnasında sahneye alarak taltif etti.

Gecede Şalpazarı sivil toplum örgütleri adına bir ilk gerçekleştirilerek, Şalpazarı öğrencilere burs vermek için davetlilerin yardımlarına müracaat edildi. Gecenin sonunda yaklaşık elli öğrenci için bir yıllık burs sağlandı.

Geceye siyaset, bürokrasi ve sivil toplum örgütlerinden yoğun ilgi vardı. Bakan **Mustafa Demir**'in yanı sıra Üsküdar Belediye Başkanı **Mustafa Kara**, Tuzla Belediye Başkanı **Şadi Yazıcı**, Üsküdar Belediye Başkan Yrd. **Hilmi Türkmen**, Tuzla Belediye Başkan Yrd. **Ahmet Çabuk**, İstanbul Vali Yardımcısı **Sadettin Kalkan** (şimdi TBMM Genel Sekreteri), AKPARTİ

Prof. Dr. Gökhan İpek'e(solda) plaketini, İst. Bakkallar Odası Genel Sekreteri (şimdi TBMM Genel Sekreteri) verdi.

Prof. Dr. Turgut İpek'e(sağda) plaketini, ekonomist ve ŞalFed Danışma Kurulu Bşk. Yrd. Enver İpek verdi.

Geceye gelemeyen Yrd. Doç. Dr. Serdar Kabataş adına babası emekli eğitimci Sn. Mustafa Kabataş'a(sağda) plaketini, İst. Bakkallar Odası Bşk. İsmail Keskin verdi.

Üçel Kuyumculuk sahibi Sn. Muammer Çolak'a(solda) plaketini,ŞalFed Yön. Ku. üyesi ve Fidanbaşı Der. Bşk. Kemal Sarı verdi.

Geceye gelemeyen Tok Mobilya sahibi Sn. Mustafa Tokul adına oğlu Emre Tokul'a(sağda) plaketini, ŞalFed Bşk. Yrd. Mehmet Sayal verdi.

Öztürk Mobilya sahibi Sn. Mustafa Öztürk'e(sağda) plaketini, Samsun ŞalPazarı Ağasarlılar Der. Bşk. Nurettin Balta verdi.

AYNALI BEŞİK

Bizim köyden hiç tren geçmedi;
Uzak yerleri hayal edemedik,
Açılmadı ufukumuz...

Hiç gemi kalkmadı limanımızdan,
Sallanmadı el, ıslanmadı mendil;
Karşı kıyıya uzanmadı gönlümüz,
Onun için kapalıdır gözümüz...

Bir düdük sesi gelseydi istasyondan,
Uyanırdık hep birlikte uykudan.
Erken açılırdı kapılar;
Beyaz olurdu karanlıklar...
Belki biz de biraz yol alırdık,
Doruklarına doğru ülkemizin.
Duvarı asılı durmazdı sazımız,
Bulutlara yazılırdı adımımız...

Ağacı engel sanırdık medeniyete;
Hergün dibinden geçerdik çınarların...
İrmaklar hep aşağı akardı;
Onlar gösterdi bize yolu.
Düşük peşine derelerini;
Ama inemedik ovalara,
Ardında kaldık dağların...

Zaten geç gelmişti köye elek;
Un mu var ki elenecek!
Ninemin türkülerinde duyardık:
"Eledim eledim höllük eledim;
Aynalı beşikte bebek beledim..."

Derken tirik eklendi eleğe;
Elektirik dediler.
Öyle sandık;
Adını bizim elekten bildik...

Oysa eller çoktan eleğini elemiş,
Köşeye asmıştı bile...

Onlar avizeler devrinde
Atını alıp Üsküdar'ı geçerken,
Bir yandan da
Paralı askerlik beklerken,
Biz kara ışık altında
Büyütüp besledik Mehmet'i;
Kınaladık gönderdik,
Buna ne çare,
Gitti de geri gelmedi...

(Abdullah GÜLAY)

Gecede, dergimizin yazarlarından Abdullah Gülay, Ağasarlılar'ın temel problemleri üzerine yazdığı bir şiirini okudu.

Üsküdar İlçe Başkanı **Zekeriya Erdim**, ŞalPazarı Belediyesi eski Başkanı **Mehmet Muhcu**, TDF (Trabzon Dernekleri Federasyonu) Başkanı **Nurettin Turan**, Arsin Dernekler Federasyonu ve İstanbul Bakkallar Odası Başkanı **İsmail**

Keskin, TDF Başkan Yrd. **Hüseyin Ayaz**, Trabzon Dernekler Birliği eski Başkanı **Tahsin Usta**, Trabzon Eğitim Kültür ve Sanat Derneği Başkanı **Seyfi Erbaş**, Prof. Dr. **Gökhan İpek**, Prof. Dr. **Turgut İpek**, İlköğretim Müfettişi

Erol Yaşar ve Bakırköy İlçe Milli Eğitim Müdürü **Hüseyin Özcan** da gecenin önemli konukları arasında yer aldılar. □

(*) : *Günebakış* gazetesi İstanbul temsilcisi ve yazarı.

ŞALFED GEÇESİNDE SANATÇI YAĞMURU...

MA

İbrahim Can

TU

Hülya Polat

TU

Ağasarlı Zehra

TU

Hüseyin Aydın (Çayan)

MA

Aydın Güner

TU

Muhammet Sarı

TU

Umut Ayvaz

TU

ŞalFed Gecesinde kemençe şov...

TU

Cesarettin Yamaç (Ağasarlı Cesi)

TU

TU

ŞalFed gecesi sunucuları Hakkı Bayraktar(sağda) ve Sefer Özdin(solada), büyük bir uyum içerisinde örnek bir program sundular.

www.tokmobilya.com

BOSCH

TOK MOBİLYA

Foto.: Mustafa Atalar (www.agasargenclik.com)

TOK MOBİLYA BURASI...

MUSTAFA TOKUL:

1961 yılında Trabzon-Şalpazarı'nda doğdu. / İlköğrenimini Dorukkiriş Köyü İlkokulu, ortaöğrenimini Şalpazarı Ortaokulu, lise öğrenimini Trabzon İmam-Hatip Lisesi'nde tamamladı. / 1979 yılında İstanbul'a geldi. 1983 yılında babası **Ali Tokul**'un (rahmetli) yanında başladığı ticaret hayatını, bugün ağabeyi **Muhammet Tokul** ile birlikte TOK MOBİLYA TİC. LTD. ŞTİ.adı altında yürütmektedir. / Üsküdar-Küplüce mahallesinde bulunan iş yerinde MONDİ ve UFO bayiliklerini de yapmaktadır. / Evli ve dört çocuk babasıdır.

TOK
MOBİLYA

Mustafa TOKUL

BOSCH MONDİ

YEMEK ODALARI

YATAK ODALARI

KOLTUK TAKIMLARI

Küplüce Mah. Çamlıca Cad. No: 113 **KÜPLÜCE** - Beylerbeyi - İST.
Tel. / : (0216) 321 44 35 - 318 67 77 Fax : (0216) 318 09 46

ŞALFED DANIŞMA KURULU ÜÇÜNCÜ TOPLANTISI

BS

ŞalFed Danışma Kurulu'nun üçüncü toplantısı da yine seçkin konukların iştirakiyle gerçekleştirildi.

Şalpazarı Dernekler Federasyonu (ŞALFED) Danışma Kurulu 3. İstişare toplantısını 23 Mayıs Pazar günü Kirazlitepe'de yaptı. Toplantıya başta Üsküdar Belediye Başkan Yardımcısı **Hilmi Türkmen**, Kartal Belediye Başkan yardımcısı **İbrahim Sarı**, Şalpazarı Belediyesi eski başkanı **Mehmet Muhcu**, Prof. Dr. **Gökhan İpek**, İBB Daire Başkanı **Turan Konak** başta olmak üzere çok sayıda iş adamı, eğitimci, bürokrat ve siyasetçi katıldı. Toplantıda öğrencilere burs, Otçu Şenlikleri ve Ağasar dergisi konuları müzakere edildi.

Toplantının açılış konuşmasını yapan ŞALFED Genel Başkanı **Muzaffer Bayraktar**, "Son yıllarda Şalpazarı dernekleri ve doğal olarak Federasyonumuz, Trabzon kültürünü sırtında taşımakta, Türkiye'ye tanıtmaktadır. Diğer ilçelerden birçok dernek başkanı arkadaşımız

da bu durumu takdir etmekte, bizim bu işi çok iyi yapmakta olduğumuzu söylemektedir. 12-13 Haziran günlerinde Pendik Kurnaköy'de Otçu Şenliğimizi yapacağız. Geçtiğimiz günlerde bu konuyla ilgili bir sıkıntı yaşadık ama kısa sürede hallettik. Bu şunu gösteriyor: Birlik beraberlik içinde olursak çok şeyler başarabiliriz. 20 Mart 2010'da çok güzel bir gece yaptık. O gecede elliye yakın öğrenciye burs sözü aldık. Bugün burada toplanmamızın ana sebebi de budur. Önümüzdeki eğitim sezonunda bu sayıyı daha da arttırmanın yollarını tartışacağız. Bunun için neler yapabiliriz, bu işi nasıl kurumlaştırırız? Ayrıca sizlerden Ağasar dergimiz için sponsor olmanızı, sponsor bulmanızı istiyorum. Otçu Şenliği için bütün hazırlıklarımızı yaptık. Huzur içinde bir şenlik olacağından kuşumuz yoktur."

Başkandan sonra burs konusunun ay-

rıntıları hakkında görüşler bildirildi. İlk sözü alan Prof. Dr. **Gökhan İpek**, "Bursta bireysel ilişkiye girilmese daha iyi olur. O yüzden bir havuz oluşturalım ve yardımlarımızı oraya aktaralım. İnsanlar minnet duygusu altında kalabilirler." Dedi ve dergide de -insanlarımızın birbirlerine kolay ulaşabilmeleri için geniş kapsamlı bir fihrist çalışması yapılmasını önerdi. ŞALFED Yönetim Kurulu üyesi **Kemal Sarı**, Ramazan ayının okulların açılma dönemine denk geldiği için fitre, zekat ve yardımların da burs havuzuna dahil edilebileceğini önerdi.

Daha sonra söz alan Üsküdar Belediye Başkan Yardımcısı **Hilmi Türkmen**, "Sivil toplum örgütlenmesinin amacı günlük faaliyetleri gerçekleştirmek olursa bir noktadan sonra hiçbir anlamı kalmıyor. Görevimiz gereği bölgemizdeki bütün hemşehri derneklerinin faaliyetlerine katılıyoruz. Üsküdar'da birçok bölgeden insan yaşıyor. Aşağı yukarı hepsinin eğitim durumu, sosyal ve kültürel seviyesi aynı. Hemşehri derneklerimiz gece, piknik ve kermes düzenliyorlar ama bunun ötesi yok. Bunların da yüzde sekseni eğlenceyle geçiyor. Dernek yöneticileri giderleri karşılamak için para toplamaya çalışıyorlar, onda da çok zorlanıyorlar. Bu anlayış artık değişmelidir. Bu faaliyetler elbette çok güzel, onlar olmasa bir araya gelmemiz mümkün değil. Faydalarını küçümsememeliyiz. Ancak kalıcı ve uzun vadeli çabalara

BS

ŞalFed Gnl. Bşk. Muzaffer Bayraktar

"20 Mart 2010'da çok güzel bir gece yaptık. O gecede elliye yakın öğrenciye burs sözü aldık. Bugün burada toplanmamızın ana sebebi de budur. Önümüzdeki eğitim sezonunda bu sayıyı daha da arttırmanın yollarını tartışacağız. Bunun için neler yapabiliriz, bu işi nasıl kurumlaştırırız? Ayrıca sizlerden Ağasar dergimiz için sponsor olmanızı, sponsor bulmanızı istiyorum."

girişilmesi lazımdır. Bu federasyon, derneklerin yapmadığı işleri yapmalıdır. Burs çabası tam da bu çizgide bir örnektir. Bu o kadar önemli bir konudur ki, federasyonumuz sadece bunu layıkıyla yerine getirirse başka bir şey yapmasına gerek kalmaz. Ancak, bu konuda mutlak bir güven ortamı tesis etmek ve kafalarda en ufak bir soru işaretinin oluşmasına izin vermemek icap eder. Herkes yaptığı yardımın yerine ulaştığına dair gönül rahatlığı içinde olmalıdır. Öyle olduğu takdirde ciddi bir kaynak oluşturabiliriz, çünkü içimizde hali vakti yerinde olan çok sayıda dostumuz, yakınımız mevcuttur. Bu konuya özellikle önem vermemiz gereki yor, çünkü eğitimden başka bir çıkar yolumuz yoktur.”

Şalpaazarı Belediyesi eski başkanı **Mehmet Muhcu**, Ankara’da da bir Şalpaazarı Derneği olduğunu hatırlatarak, o dernek mensuplarıyla da daha yakın irtibat içinde olunması gerektiğini vurguladı.

Ağasar dergisi Genel Yayın Yönetmeni ve Yazışleri Müdürü **Hakkı Bayraktar**, imkansızlıklara rağmen, birçok kuruluşun, derneğin çıkarmaya cesaret edemediği, gerçekten gıpta edilen bir yayın organını topluma arz ettiklerini belirterek ayrıca şunları söyledi: “Bu dergimiz büyük bir fedakarlığın eseridir. Her sayıda 200 civarında resim kullanmaktayız. Sayfalarımızı süsleyen bütün bu resimlerin ve yazıların temini ve yayına hazırlanması büyük bir çaba gerektiriyor. Bugüne kadar Ağasarımızı her yönüyle tanıttık. Yerel bir dergi olmanın zorluklarını yaşıyoruz. Her zaman yerel içerikli doküman bulmak kolay olmuyor. Belli bir sayıdan sonra eli kalem tutan Ağasarlı yazar, akademisyenlerimizin fikri ve ilmi çalışmalarının ağırlık kazandığı bir dergi olarak yolumuza devam edebiliriz. Dergimizin yaşaması sponsorlarımızın maddi desteği ve yetenekli hemşehrilerimizin yayınlanmaya layık zengin malzeme temini ile mümkün olacaktır. / Bir konudaki görüş ve teklifimi de ifade etmek isterim. Prof. Gökhan İpek hocamızın teklif ettikleri fihrist konusunu, (www.salfed.com) internet sitemizin ‘Adres Defteri’ bölümünü zenginleştirmek suretiyle, bulunduğumuz her yerden ve her zaman ulaşabileceğimiz tarzda halledebiliriz.”□

Bülent ŞİRİN - Hakkı BAYRAKTAR

“Kalıcı ve uzun vadeli çabalara girişilmesi lazımdır. Bu federasyon, derneklerin yapmadığı işleri yapmalıdır. Burs çabası tam da bu çizgide bir örnektir. Bu o kadar önemli bir konudur ki, federasyonumuz sadece bunu layıkıyla yerine getirirse başka bir şey yapmasına gerek kalmaz...Güven olduğu takdirde ciddi bir kaynak oluşturabiliriz. Eğitimden başka bir çıkar yolumuz yoktur.”

BŞ
Av. Hilmi Türkmen (Üsk.Bld.Bşk.Yrd.)

“Öğrencilere verilecek bursta bireysel ilişkiye girilme daha iyi olur. O yüzden bir havuz oluşturalım ve yardımlarımızı oraya aktaralım. İnsanlar minnet duygusu altında kalabilirler... Dergide de -insanlarımızın birbirlerine kolay ulaşabilmeleri için- geniş kapsamlı bir fihrist çalışması yapılması iyi olur.”

BŞ
Prof. Dr. Gökhan İpek (Cerrahpaşa Tıp F. Kalp-Damar Cerrahisi öğ. ü.)

“Bu dergimiz büyük bir fedakarlığın eseridir. Her sayıda 200 civarında resim kullanmaktayız. Sayfalarımızı süsleyen bütün bu resimlerin ve yazıların temini ve yayına hazırlanması büyük bir çaba gerektiriyor. Bugüne kadar Ağasarımızı her yönüyle tanıttık. Yerel bir dergi olmanın zorluklarını yaşıyoruz. Her zaman yerel içerikli doküman bulmak kolay olmuyor.”

BŞ
Hakkı Bayraktar (Ağasar Dergisi Genel Yayın Yönetmeni)

BURS İÇİN ÖNEMLİ ÇAĞRI...

Değerli dostlar; / Aşağıda detayları verilen banka hesabına yatıracağınız paralar, sadece öğrenci bursu için kullanılacaktır. Bu hesaba zekatlarınızı, fitrelerinizi ve diğer bağışlarınızı gönül rahatlığı ile yatırabilirsiniz. / Bu hesap yatan paralar, federasyonumuzun hiç bir ihtiyacı ya da gideri için kullanılmamakta, sadece ihtiyaç sahibi öğrencilerimize burs olarak kullanılmaktadır. / Söz konusu hesap, federasyon yönetiminden bağımsız oluşturulan “**Öğrenci Burs Komitesi**” tarafından denetlenmektedir. / Bütün hayırsever dostlarımızın ve hemşehrilerimizin katkılarını beklemekteyiz. / Gelin hep beraber insana yatırım yapalım. Şalpaazarı’nın yarınları olacak gençlerimize sahip çıkalım. Saygılarımızla... (ŞALFED Yönetim Kurulu)

Federasyonumuzun öğrenci burs hesabı detayları aşağıdaki gibidir:

Hesap Sahibi: Trabzon Şalpaazarı Dernekler Federasyonu

Hesap No : 54520614-5001 957-Beylerbeyi / İSTANBUL

IBAN : TR50 0001 0009 5754 5206 1450 01 **Banka :** T.C. Ziraat Bankası A.Ş.

Şube: Beylerbeyi / İST. **Şube Tel. :** 0216 321 47 10

Not: Burs başvurusu için lütfen www.salfed.com sitemizdeki açıklamayı okuyunuz.

İSTANBUL AĞASAR OTÇU ŞENLİĞİ

YA DA

GURBETTE AĞASAR DAYANIŞMASI VE HORONUN TÜKENMEZ LEZZETİ

İstanbul'da yapılan Kadirga Otçu Şenliği'nden genel bir görünüm

Şalpazarı Dernekler Federasyonu'nun tertip ettiği 14. Geleneksel Ağasar Otçu Şenliği, Pendik Kurtköy İskenderli Mevkii'nde 11-13 Hazirantarihlerinde yapıldı. Katılımın geçen seneye göre daha yüksek olduğu şenlik, cuma akşamı başladı ve pazar günü görkemli bir finalle sona erdi.

Organizasyon mükemmeldi. Başta ŞalFed Bşk. Yrd. **Mehmet Sayal**, Yönetim Kurulu üyeleri **Osman Çoban** ve **Avni Çakır** olmak üzere Yönetim Kurulunun tüm üyelerinin göstermiş oldukları gayret ve özveri takdire şayandı.

Erol Yanık'ın sunuculuğunu yaptığı organizasyona Üsküdar Belediye Başkanı **Mustafa Kara**, Üsküdar Belediye Başkan Yard. **Hilmi Türkmen**, Tuzla Belediye Başkan Yard. **Ahmet Çabuk** ve çok sayıda sivil toplum ör-

Otçu Şenliğinde bir konuşma yapan Üsküdar Belediye Başkanı Sayın **Mustafa Kara**, Şalpazarlıların kültürlerini yaşatma konusundaki gayretlerine hayran olduğunu, düzenledikleri hiçbir organizasyonu kaçırmamaya çalıştığını ifade ederek, “Memleketinize gittiğimde gördüm ki her evin yanında tekir (serander) var. O halde bir tane de Kirazlıtepe'ye (Şalpazarlıların gurbette yoğun yerleşim yeri olmasından dolayı benim Şaltepe dediğim yere) yapalım dedik ve yaptık. Madem her sene buraya şenlik yapmaya geliyorsunuz, bakarsınız buraya da yaparız...” diyerek sözlerini tamamladı.

gütü temsilcisi katıldı. Yeni Şafak gazetesi ünlü dış politika yazarı ve tv yorumcusu **İbrahim Karagül** de, şenliğe ailecek katılanlardandı.

Sahneye davet edilen İst. Teknik Ü. Türk Musiki Devlet Konservatuarı Türk Halk Oyunları Bölümü Trabzon yöresi halk oyunları öğretim görevlisi

ünlü folklor hocası **Cavit Şentürk** yaptığı kısa konuşmada, “Bu yayla şenlikleri, Türklerin Karadeniz dağlarına vurduğu bir damgadır. Şalpazarı'nın bu konudaki ağırlığı tartışılmaz ama yine de sadece Şalpazarı'ndan ibaret görmemek gerekir. Başka il ve ilçelerin de yayla şenliklerine katkı-

Üsküdar Bld. Bşk. Mustafa Kara konuşmasını yaparken

Protokol çadırında keşkek ziyafeti

Kasımağzı Derneği Komedi Dans Grubu da bir gösteri yaptı. Ağasarlılar Yardımlaşma ve Dayanışma Der. Horipsin Ekibi

ları vardır. Folklorumuzu korumak ve geliştirmek için çaba sarfeden derneklerimizin bu konuda daha da titiz ve gayretli olmaları lazım.” dedi.

Şenlikte beş ayrı halk oyunu ekibi sahneye çıkarken, sanatçılarımızdan **Sebahattin Yanık**, **Umut Ayvaz**, **Ağasarlı Zehra** ve davulcu **Muzaffer Meydan** da şenlik alanındakilere coşkulu ve duygulu saatler yaşattılar. ŞALFED Genel Başkanı **Muzaffer Bayraktar**, “Son zamanlarda Trabzon kültürünü en iyi temsil eden Şalpazarlılardır.” diyerek bu konudaki iddiasını yineledi. Üsküdar Belediye Başkanı Sayın **Mustafa Kara** da, Şalpazarlıların kültürlerini yaşatma konusundaki gayretlerine hayran oldu-

Sanatçımız Ağasarlı Zehra ve Kasımağzı Derneği Horipsin Ekibi

Üsküdar Bld. Bşk. Mustafa Kara, Üsk.Bld. Bşk.Yrd. Hilmi Türkmen ve Tuzla Bld. Bşk. Yrd. Ahmet Çabuk ŞalFed adına plaket verdiler.

TU

Halk oyunları ekiplerine plaketler verildi...

TU

Sebahattin Yanık

TU

Yavuz Tonyalı

TU

İstanbul Ağasar Otçu Şenliği'nde ŞalFed'e bağlı derneklerimizin horipsin ekiplerinin muhteşem gösterisi. (2009)

(Soldan sağa: Üsküdar İMKB Adadolu Kız Mes. ve Kız Mes. L. Ağasar Horipsin Ekibi,Doğancı Derneği Horipsin Ekibi, Sayvançatak Derneği Horipsin Ekibi, Ağasar Şalpazarlılar Sancaktepe Derneği Horipsin Ekibi.)

ğunu, düzenledikleri hiçbir organizasyonu kaçırmamaya çalıştığını ifade ederek, "Memleketinize gittiğimde gördüm ki her evin yanında tekir (se-rander) var. O halde bir tane de Kırazlıtepe'ye (Şalpazarlıların gurbette yoğun yerleşim yeri olmasından dolayı benim Şaltepe dediğim yere) yapalım dedik ve yaptık. Madem her sene buraya şenlik yapmaya geliyorsunuz, bakarsınız buraya da yaparız..." diyerek sözlerini tamamladı.

Daha sonra kaldığı yerden devam eden horon, gün batımına yakın saatlere kadar artan bir coşkuyla sürdü.□

TU

Bülent ŞİRİN - Hakkı BAYRAKTAR

İstanbul Ağasar Otçu Şenliğinden başka bir açı / Horonda coşkun zirvesi...

ŞALFED TEMSİLCİLERİNİN GELENEKSEL TATİL ZİYARETLERİ

ŞalFed ziyaret heyetimiz, her yaz olduğu gibi bu yaz da bir dizi ziyaret gerçekleştirdi. Şalpazarı Kaymakamı Sn. **Soner Zeybek**, Belediye Bşk. Sn. **Fehmi Cengiz**, İlçe Milli Eğitim Md. Sn. **İrfan Ertav**, İlçe Tarım Md. Sn. **İsmet Karabayır** makamlarında ziyaret edilerek yararlı görüşmeler yapıldı. / Kaymakam Sn. **Soner Zeybek** ile görüşmemiz son derece samimi bir ortamda gerçekleşti ve ilçemizin sorunları üzerine fikir teatisinde bulunduk.

Şalpazarı Belediye Başkanı Sn. **Fehmi Cengiz**'i ziyaret eden heyetimiz, borç batağına saplanmış ve hacizlerle karşılaşıya bir belediye devralmanın bunalımını ve sinirsel krizini yaşayan bir başkanla birarada olmanın sıkıntısını da yaşadı... Bizleri gülleryüzle karşılayamadığı için üzüntülerini belirten başkan, uzun uzun belediyenin problemlerini ve çaresizliklerini anlattı. Tabii ki, bize de sadece dinlemek düştü. Bir ara bağlanan Bayındırlık ve İskan Bakanımız Sn. **Mustafa Demir**'in telefonu ziyaretçileri ziyadesiyle rahatlatı. Sayın Bakan, hem sel felaketi sonrası Ağasar'daki son durum hakkında belediye başkanından bilgi aldı hem de Kadırğa şenlik alanının düzenlenmesi için gerekli ödeneğin çıktığı müjdesini verdi. Daha sonra ŞalFed Gnl. Bşk. Sn. **Muzaffer Bayraktar**, bir fırsatını bularak sayın başkanı otçu şenliklerine davet edebildi...

Şalpazarı Milli Eğitim Müdürü Sn. **İrfan Ertav**, ziyaret heyetimize Şalpazarı'nı ve Ağasarlıları çok sevdiğini, kendisini onlardan biri saydığını ifade ederek sözlerine başladı ve Şalpazarı'nda milli eğitimin problemlerini anlattı. Daha sonra kurum tarafından hazırlanan "Ağasar'da Eğitim" adlı derginin yeni sayısını bütün ziyaret heyetine ayrı ayrı hediye etti. Önceki sayılara nisbeten içerik, kalite ve mizanpaj bakımından örnek bir sayı olduğu ilk bakışta anlaşılan dergi, Milli Eğitim Müdürlüğü'nün, Şalpazarı'nda güzel işler yaptığının farklı bir göstergesiydi. Daha sonra ziyaret heyeti adına konuşan ŞalFed Genel Başkanı Sn. **Muzaffer Bayraktar**, sıcak karşılamadan memnun kaldıklarını ve bu ziyaretten son derece istifade ettiklerini belirterek, federasyon olarak Şalpazarı'ndaki eğitim-öğretime katkı sağlamak istediklerini söyledi. Bayraktar, bu bağlamda bir başlangıç olarak, ilçe milli eğitimin belirleyeceği beş öğrenciye bir yıllık burs ve ilçeye bağlı tüm ilköğretim okullarının son sınıf öğrencilerinin alıştırma ve hazırlık testlerini ücretsiz temin etme sözü verdi.

NB

Sis Dağı'ndan Ağasar'a bir gece bakışı (saat 01 suları) / ilk çekim

NB

Sis Dağı pazaryeri ve çevresinin gece manzarası (saat 01 suları) / ilk çekim

Alaca Dağı yaylası

AOB

A Ğ A S A R

Ağasarlı deyince
Orada duracaksın;
Horon oynamasına
Şapka çıkaracaksın.

Yün ipliği boyanıp
Dokunur dırmaç, dastar;
Kültürün beşiğidir
Türkiye’de Ağasar.

Eski dedelerimiz
Zipka pantol giyerdi;
Sekiz köşe kasketi
Görölmeye değeri.

Güzel Çepni kızları,
Giyerler kırma fıstan;
Üstünde yeleşine,
Aşık olmaz mı insan?

Dokunur ala çorap,
Bizde giyerler kızlar;
Rengarenk giysilere,
Sakın değmesin nazar.

Yün ipliği boyanır,
Çepniler çentik yapar;
Düğünde derneklerde,
Kızlar koluna takar.

Beşiğin üzerine,
Süslenmiş dastar konur;
Sallanınca bebekler,
Zevkten dört köşe olur.

Yayla göçü zamanı,
Bizde sanki şenliktir;
İnekleri süsleriz,
Zannedersin gelindir.

Dertlere deva olan
Sırganı çok severiz;
Sarımsakla pişirip
Yeşil soğanla yeriz.

Meşhur yemeğimizin
Keşkek denir adına;
İnsana kuvvet verir,
Doyamazsın tadına.

Ağasar’ın balının
Şifası pek de çoktur.
Biraz ucuz satılır,
Çünkü reklamı yoktur.

Otçu şenliklerimiz,
Tüm dünyaya nam saldı;
Dik horonun ritmini
Görenler bizden aldı.

Bunca zengin kültüre
Gelin sahip çıkalım;
Ağasar’ın ismini
Dünyaya duyuralım.□

Murteza BAYRAKTAR
(Aralık 2009)

AA

Prof. Dr. Turgut İPEK

Cerrahpaşa Tıp Fakültesi

Genel Cerrahi Anabilim Dalı Öğretim Üyesi

O da, aynı fakültede birlikte çalıştığı kardeşi Prof. Dr. **Gökhan İpek** Bey gibi ülkemizin -özelde Şal-pazarımızın- yetiştirdiği değerli bilim adamlarından birisi. O da ilklere imza atmış başarılı bir genel cerrahımız. Laparoskopik cerrahi yanında robotik cerrahiye de en iyi bilenlerden ve uygulayanlardan birisi. Gelişmiş en son teknolojiyi kullanarak tek delik cerrahisini reflü ameliyatlarında kullanan tek kişi olan Prof. Dr. **Turgut İpek**; “Gururla söylüyorum ki, bu yöntemle reflü ameliyatını yapabilen yok; ancak biz 11. ameliyatı canlı yayınlı gerçekleştirdik.” diyor. Kendisiyle, -bu başarısı başta olmak üzere birçok konuyu konuştuğumuz- özel bir röportaj gerçekleştirdik.

Röportaj: Muzaffer BAYRAKTAR - Hasan KESKİN

PROF. DR. TURGUT İPEK

REFLÜ AMELİYATINDA BİR İLKİ GERÇEKLEŞTİRDİ

“Son bir yıldır tek delik cerrahisi uyguluyoruz. O da kesiksiz, kansız ve neştersiz ameliyattır. İç organları ilgilendiren bir ameliyat geçirdiğiniz zaman vücudunuzda artık bir iz kalmıyor. O halde biz nereden giriyoruz? Doğal yol dediğimiz göbek deliğini kullanıyoruz. Böylece sadece bir delikten girerek, kocaman organlara müdahale edebiliyoruz. Gururla söylüyorum ki, bu yöntemle reflü ameliyatını yapabilen yok, ancak biz 11. ameliyatı canlı yayınlı gerçekleştirdik.”

✓ **Sayın hocam, biz sizi çok iyi tanıyoruz ama okuyucularımız için kısaca kendinizi tanıtır mısınız?**

İPEK - 1963'te Trabzon'da doğdum. Ailemizin eğitime verdiği önem dolayısıyla uzun bir eğitim yoluna çıktım. Sonuçta da Türkiye'de nadir görülen bir şekilde 39 yaşında profesör unvanı aldım. Bu bizim azmimizi mi gösterir, yoksa çalışkanlığımızı mı gösterir bilemiyorum ama yöremizin eğitime verdiği önemden yola çıkarak azimle bugünlere geldik. Cerrahpaşa'ya 1980'de öğrenci olarak girdik, o günden bu yana aralıksız görevimize devam ediyoruz.

Branşımız genel cerrahi olduğu

için bütün sindirim sistemiyle ilgili gelişmeleri yakından takip ediyor ve çalıştığımız kurumu her alanda ileriye götürmeye çabalıyoruz. Tabii ki yöremize hizmeti de unutmuyoruz.

✓ **Genel Cerrahi deyince insanlar ne anlamalı? Biraz bilgi verir misiniz?**

İPEK - Genel Cerrahi, bütün cerrahinin ana çıkış noktasıdır. Kalp cerrahisi, beyin cerrahisi, ortopedi vs. genel cerrahiden doğmuş, bölünmüş ve gelişmiş dallardır. Ancak şimdi genel cerrahi, sindirim sistemi dediğimiz, ağızdan başlayıp makatta sona eren bütün bölümü içermektedir. Bunun dışında, meme cerrahisi, guatr-tiroid cerrahisi ve karın içindeki

bütün organları ilgilendiren cerrahi bizim branşımızın içindedir. Yani oldukça geniş bir alandır.

✓ **Çağın hastalığı denen kanser, sizin alanınıza giriyor mu? Bu konuda bize tavsiyeleriniz olacak mı?**

İPEK - Çok sık görülen kanser vakaları içinde özellikle sindirim sistemi kanserleri Türkiye'de çok fazla görülüyor. Bayanlarda öncelikle meme kanseri, erkeklerde de mide ve kalınbağırsak kanserleri ön sırada. Dolayısıyla kanser bizim konumuz. İki ay önce, Japonya'da bu konuda üç haftalık bir çalışma da yaptık. Çünkü Japonlar kanseri çok erken safhada yakalayabildikleri için, lapa-

“Dünya robotik cerrahiye ve notes denilen bir cerrahi yöntemine geçti. Robotik cerrahi, NASA desteğiyle geliştirilmiş bir yöntemdir. Sonraki yıllarda bunun sadece uzaktan yapılan ameliyatlarda değil, normal ameliyatlarda da kullanılması gündeme geldi. Bu yöntemin bir özelliği de, laparoskopik cerrahide iki boyutlu görüntüyle ameliyat yapıyorsunuz. Robotik cerrahi ise üç boyutludur, çalışma alanınız sanki karşınızdaymış gibidir. Fransa’da bunun özel eğitimini aldık ve şimdi ülkemizde kullanıyoruz.”

BŞ

roskopik cerrahi ile kanser araştırmalarını birleştiren bir çalışma yaptık ve çok da verimli geçti. Türkiye’de de bu uygulamaları gerçekleştirmeye başladık ve hastaların bundan büyük yarar göreceğine inanıyorum.

✓ **Başarılarınızın devamını diliyoruz. Buna bağlı olarak, robotla yapılan ameliyat hakkında da bilgi verir misiniz?**

İPEK - 1990 yılından sonra cerrahi değişti. O tarihten önceki cerrahlar ile sonrakiler birbirinden farklılaştı. Çünkü 1990’dan sonra artık laparoskopik dediğimiz yöntemle yapılmaya başlandı. Bu ne demektir? Önceden karnınızı boydan boya yarararak yapılan ameliyatlar, artık 4 ya da 5 tane delikten yapılıyor. Dolayısıyla bu gelişmeyle birlikte dünyada da değişik gelişmeler yaşanmaya başlandı ve biz de bunları takip etmeye, aynı yöntemi Türkiye’de de uygulamaya başladık. Bununla yetindik mi? Hayır, Dünya robotik cerrahiye ve notes denilen bir cerrahi yöntemine geçti. Robotik cerrahi, NASA desteğiyle geliştirilmiş bir yöntemdir. Robot vasıtasıyla, kıtalar arası ve belki de Dünya ile uzay arasında ameliyat

yapmak için bir alet üretildi. Sonraki yıllarda bunun sadece uzaktan yapılan ameliyatlarda değil, normal ameliyatlarda da kullanılması gündeme geldi.

Bu yöntemin bir özelliği de, laparoskopik cerrahide iki boyutlu görüntüyle ameliyat yapıyorsunuz. Robotik cerrahi ise üç boyutludur, çalışma alanınız sanki karşınızdaymış gibidir. Bir insanın el fonksiyonu 270 derece dönebilirken, o yöntemle 540 derece dönebilmektedir. Fransa’da bunun özel eğitimini aldık ve şimdi

Özellikle sindirim sistemi kanserleri, Türkiye’de çok fazla görülüyor. Bayanlarda öncelikle meme kanseri, erkeklerde de mide ve kalınbağırsak kanserleri ön sırada...İki ay önce, Japonya’da bu konuda üç haftalık bir çalışma da yaptık. Çünkü Japonlar kanseri çok erken safhada yakalayabildikleri için, laparoskopik cerrahi ile kanser araştırmalarını birleştiren bir çalışma yaptık ve çok da verimli geçti. Türkiye’de de bu uygulamaları gerçekleştirmeye başladık ve hastaların bundan büyük yarar göreceğine inanıyorum.

ülkemizde kullanıyoruz. İşimiz bununla bitmedi tabii. Her iki yöntemde de 4 ya da 5 delik kullanıyorduk. Yakın zamanda biz yeni bir yöntem geçtik. O 4-5 delik kullanılan ameliyatlar öyle ya da böyle iz bırakan ameliyatlardır. Ancak son bir yıldır tek delik cerrahisi uyguluyoruz. O da kesiksiz, kansız ve neştersiz ameliyattır. İç organları ilgilendiren bir ameliyat geçirdiğiniz zaman vücudunuzda artık bir iz kalmıyor. O halde biz nereden giriyoruz? Doğal yol dediğimiz göbek deliğini kullanıyoruz. Böylece sadece bir delikten girerek, kocaman organlara müdahale edebiliyoruz. Gururla söylüyorum ki, bu yöntemle reflü ameliyatını yapabilen yok, ancak biz 11. ameliyatı canlı ya-ynla gerçekleştirdik.

İleride hasta gelecek, doktoruyla görüşecek, hastaneye günü birlik olarak yatacak, hafif bir anestezi alacak, vücudunda herhangi bir kesik ya da yara izi olmadan ertesi günü günlük hayatına başlayacak. Bu hayal neredeyse gerçekleşmek üzere.

✓ **Sanıyorum bunu ilk kez Ağasar dergisi vasıtasıyla açıklıyorsunuz?**

İPEK - Aslında evet; ulusal basında küçük bir yazı çıktı ama onun dışında

“Amacımız kanserleri erken dönemde yakalayıp kişilerin sağlıklı bir şekilde yaşamasını sağlamak...Şehirlerde genç nesiller fast fooda yöneliyor. Sera türü gıda ürünleri giderek artıyor. Her katkı maddesi, vücutta bir takım değişikliklere yol açıyor ve her kanser türünde etken oluyor. Mümkün oldukça doğal gıdalara yönelmekte fayda var; çeşitlendirilmiş ve değiştirilmiş gıdalardan uzak kalmakta fayda var.”

BŞ

medya organlarında hiçbir yerde böyle bir şeyi yayınlamadık. Çünkü bu şimdilik çok üst düzey cerrahları ilgilendiren bir teknik. Yeni başlamış bir cerrahın yapabileceği bir şey değil. Dolayısıyla bu haberi gerçekten ilk kez Ağasar dergisi vasıtasıyla açıklamış oluyoruz.

✓ **Biraz önce kanserle ilgili bir istatistik verdiniz ve bayanlarda meme kanserinin, erkeklerde de mide ve kalınbağırsak kanserinin çok ön sırada olduğunu ifade ettiniz. Bunun sebepleri nelerdir? Yani neden başka kanser türleri değil de bunlar ön sırada yer alıyorlar?**

İPEK - Bayanlarda meme kanserinin görülme sıklığı % 20 civarındadır. Yani 4-5 kadından birinde meme kanseri var. Toplumun da yarıya yakınının kadın olduğu düşünülürken yaygınlığının nedeni sayısal çoğunluktan kaynaklanıyor. Mide ve kalınbağırsak kanserine gelince, tabii ki beslenme alışkanlıkları gibi başka sebepler de var. Ancak tümünde, meme kanseri de dahil olmak üzere genetik yapı çok etken rol oynamaktadır. Özellikle günümüzde artık insanları ileri yaşlara kadar yaşatma imkanı doğdu. Yaş ortalamasının 80'lere yaklaştığı bir toplumda yaşıyoruz. Dolayısıyla yaş ilerledikçe gene-

tik yapıda var olan bu kanserler de ortaya çıkmaya başladı. Ne yaparsanız yapın, genetik yapınızı tamir etme şansınız çok düşüktür. Genetik çalışmalar var, yani sizin genetiğinizde hangi kanserin olduğunu önceden tespit edip, o kanseri yapan geni bir şekilde tedavi ederek hastalığın önüne geçilmeye çalışılıyor. Ancak bu dünyanın dengesiyle ilgili bir mesele. Biriyle baş ettiğiniz zaman ortaya başka bir şey çıkıyor. Bizim amacımız bu kanserleri erken dönemde yakalayıp kişilerin sağlıklı ve yaşam kalitesi yüksek bir şekilde yaşamasını sağlamak. Bunun için yeme-

Yaş ilerledikçe genetik yapıda var olan bu kanserler de ortaya çıkmaya başladı. Ne yaparsanız yapın, genetik yapınızı tamir etme şansınız çok düşüktür. Genetik çalışmalar var, yani sizin genetiğinizde hangi kanserin olduğunu önceden tespit edip, o kanseri yapan geni bir şekilde tedavi ederek hastalığın önüne geçilmeye çalışılıyor. Ancak bu dünyanın dengesiyle ilgili bir mesele. Biriyle baş ettiğiniz zaman ortaya başka bir şey çıkıyor.

alışkanlıkları yavaş yavaş değişiyor. Şehirlerde genç nesiller fast fooda yöneliyor. Sera türü gıda ürünleri giderek artıyor. Her katkı maddesi vücutta bir takım değişikliklere yol açıyor ve her kanser türünde etken oluyor. Mümkün oldukça doğal gıdalara yönelmekte fayda var; çeşitlendirilmiş ve değiştirilmiş gıdalardan uzak kalmakta fayda var.

✓ **Tıpta teknoloji geliştikçe sanki genel cerrahinin alanına giren hastalıklar da çeşitlenip artıyor gibi. Bir tarafı yaparken sanki başka bir diğer taraf bozuluyor mu? Yoksa bu durum, şehirleşmenin getirdiği kötü beslenme ya da yanlış yaşama alışkanlıklarının getirdiği sorunlar genel cerrahinin -tabiri caizse- kucağına düşüyor da bunlarla hep siz mi uğraşmak zorunda kalıyorsunuz?..**

İPEK - Şimdi öncelikle şunu söyleyeyim, üniversitede öğretim üyesi olmanın bir getirisi de yeni gelişmeleri takip etmek ve uygulamak, teknolojiyi de bizzat geliştirmek. Dolayısıyla bir öğretim görevlisinin zaten yapması gereken şeyler bunlar. Bunları yaparken, maliyeti de düşünmek gerekiyor. Diğer hastanelere de yaygınlaştırmak için maliyeti düşük tutmakta fayda var. Sizin sorunuza gelince. Hastalıklar çeşitlendi mi? Ha-

yır, tam tersine teknoloji ilerledikçe hastalıklar tanınmaya başlandı. Yani daha öncesinde reflü denen hastalık 1995'ten sonra Türkiye'nin gündemine girdi. Daha önce yok muydu, elbette vardı. Türkiye'de 1936'da görev yapmış bir Alman cerrah tarafından bu ameliyat ilk kez uygulandı. Fakat ondan sonra insanlar midem ağrıyor deyip geçiyordu. Yakın zamanlarda endoskopik yöntemlerin yaygınlaşması, bu hastalıkların daha tanınır hale gelmesini sağladı. Dolayısıyla hastalıklar hep vardı, ancak çok daha fazla erken tanıya gidilmeye başlandı. Eskiden halk arasında "bıçak değdi, öldü" diye bir tabir vardı. Aslında çok gecikmiş hastalığa cerrahın müdahale etmesi sonucunda hastanın kurtulamaması durumuydu bu. Halbuki bugün çok erken yakalıyoruz bunları ve daha tümör kendini yavaş yavaş gösterdiği anda çeşitli yöntemlerle tespit ediyoruz. Dolayısıyla hastalıklar çoğalmış gibi görünüyor.

Tıp alanında çok ilerlemiş durumdayız. Artık Amerika ve Avrupa'da hangi teknolojiler kullanılıyorsa bizde de kullanılıyor. Şimdilik elbette biraz pahalı yöntemler bunlar ama zamanla yaygınlaştıkça daha makûl maliyetlere düşecektir.

Burada vurgulanması gereken şudur: Hastalıkların tedavisi var mı?

Hastalıklar çeşitlendi mi? Hayır, tam tersine teknoloji ilerledikçe hastalıklar tanınmaya başlandı. Yani daha öncesinde reflü denen hastalık 1995'ten sonra Türkiye'nin gündemine girdi. Daha önce yok muydu, elbette vardı. Türkiye'de 1936'da görev yapmış bir Alman cerrah tarafından bu ameliyat ilk kez uygulandı. Fakat ondan sonra insanlar midem ağrıyor deyip geçiyordu. Yakın zamanlarda endoskopik yöntemlerin yaygınlaşması, bu hastalıkların daha tanınır hale gelmesini sağladı.

Tanı konursa var. Ama siz gecikirseniz ya da bir şekilde hastalıktan ve hekime gitmekten korkarsanız alabileceğiniz tedavi sınırlıdır, hekimlerin yapabileceği fazla bir şey yoktur.

✓ **Hocam sizden sağlık konusunda çok değerli bilgiler aldık, teşekkür ederiz. Siyaset ve spor da hayatımızın diğer iki gerçeği. Biliyorsunuz Trabzonspor hem kupa aldı hem de Fenerbahçe'yi şampiyonlukta etti. Futbol ve özellikle Trabzonspor konusunda ne düşünüyorsunuz? Bir de siyaset size ne çağırıştırıyor?**

İPEK - Benim gençliğim Trabzonspor'un şampiyonluklarıyla geçti. Dolayısıyla hâlâ başımız dik dolaşabiliyoruz. Ama bir şampiyonluğa ihtiyacımız var mı? Şu yönden var: Diğer takımların söylediği şey doğru. Her şampiyonluk, çocukların o takıma ilgisini artırıyor. Benim iki çocuğum var. Büyük olanı, biraz da Ali Sami Yen stadına yakın oturduğumuz dönemlerde şampiyonluklarından etkilenip Galatasaray'ı tutmaya başladı. Fakat kızım hâlâ Trabzonsporlu. Ancak oğlum öyle ama Galatasaray dışında hangi takımla oynarsa oynasın Trabzonspor'u tutar. Forması vardır, giyer maça gideriz. Bir başarıya ihtiyaç var. Karadeniz insanı başarıya alışık insanlardır. Kupayı kazanmanın bize inanılmaz bir ivme kazandıracasına inanıyorum. Fenerbahçe'yi şampiyonlukta etmek bize büyük bir rahatlık getirmiştir. Şu anda sizinle burada sohbet etmemiz bile buna bağlı olabilir. O 1996 yılında yaşadığımız talihsizlik, sonraki şampiyonluklarımızı da engellemiştir. O zaman da Şenol Hoca teknik direktördü ve artık bu hesap kapandı. Ben **Şenol Güneş** yönetimindeki Trabzonspor'un gelecek sene çok rahat bir sezon geçireceğini zannediyorum. Herkes beyaz bir sayfa açılması gerektiğini söylüyordu, ben bu sayfanın açıldığını düşünüyorum ve büyük başa-

"Artık Amerika ve Avrupa'da hangi teknolojiler kullanılıyorsa bizde de kullanılıyor. Şimdilik elbette biraz pahalı yöntemler bunlar ama zamanla yaygınlaştıkça daha makûl maliyetlere düşecektir. / Burada vurgulanması gereken şudur: Hastalıkların tedavisi var mı? Tanı konursa var. Ama siz gecikerseniz ya da bir şekilde hastalıktan ve hekime gitmekten korkarsanız alabileceğiniz tedavi sınırlıdır, hekimlerin yapabileceği fazla bir şey yoktur."

BŞ

rılar da yaşayacağına inanıyorum.

Siyaset çok değişik bir alan. Gerçekten belki profesyonel insanların yapması gereken ve ciddi etkileri olan bir alan. Benim düşünceme göre memleketini seven, insanı seven kişilerin siyaset yapmasında yarar var. Başka şeylerin ön plana çıktığı, güç gösterilerine döndüğü ya da çıkar ilişkilerine giren bir yola sapan siyasetin zararını hep Türk halkı çekti. Dolayısıyla siyasetle uğraşan insanların sadece ülkenin geleceğine, insanların rahat yaşamasına ve ülke insanının dünya insanı arasında yer almasına yönelik çalışmalar yapması gerekir.

Dünya’da çok ülke gezdim. Oralarda insanlar siyasetle çok fazla ilgilenmiyorlar. Çünkü siyasetçi bir düzenin koordinasyonunu sağlayan insandır. O yüzden oralarda kimin bu işi yaptığı çok önemli değildir. Başarısız olan gider, yerine yenisi gelir. Yeni vizyonu ve projeleri olan insanlar gelir. Yani yürüyen bir arabanın yolunu tayin ediyorlar. Bizim farkımız belki de bu. Siyaset bizim gündemimizde çok fazla yer teşkil ediyor. Bu da bizi fazlaca geriyor. Biz böyle birbirinden nefret eden, kutuplaşan insanlar değildik. Bugün hâlâ ayakta olmamızı sağlayan, diğer ülkelere göre avantajımız aile birliği-

Memleketini seven, insanı seven kişilerin siyaset yapmasında yarar var. Başka şeylerin ön plana çıktığı, güç gösterilerine döndüğü ya da çıkar ilişkilerine giren bir yola sapan siyasetin zararını hep Türk halkı çekti. Dolayısıyla siyasetle uğraşan insanların sadece ülkenin geleceğine, insanların rahat yaşamasına ve ülke insanının dünya insanı arasında yer almasına yönelik çalışmalar yapması gerekir. / Bugün hâlâ ayakta olmamızı sağlayan avantajımız aile birliğimizdir. Bu dayanışmanın devamı için siyasette biraz sakinleşmeye ihtiyaç var.

mizdir. Bu dayanışmanın devamı için siyasette biraz sakinleşmeye ihtiyaç var.

✓ **Hazır dayanışma demişken, federasyon ve derneklerimizle ilgili bir takım düşünceleriniz vardır mutlaka. O konularda neler söylersiniz?**

İPEK - Öncelikle şunu söyleyeyim. Japonların Karadeniz’de bir araştırması var. Dünya Bankası’nın bir araştırmasıydı. “Karadeniz insanı birlikte bir şeyler yapabilir mi?” konulu bir araştırmaydı bu ve vardıkları sonuç

çok ilginçtir: Karadeniz bölgesinde şahsi yetenekler ve başarılar çok fazla ama bir araya gelerek bir şey yapma yeteneği yok.

Başka yerlerde nasıl bilmiyorum ama bizde çok fazla dernek var. Bu derneklerin birleşmesi gerekiyor. Trabzon için konuşursak, 250’den fazla bir dernek sayısından bahsediyoruz. Bunların bir araya gelmesi gerekiyor. Böylece daha güçleneceklerini zannediyorum. Bizde evlerin biri bir dağda, diğeri öbür dağdadır. Birlik olmak gerekiyor. Bu birlik derneklerle başlatılmalıdır diye düşünüyorum. İyi çalışan dernekleri öne çıkararak diğer dernekleri onların altında birleştirmekte yarar vardır kanaatindeyim.

✓ **Sayın hocam, çok teşekkür ediyoruz. Gerçekten çok değerli bilgiler aldık? Size sonsuz başarılar diliyoruz.**

İPEK - Ben teşekkür ederim. Bizim yörenin dernekleri Trabzon’un diğer bölgelerine göre çok iyi çalışıyorlar. Bu dağılmışlık bir şekilde sona erecek, su yolunu bulacaktır. İyi çalışan derneklerin altında insanlar birleşecektir. Biz de elimizden gelen yardımı yapacağız. □

(Yayına Hazırlayan : **Bülent ŞİRİN**)

ŞalFed Genel Başkanımız Sn. Muzaffer BAYRAKTAR ve yayın kurulumuzdan Sn. Hasan KESKİN, Prof. Dr. Turgut İPEK Beyle makamında konuştular.

Japonların Karadeniz’de bir araştırması var. “Karadeniz insanı birlikte bir şeyler yapabilir mi?” konulu bir araştırmaydı bu ve vardıkları sonuç çok ilginçtir: Karadeniz bölgesinde şahsi yetenekler ve başarılar çok fazla ama bir araya gelerek bir şey yapma yeteneği yok. Başka yerlerde nasıl bilmiyorum ama bizde çok fazla dernek var. Bu derneklerin birleşmesi gerekiyor. Böylece daha güçleneceklerini zannediyorum.

BEKO
DÜNYA MARKASI

Ö M

killim

ÖZTÜRK MOBİLYA

Elektronik Ev Aletleri San. ve Tic. Ltd. Şti.

Çamlıca Cd. No: 116 Küplüce - Beylerbeyi - Üsküdar - İSTANBUL
Tlf.: 0216 318 26 98 - 0216 422 15 46 Faks: 0216 422 16 32

“Amacımız Sizin Memnuniyetiniz...”

Beyaz Eşya ve Mobilyada Kalite , Güven ve Gülüryüzün Adresi

MUSTAFA ÖZTÜRK: 20 Temmuz 1964 tarihinde Trabzon-Vakıkebir’de doğdu. / İlk ve ortaöğrenimini Şal-pazarı’nda tamamladı. / 1979 yılında İstanbul’a geldi ve 1992 yılına kadar çeşitli meslek dallarında çalıştı. / 1992 yılında kendisine ait olan ÖZTÜRK MOBİLYA ELEKTRONİK EV ALETLERİ SAN. ve TİC. LTD. ŞTİ.’ni kurarak ticaret hayatına atıldı. Karakter ve kişiliği ile bütünleştirdiği ticaret hayatında on sekiz yıldır hizmet vermektedir. / Ticaret hayatı süresince sivil toplum kuruluşlarına daima maddi ve manevi desteklerde bulunmuştur. / Evli ve dört çocuk babasıdır.

Foto.: Mustafa Atalar (www.agasargenclik.com)

Hasan Okhan OKUMUŞ(*)
hookumus@hotmail.com

DERNEK / ŞENLİK, FESTİVAL, BİENAL ve KONSER KAVRAMLARININ ANLAMLARI VE İÇERİKLERİ ÜZERİNE

Dernek ve şenliklerden maksat şudur: Bizleri biz yapan tüm güzelliklerimizin, özelliklerimizin yeşerdiği ve barındığı; halkımızın insani ve kültürel değerlerinin ortaya çıkartıldığı, korunduğu, yaşatılıp geliştirildiği ve sonraki nesillere bozulmadan aktarılabilmesinin yolunun açıldığı ortamların hazırlanması.

Dernek; toplantı, düğün. Pazar veya panayır kurulan gün. Belirli ve ortak bir amacı gerçekleştirmek için kurulan yasal topluluk, cemiyet anlamına gelir.

Şenlik; bir toplumun kendini her tür kötü dış ve iç etkenlerden korumak, bol ürün elde etmek, barış ve güvence içinde yaşamak amacıyla bir mevsimden ötekine, bir yaşam çağından sonrakine ve toplumsal bir yaşantıdan başka bir yaşantıya geçme ya da tarihsel, dinsel, söylensel olay, kişi, varlık ve yüce varlıkları anma sırasında topluca yemek yiyerek, oynayarak, bağırarak, iş görerek yaptığı geleneksel eğlence türüne denir.

Çeşitli oyunların ve sanat ürünlerinin halk önünde belli bir düzen ve sıra içinde topluca değerlendirilmesi ve sonunda ödül verilmesi ile ortaya çıkan gösteriler kümesine de **şenlik** denmektedir. Bazı şenlikler ise ödüksüzdür.

Belli günlerde yapılan, coşku veren eğlendirici gösterilerin tümü ve bazı bayramlar için de şenlik ifadesi kullanılır. Belli bir sanat veya sanatçıya ayrılmış gösteri dizisine, festivallere de şenlik denmektedir.

Şenlik kelimesi; kalabalık, bayram kalabalığı, şen olma durumu, şetaret/neşe, sevinç ve sevinçli, coşku ve coşkulu anlamlarında da kullanılır.

Festival; dönemi, yapıldığı çevre, katılanların sayısı veya niteliği programla belirtilen ve özel önemi olan sanat gösterisidir.

Genellikle yerel bir topluluk tarafından belirlenmiş ve geleneksel olmuş gün ve tarihlerde kutlanan, yapıldığı yö-

Eğer dernek ve şenlik diye, bir kişi veya bir topluluk, yüksek volümlü ses tesisatıyla tüm alanı etkisi altına alacak bir sunum ve gösteri yaparsa gerçek dernek ve şenlik ortaya çıkmaz. Zira arzu edilen, istenen ve beklenen halk şenliğidir. Halk şenliğinde bir kaç sanatçı ve topluluk yoktur. Dernek ve şenlik alanının tamamı bir sahne olup o sahneye ayak basan herkes de o derneğin ve şenliğin sanatçısı olur.

Yayla şenliklerimizden bir kesit

renin simgesi hâline gelmiş etkinlikler bütünüdür.

Belli bir sanat dalında oyun ve filmlerin sunulması ve gösterilmesi sonunda ödül, derece verilmesi biçiminde düzenlenen ulusal veya uluslararası gösteri dizisi, şenlik anlamına da gelir. (Antalya Film Festivali gibi.)

Bir bölgenin en ünlü ürünü için yapılan gösteri ve şenlik için de kullanılır. (Kiraz Festivali gibi.)

Festivaller genelde doyusuya yemeklerin yendiği, çevrenin en güzel şekilde süslenip temizlendiği olgulardır.

Bienal; yılaşırı, iki yılda bir olan anlamına kullanılır. İki yılda bir düzenlenen etkinliklere verilen genel addır. Çoğunlukla kültürel veya sanatsal faaliyetler için kullanılan bir terimdir.

Konser; sanatçıların müzik eserlerini bir topluluğa çalması veya söylemesine denir. Mecazi anlamda ise sürekli gürültü demektir...

Konser, bir şarkıcı ya da müzik grubunun; müzisyenlerin seyirci önünde gösterdikleri canlı performansdır.

Birkaç gün süren ve birden fazla müzisyeni kapsayan festivale konser denmektedir.

Dernek, şenlik, festival, bienal, konser kelimelerini ele almamızın nedeni; yaz aylarında ülkemizde ve özellikle Karadeniz coğrafyasında yapılan bir çok etkinlik nedeniyle ortaya çıkan kavram kargaşasını ortadan

kaldırmak ve işin esasını anlamak, kavramak ve buna göre etkinlikler yapılmasını veya yapılanların buna göre ele alınmasını sağlamaktır.

Yukarıda anlamları kısaca belirtilen kavramların gerçek içeriği ve kültürel olarak ne manaya geldikleri üzerinde durulur.

Dernek, şenlik anlamında da kullanılmaktadır. Yayla derneklerimiz böyledir. (Kadırğa, Hıdırnebi, Sis Dağı, Honnefera, Karaabdul, Lişer, Çoban dernekleri/şenlikleri gibi.)

Dernek olacak ki, yani belli bir günde ve belli bir yerde bir araya toplanılacak ki insanlar kendi değerlerini ortaya koyabilsin ve değer ürettikleri için, bir şeyleri başardıkları ve elde ettikleri için mutluluk ve huzur içinde çoşarak neşe ile eğlenebilsin. Kısacası şenlik olabilsin. Buradaki şenlik; her bir şahsın şen olması, çoşması ve neşelenmesi sonucu halkın kendisini ortaya koyarak kendi insani ve kültürel değerlerinin doğması, açığa çıkması ve kamuya sunulmasıdır. Bu değerler, çok uzun yılların ürünü olarak o toplumun insani ve kültürel kimliğini, kısacası kendisini oluşturur.

Festival, bienal ve konser ise; var olan insani ve kültürel değerlerin sunumu ve gösterisidir. Eğer gerekiyorsa ve isteniyorsa, elette bu gibi etkinlikler yapılabilir. Ancak, unutulmaması gereken, insani ve kültürel değerler var olacak ki sunulabilsin ve sergilenebilsin.

Dernek ve şenliklerde genel olarak neler yapılacağı belli olmakla birlikte, kimlerin, hangi saatte neyi nasıl yapacağı, o derneğe ve şenliğe katılan şahsın/shahısların veya grubun, -o şenliğin birer sanatçısı olarak- daha çok kendilerinin bileceği iştir.

Belli bir sanatçı veya topluluğun, ses tesisatıyla donanımlı bir sahnede, belli zaman dilimlerinde, belli edilmiş bir program dahilinde, belli bir kültürel ve sanatsal sunumu ve gösterisi demek olan festival, bienal ve konser kavramlarını dernekle ve şenlikle karıştırmamak gerekir.

Elbette böyle etkinlikler tercih edilebilir. Eğer dernek ve şenlik diye, böyle bir etkinlik, sunum ve gösteri yapılsa, -bir kişi veya bir topluluk, yüksek volümlü ses tesisatıyla tüm alanı etkisi altına alacağı için- gerçek dernek ve

Şenliklere bayanların ilgisi büyük...

MÖ

şenlik ortaya çıkmaz. Zira arzu edilen, istenen ve beklenen halk şenliğidir. Halk şenliğinde bir kaç sanatçı ve topluluk yoktur. Dernek ve şenlik alanının tamamı bir sahne olup o sahneye ayak basan herkes de o derneğin ve şenliğin sanatçısı olur. Kimileri kemençeleriyle, kimileri kavallarıyla, kimileri davul-zurna ile, kimileri tulumlarıyla, kimileri horonlarıyla, kimileri türküleriyle, kimileri başka ezgileriyle, kimileri saz ve sözleriyle, kimileri fıkralarıyla, kimileri esprileriyle, kimileri giyim kuşamıyla, kimileri süs ve takılarıyla, kimileri el sanat ürünleriyle ve kimileri de seyretmeleriyle; kısacası halkın, bütün değerleri ve varlığı ile o derneğin ve şenliğin bir parçası/sanatçısı olarak kendilerini ortaya koymalarına imkan tanınmalı ve zemin hazırlanmalıdır.

Dernek ve şenliklerden maksat, arzu edilen, istenen ve beklenen şudur: Bizleri biz yapan tüm güzelliklerimizin, özelliklerimizin yeşerdiği ve barındığı; halkımızın insani ve kültürel değerlerinin ortaya çıkartıldığı, korunduğu, yaşatılıp geliştirildiği ve sonraki nesillere bozulmadan aktarılabilmesinin yolunun açıldığı ortamların hazırlanması. Hülasa; yayla dernekleri ve şenlikleri, yani halk şenlikleri bu amaca hizmet etmelidir.

Açıklamaya çalıştığımız manada geleneklerimizin yaşatılması için bütün ilgili derneklerimiz, vakıflarımız ve kuruluşlarımız ile kültür adamlarımız ve ilgili herkes, azami dikkat, özen ve hassasiyet göstermeli ve bu konuda gerekli çalışmalar yapılmalıdır.□

Şenlikte bir horopsin gösterisi

NB

(*) : 1955'de Trabzon-Akçaabat ilçesi Işıklar köyünde doğdu. Marmara Ü. İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi'nden 1983 yılında mezun oldu. / 1985 Nisan ayından 1987 Temmuz ayına kadar özel sektörde üst düzey yönetici olarak çalıştı. / 1987 Temmuz ayından bu yana da serbest muhasebeci mali müşavir olarak Kartal'da kendi işyerinde çalışmaktadır. / Türk folkloruna birçok dernek, vakıf, kurum ve kuruluş ile ilkökul, ortaokul, lise ve üniversitelerde yönetici ve öğretim görevlisi olarak hizmet verdi. / Türk Halkoyunları uzmanı ve Milli Eğitim Bakanlığı Halkoyunları jüri üyesidir. / Birçok sosyal ve kültürel dernek, vakıf ile kurum üyelikleri ve yöneticilikleri yanında Doğu Karadenizliler Kültür ve Yardımlaşma Derneği kurucu üyeliği, yöneticiliği ve başkanlığı; Karadeniz Vakfı Denetim Kurulu başkanlığı ve Danışma Kurulu üyeliği; Trabzon Dernekler Birliği başkan yardımcılığı; Mali Müşavirler Odası Kartal temsilciliği ve Odalar Birliği delegeliği; Mali Müşavirler Derneği başkan vekilliği; 2000-2002 yıllarında Anavatan Partisi Kartal İlçe başkanlığı görevlerinde bulundu. (Tel : (0532) 242 60 01-(0505) 821 59 79 e-posta: hookumus@hotmail.com)

Sis Dağı Yayla Şenliği

MK

Abdullah GÜLAY(*)
gulayabdul@e-kolay.net

PSİKOLOJİK VE SOSYAL FAYDALARI BAKIMINDAN DERNEKLERİMİZ VE ŞENLİKLERİMİZ

Şenlikler ve çeşitli kültür faaliyetleri bireylerin moral gücünü artırmakta, onlara güven duygusu aşılamakta ve bir topluluğa ait olduğu hissi vererek sorunlar karşısında onu güçlü kılmakta; böylece insanları hayata ve birbirine bağlayarak yaşama arzusunu kuvvetlendirmektedir.

Kültür ve yardımlaşma derneklerimiz tarafından “şenlik” adı altında düzenlenen sosyal ve kültürel etkinlikler, her geçen gün biraz daha artmaktadır. Bu düzenlemelere belediyeler, dernekler ve muhtarlıklar öncülük etmekte; iş adamlarımız, esnaf ve sanatçılarımız da destek ve katkı sağlamaktadır.

Diğer bir yandan dinî bayramlarda düzenlenen “keşkekli bayram eğlenceleri”, Hıdırellez, Mayıs Yedisi gibi geleneksel günleri, kına gecelerimizi ve düğünlerimizi de eklediğimizde, özellikle bahar ayları ile birlikte başlayan şenlikler, yaz boyunca ardı arkası kesilmeden sürmektedir.

Bu tür beraberliklerin insanımızın psikolojik yapısı üzerinde olumlu yönde etki ve katkıları olmaktadır: **Şenlikler ve çeşitli kültür faaliyetleri bireylerin moral gücünü artırmakta, onlara güven duygusu aşılamakta ve bir topluluğa ait olduğu hissi vererek sorunlar karşısında onu güçlü kılmakta; böylece insanları hayata ve birbirine bağlayarak yaşama arzusunu kuvvetlendirmektedir.** Şenlikler bu yönü ile yararlı etkinlikler olarak kültür hayatımızdaki tartışmasız yerini almaktadır.

Ayrıca insanların birbirleri ile tanışmaları, kaynaşmaları, adres alış verişleri, devamındaki karşılıklı ziyaretler, zamanla elde edilen sosyal gücün paylaşımı ve kişiler arasında yayılması, bir sorunla karşılaşıldığı zaman birlikte çözüm aran-

ması...Siyasi otoriteler, devlet erkanı ve diğer sivil toplum kuruluşları tarafından dikkate alınma, kabul görme ve söz sahibi olma gibi kazanımlar da dernekleşmenin ve şenliklerin diğer faydalı yönlerinden bazılarıdır.

Ancak her şeye rağmen bu tür faaliyetlerin olumsuz yanları da konuşulmalı, dernekçilik anlayışımız ve şenlik programlarımız nicelik ve nitelik bakımından değerlendirilmeye tabi tutulmalı; gittikçe sıradanlaşan, tek düze bir yapıya dönüşen ve artık herkes tarafından ezberlenen içeriği, daha renkli ve zengin hale getirilmeli ve çeşitlendirilmelidir. Bu çalışmaları yaparken **ana ilke; gelişmeye evet, değişmeye hayır; yenileşmeye evet, başkalaşmaya hayır! anlayışı olmalıdır.**

Uzun yıllar dernekçilik faaliyetleri içinde bulunmuş, şenliklerin düzenleyici ve sunuculuğunu yapmış bir kişi olarak bu alanda gayretle çalışan değerli arkadaşlarımı tebrik ediyorum. Ancak daha iyiye ulaşmak için dernekçiliğimiz ve şenliklerimiz hakkında bir değerlendirme ve özeleştirii yapma gereği olduğuna da inanıyorum.

**DERNEKÇİLİK, KAHVEHANECİLİKTEN;
KÜLTÜR, HORONDAN İBARET DEĞİLDİR.**

“Kültür, bir toplumun tarihsel süreç içinde ürettiği ve ku-

şaktan kuşağa aktardığı her türlü maddi ve manevi değerlerin bütünüdür.”

Tanımda geçen “her türlü maddi ve manevi değerler” ifadesine rağmen, kültürümüzü sadece horondan ibaret görerek sosyal alanımızı daraltma, sadece oynayıp duran bir topluluk görüntüsü verme, kültürümüzün zenginliğini küçültmedir ve ona uygulanan kısıtlamadır.

Konuya iyi niyetle yaklaşıldığı ve araştırmaya ve bilgiye dayalı olarak katkı sağlandığı zaman sosyal ve kültürel çalışmalarımız daha etkili ve iz bırakan bir yapıya ulaşacaktır. Aslında nelerin yapılması gerektiği, hangi çeşitliliğin sağlanabileceği gayet açıktır. **Şark köşelerinden, etnografya bölümlerinden, yerel kıyafet sergilerinden oluşan dernek dekorları yapılabilir. Dernek içinde sıra geceleri, dini ve milli gün ve gecelerin kutlanması...Günlük olayların değerlendirildiği toplantılar...Sorunların konuşulduğu sempozyum, forum ve paneller...Kimsesiz, düşkün, hasta ve öğrencilerin takibi ve onlara yapılacak yardımların sağlanması...Kına geceleri, sünnet törenleri...Taziye, temsil ve her türlü tebrik ziyaretleri vs.**

Bunun örneklerini diğer Anadolu derneklerinin icraatlarında görmek mümkündür. Bu dernekler, kültür alanındaki zenginliğini yerelden evrensele taşıyabilen, etkinliklerindeki çeşitlilik ve kabul görme özelliği ile dikkati çekmektedir.

Ulusal ve uluslar arası yarışma ve gösterilerde; örneğin bir zamanlar Fransa’daki uluslar arası halk oyunları yarışmalarında Karadeniz horonundaki figürlerin bıraktığı etki, uyardığı ilgi gittikçe azalmaktadır. Bu nedenle, horon figürlerine yeni katkılar sağlamak, horonu yeknesaklıktan kurtarmak düşüncesiyle çalışmalar yapılmakta; usta öğreticilere bu konuda öneriler sunulmakta, onlardan yeni hamleler beklenmektedir.

Çünkü kendisini çeşitlendiremeyen ve yenileyemeyen bir sosyal faaliyet, zaman içinde zihinlerdeki ve gönüllerdeki tutunma dişlilerini sıyrır, yalama olur ve etkileme gücünü yitirir. Bu sebeptendir ki **kültür gecelerimizin, şenliklerimizin, keşkek davetlerimizin mutlaka bir uzman danışma ku-**

Kadınca Otçu Şenliği

MK

rulu tarafından yapılandırılması gerekir. Bu danışma kurulu tarafından, yapılacak çalışmaların otantik yapıya, geleneksel özelliklere, güncel yaklaşıma uygun olup olmaya- cağına, değilse doğrusunun nasıl olması gerektiğine karar verilmesi; ilgililere öneriler sunulması gerekir.

Değişik köşe yazılarında, internet sitelerinin okuyucu yorumlarında ya da sohbetlerde bu konudaki eleştirileri okuyoruz, dinliyoruz:

Kültür sadece horon oynamak mıdır? Dernekçilik, kahvehanecilik midir? Hep aynı şeyleri yapmaktan sıkıldık; in şehire şenlik, çık dağa şenlik...Zaten birinin diğerinden farkı yok!..Sanki işimiz gücümüz horon ve kemeçe...Oyun ve eğlence düşkünü olduk...Bu konuda Roman vatandaşlarımızı geride bırakmaya başladık! Başka derdimiz yok mu? Hiç sıkıntımız yokmuş, bütün sorunlarımız halledilmiş gibi bir görüntü veriyoruz. Bu toplanmalar meyvesini vermiyor; ilgiye, desteğe ve sorunların çözümüne dönüştürülemiyor!..

Bu ve buna benzer eleştiriler son zamanlarda sıkça duyulmaya başlanmıştır. Yapılan etkinliklerin sayıca çokluğu ve programların içeriği konusunda bir sorgulama ve arayış olduğu anlaşılmaktadır. İstikamet bu yöndedir. Demek ki bu alanda yapılan çalışmalar üzerinde birlikte düşünmek, araştırmak, konuşmak, tartışmak ve sonuçları paylaşmak; ortaya en etkin, kalıcı ve doğru olanı çıkartmak ve toplumun beğenisine ve takdirine sunmak gerekiyor.

Bu eleştirilere rağmen **Şalpazarı Dernekler Federasyonu (ŞALFED)** yönetiminin olumlu projelerini, gayretlerini ve hamlelerini destekliyoruz. Birbirimize sahip çıktığımız, birbirimizle dayanışma içine girdiğimiz zaman beraberinde başarı gelecektir; nice hizmetlere imza atılacaktır. Bundan kuşquamız olmamalıdır.

Bu çalışmaları yaparken **kişisel yaklaşımlar ölçü olmamalı; ortak akıl, ortak duygu ve yakın estetik anlayışlar ölçü alınmalıdır.** □

(*) : Eğitimci-Edebiyatçı

ŞalFed İst. Otçu Şenliği

TU

FK

Fevzi KARAMAN(*)

ESKİ YAYLA GÖÇLERİ

Bugün o günden geriye ne kaldığına bakarsak; her şey meydanda, sadece anılarımız... Gelişen teknolojinin, yaylalarımızı, soğuk suları, çiçekleri, çayırları, kurtları, kuzuları ve kuşları bizlerden koparıp almasına; daha doğrusu o huzurlu ruhumuzu bizden çalmasına gönlümüz razı olmuyor. Yüreğimiz kan ağlıyor ve geçmiş güzel günlerin hatırasıyla avunmaya çalışıyoruz..

Oğuzların Çepni boyundan olan Türkler; çok hareketli, belli bir bölgeye devamlı çakılıp kalmayan, devamlı yurtlar arayan ve yeni yurtlar edinen, yerleştikleri yerleri emek verip imar eden ve alın terini akıtarak tam anlamıyla yurt / vatan yapan insanlardır. Çepniler bu tarihi, fiziki ve coğrafi özellikler içinde aileler, akrabalar, köyler ve bölgeler oluşturmuştur. Çepniler, bulunduğu yörenin toprağı, suyu, dağı, taşı, havası ile yoğrulup bütünleşmiştir. Ağasar/Şalpazarı halkı da bu boydandır.

Türkiye'nin birçok bölgesinde olduğu gibi Ağasar'da da yaylacılık geleneğı vardır. Kış aylarında kısmen kapalı kalan sığırlar, koyunlar ilkbaharla birlikte otlaklara çıkarılır. Köylerde insanlar geçimlerini tarlalarını ekerek sağlarlar. Emediğı alanları da hayvanlarına yiyecek için çayırılık olarak bırakma zorunluluğı vardır. Köylerin yazın sıcak olması ve sağlık açısından da müsait olmaması, hayvanlara otlak kalmaması, otlağı bol yerlere (yaylalara) mevsimlik göçü zorunlu kılar.

Göç hazırlıklarının başladığı ilk günden itibaren yayla heyecanı günbegün artar. Çocukların yeni elbiseleri giydirildiğinde; sığırların, danaların zilleri takıldığında herkes ayrı bir heyecan içindedir. Köyde ve köylerde sabahın ilk saatlerinden itibaren bütün göçler yola koyulurlar. Herkes aynı yolu kullandığından yollar kalabalık ve geçişler zor olur. Göçün ilk günü yola çıkıştan üç-dört saat sonra çocuklarda, danalarda yorgunluk alametleri başlar...

Ağasar'da otuza yakın köylerin büyük çoğunluğu, iki-üç hatta altı-yedi köyün tamamı veya bir kısmı bir obada yayla yaparlar. Misal olarak Eskala yaylası, Aktaş yaylası gibi. Yaylaya çıkan göçler orada üç ila yedi ay arası kalabilirler. Yayladan köye göçlerin dönüşleri, köydeki ekili alanların hasadına bağlı olarak hüzünlü olarak peyderpey başlar.

Şimdi 2. Dünya Savaşı sonrası 1950 yıllarına dönelim. 0 günün ekonomik şartları ile bugünü karşılaştırmak, Kafdağı'nın arkasındaki masal ülkesi kadar farklı. İnsanlar fakir ve zaruret içindeler. Ayakta ayakkabı yok, çarık yok; yalın ayak. Sırtta elbise yok. Beş-altı yaşına kadar uzun tevek gömleğı, yetişkinlerde yamalı yırtık elbiseler... Hayvanlar nisan ayında dışarı çıkarıldığında kendini taşıyamayacak kadar zayıf. Hatta bir defasında yuvarlanmak üzere olan "Aşkar" ineğimizin önüne geçtiğimde altında kaldığıma hala unutamam.

Yaylalar çocuklar için oyun, hayvanlar için bol ve geniş otlaklar, insanlar için rahatlık, huzur ve özgürlük demektir. Ağasar'da her yıl mart ayından itibaren yaylaya göç hazırlıklarına başlanır. Aileler ilk önce güçlerine göre çarşıdan alacalı, çiçekli düz renkli pazen türü elbiselikler alırlar ve terzilere verilir. Ayağa giyilecek çarık için deri alınır. Bu çarıkları babalar kendileri uç kısımlarını sıırımla dikerler; annelerin yünden yaptıkları bağları yanlarından açılan deliklerden geçirerek ayağına uygun hale getirirler. Hatta deri üzerindeki tüyler kazınarak ısıtılır, defalarca elde sıkılarak oynamak için top yapıldı. Düveleri, sığırların başlarına, kuyruklarına takılmak üzere püsküller ve ziller hazırlanır. Bu arada koyun ve keçilerin çan ve kelekleri elden geçirilir.

Göçler genelde her yıl mayıs ayının ilk haftalarından itibaren önce koyun ve keçi sürüleri -çan ve kelekleri takılarak; çobanlar çekmenleri ve "tuylukları"(keçe), katırları, köpek-

leri yanlarında- yayla yolunu tutarlar. Sürü sahipleri, obalara yakın güzleklere yerleşirler. Burada on beş gün kadar kalarak asıl göçleri beklerler. Esas göçlerden önce obaya bir çuval un, birkaç yük odun, çul ve yorgan götürülür. Göçlerin yaylaya gideceği gün, hatta saat Şalpazarı'nda veya köylerde cuma namazından sonra ilân edilir. Yaylaya giriş (yayla bozumu) -batıl bir inanç olmakla beraber- çok önemlidir. Uğurlu bir insanın veya uğursuz düşünülen birinin önce obaya girmesi uğur/uğursuzluk getirmiş. (Uğursuzluklar; hayvanların az süt, yağ vermesi, yavru için yüklenmemesi, hastalık vb.)

Yaylalar köylerden 50-60 km. uzaktadır. Bu yol sırtta yük, göç ile gidilemeyeceğinden obaya giriş gününden bir-iki gün önceden yola çıkılır ki çocuğu, danası ve yaşlısı olanlar da zamanında yetişebilsinler. Köyden ilk çıkanlar Dip Mezraı'nda(Sayvançatak Köyü), Karakırsak'ta, genelde de Foldere'den sonra akşamüzeri Karamehmetlü'den itibaren Yenisu, Göğsu, Delikızın mezarı yanı, alt Akkise, Çalğıranı veya Çağmanlı'da üç-dört göç bir arada geceleme için müsait yerlerde kalırlar.

Göç hazırlıklarının başladığı ilk günden itibaren yayla heyecanı günbegün artar. Çocukların yeni elbiseleri giydirdiğinde; sığırların, danaların zilleri takıldığında herkes ayrı bir heyecan içindedir. Köyde ve köylerde sabahın ilk saatlerinden itibaren bütün göçler yola koyulurlar. Herkes aynı yolu kullandığından yollar kalabalık ve geçişler zor olur. Göçün ilk günü yola çıkıştan üç-dört saat sonra çocuklarda, danalarda yorgunluk alametleri başlar. Yolların altına üstüne sapmalar, çalılıklara dalmalar, -yorulmuş / bunalmış olan anne ve babaların sırtlarında yük ile yürümeleri de eklenince- hayvanları ve çocukları kumanda etmek zorlaşır ve canlar sıkılır. Ama itiş-kakış yolculuk devam eder.

Akşam üzeri yukarıda belirttiğimiz Karamehmetlü, Yenisu, Göğsu, Delikızın mezarı yanı, Çalğıranı veya Çağmanlı'da üç-dört göç biraraya gelerek o geceyi geçirecek yerler seçilir, yükler indirilir, ateşler yakılır, hayvanlar bağlanır ve sütleri sağılır. Kaynatılan sütlere mısır ekmeği doğranarak habire kaşık çalınarak karınlar doyurulur. Hayvanlar ateşin bir tarafında sıra ile bağlanır. Diğer tarafta yaşlılar pür üzerine serilen çulların üzerine kıvrılmıştır. Gençler ateşe çalı, odun taşıyarak alevleri kıvılcımlar saçarak gecenin karanlığında yükseltirken çeşitli oyun, şarkı ve türküler eşliğinde onlar da uyuyakalırlar. Sabaha karşı sönmek üzere olan ateşi, babalar bir defa daha alevlendirirler. Annelerin yolda yenmek üzere hazırladığı yiyecekler tekrar açılır ve

Özellikle süslenmiş yayla inekleri

Eskala / Kadirga

FK

yenir. Çay veya sütle -uyku sersemliğindeki- çocuklara da zorla yedirilir. Sığırlar çözülür, yükler tekrar sırtlanır. Çocukların mızırtıları-dırıltıları dünkü yolculuğun bacaklardaki et kesikliğinin verdiği acı ve sızı ile oba sınırına doğru hedefe kilitlenilir.

Göçler, kendi oba sınırında -bekçiler tarafından ilân edilen giriş saatine kadar- bekletilir. Göçler yığıldıkça yığılır; oluşan bu kalabalıkta sığırlar bağırır, kuzular meleşir, çocuklar mızıranır...Burası bir ana baba günüdür...Belirlenen saatin gelmesi ve bekçinin tüfeğinin patlaması ile dorukta olan heyecanın bir göç selini alması ve obaya akış anı görölmeğe değer!..Bağırışlar, çağırışlar içinde 20-25 dakika sonra bir duvar aralığına saklanan iri ve paslı anahtarlar kapıları açmak üzeredir.

Evlere girildiğinde ateşler yakılır. Bacalardan yükselen dumanlar, kıvrıla kıvrıla mavi göklerde kaybolur. Anneler, kızlar ağıllarda ısırgan toplamaktadır...Allah'ın doğaya bolca serpiştirdiği bin derde deva bu harika besin, bir saat içinde sofrada yerini almış ve kaşık veya mısır ekmeği ile bandıra bandıra mideye indirilmektedir. Sofradan fırlayan çocuklar grup grup toplanarak değnek, çelik, yesir(esir) gibi yaylaya has oyunlara çoktan başlamış; iki günlük yolculuğun yorgunluğu çoktan unutulmuş; kuzular ve oğlakların sarıçiçekler içinde atlayıp zıplamaları obada neşe ve mutluluğu doruklara çıkarmıştır.

Bütün bu anlattıklarım, üç-beş yaşından itibaren bizzat yaşadıklarımıdır. Eski yayla göçleriyle büyümüş, o güzel duyguları özümseyerek yaşamış birisi olarak hiç abartmadan yazıyorum.

Bugün o günden geriye ne kaldığına bakarsak; her şey meydana, sadece anılarımız...Gelişen teknolojinin, yaylalarımızı, soğuk suları, çiçekleri, çayırları, kurtları, kuzuları ve kuşları bizlerden koparıp almasına; daha doğrusu o huzurlu ruhumuzu bizden çalmasına gönlümüz razı olmuyor. Yüreğimiz kan ağlıyor ve geçmiş güzel günlerin hatırasıyla avunmaya çalışıyoruz. □

(*): Emekli öğretmen. / 1936'da Dorukkiriş köyünde doğdu. / Orta ve yüksek öğrenimini Beşikdüzü Köy Enstitüsü ve Lâdik Öğretmen Okulu'nda tamamladı. (1958) / Öğretmenliğe Bingöl'de ilkokul öğretmeni olarak başladı. Daha sonra Bursa'nın bir köyünde yedi yıl çalıştı. En son 1968 'de İstanbul Taksim İlkokulu'ndan ayrılarak Almanya'ya işçi olarak gitti. Almanya'da bir otomobil fabrikasında üç yıl işçilik ve Köln şehrinde onbeş sene öğretmenlik yaptıktan sonra emekli oldu ve Türkiye'ye döndü. Başarılı bir öğretmenlik hayatının ardından hobi olarak video ve fotoğraf çekimleri yapmaktadır.

Mustafa KÜÇÜK(*)

YOK ETMEKTE OLDUĞUMUZ GELENEKLERİMİZDEN “OTÇULAR HAFTASI”

Yüzyıllardır süregelen otçu şenliğimizin yok olmasını önlemek için kamu kurumlarımız, derneklerimiz, federasyonumuz el ele vermeli-
dir. “Ben yaptım oldu” mantığı ile hareket etmek yerine istişare ede-
rek faydalı kararlar alınmalı ve uygulanmalıdır...Burada en büyük
görev belediyelerimize düşmektedir.

Otçu, yöre Çepnilerinin kullandığı bir kelimedir. Sosyal bir kavram ve içerik olarak ot yapan, ot çapalayan işlemin-
den çok, bir kültürel etkinlik, geleneksek şenlik, panayır top-
luluğunu ifade etmektedir. “**Otçular Haftası**” diye bilinen
ayla şenliği, yörede mısır otlarının kazılmasından sonra ya-
pılması dolayısıyla bu adı almıştır.

Otçu Şenliği, Karadeniz yaylalarında yapılmaktadır. Bu
gelenğin Karadeniz yaylalarında yüz yıllardır yapıldığının
en güzel kanıtlarından birisi de “Türk Yurdu” dergisinin 4 Ha-
ziran 1331 (1915) tarihli sayısında (8.cilt, 122-127 sayfalar)
yer alan Tirebolulu Alp Arslan’ın otçular haftasını anlatan “Ot
Göçü” başlıklı makalesidir. Bizim konu ettiğimiz otçu şenli-
ğinin en görkemlisi Kadirga ve Sis Dağı’nda yapılmaktadır.

Geleneksel otçu şenlikleri, bugün yapılanlardan çok farklı
özellikler ve güzellikler arz etmektedir. (Dergimizdeki diğer
yazılarda bu gelenğin tarihi icrası detaylıca anlatılmıştır.)
Ben bu yazımda daha çok kültürel yozlaşmadan bahsedece-
ğim.

Otçu şenliklerimizle alakalı nice güzellikler mazide kaldı.
Her konuda yaşanan kültür yozlaşması otçu şenliklerimize de
sirayet etmiştir. Eskiden güle eğlene yaya olarak gidilen yay-
laya/otçuya insanlarımız artık araba ile gitmekte. En önemlisi
de artık “otçu haftası” kutlanmayıp, belediyelerce konser ve-
rilmektedir...Maalesef köklü bir gelenek yok edilmektedir.

Artık Kadirga düzü de kalmamıştır. Otçular Kadirga’ya
girememektedir. Bütün bunlarda, yüzyıllardır bu gelenği icra
eden halkın bağlı olduğu belediyelerin sorumlulukları vardır.
Son dönemlerde yöremizde uydurma şenlikler türemiştir.
Bunu da -maalesef- belediyelerimiz organize etmektedir.

Belediyeler şayet festival yapacaklarsa, öncelikle -bilinen
tarihi ile en az 500 yıldır halk gelenği olan- otçu şenlikle-
rine özünü bozmadan sahip çıksınlar.

Kadirga’da ses kirliliği yapan o müzik aletlerini, ses dü-
zenlerini, Kuru Göle ya da buna benzer -Kadirga’nın dışında-
başka bir alana kursunlar; çevre kirliliklerine burada devam
etsinler. Böylece otçularımızın Kadirga’ya girmesine ve es-
kisi gibi birleşmesine mani olmasınlar. Ya da Kadirga’da gece
konseri düzenlesinler. Bıraksınlar, gündüz otçumuz eski hali
ile kutlansın...

Şunu asla unutmayalım ki, kültür, bir top-
lumu diğerlerinden farklı kılan değerler bü-
tünü ve hayatı algılama biçimidir. Bilim ve
teknoloji evrensel ama kültür millîdir. Kül-
türlerin millî olması, içine kapanık, diğer kül-
türlerden kopuk olmaları anlamına da gel-
mez.

Aslında buradaki yozlaşmada Trabzon ve Gümüşhane va-
liliklerinin de sorumluluğu vardır. İlçe belediyelerinin, tarihi
yüzyıllara dayanan bu gelenği yok etmesine seyirci kal-
maktadırlar.

Edirne’deki Kırkpınar şenliğine, Kültür Bakanlığı, Edirne
Valiliği ve Edirne Belediyesi sahip çıkmakta ve tüm dünyaya
tanıtmaktadır. Bir etkinlik yaşatılırken, bölge ekonomisine de
katkı sağlanmaktadır. Bunu bizler neden başaramıyoruz?..

Halkın kendiliğinden organize ettiği bu tür etkinlik Tür-
kiye’de kaç tanedir? Belediyeler şayet bu etkinliğe destek
vermek istiyorlarsa, en büyük katkıları şenliğin biçimine/tar-
zına müdahale etmemekle olacaktır.

Belediyeler, asli görevleri olan altyapı hizmetlerine yö-
nelsinler. Her yıl en az 50 bin kişinin geldiği Kadirga’da hala
yeterli su yok, tuvalet yok. Her taraf toprak içinde. Sis Da-
ğı’nda da durum farklı değil. Çöpleri toplayan yok. Kadir-
ga’da açılan çadırlardan/pazarcılardan para toplamaya sıra
gelince, belediyelerimiz aralarında kavga ediyorlar. Altyapı
hizmetine gelince kimse sahiplenmiyor.

Kadirga yaylasının kimin topraklarında olduğu önemli de-
ğildir. Bugünkü il ve ilçe sınırları temel alınarak hesap yapıl-
mamalıdır. Çünkü bu sınırlar yakın tarihimizde çizilmiştir ve
kültürel sınırları kesin olarak belirtmemektedir.

Asıl dava Kadirga’dan rant sağlama kavgasıdır. Kurulan
pazardan para toplamaktır. Bu duruma tepki gösteren Eskala
ve Aktaş otçu grupları, yıllardır Kadirga’nın merkezine in-
memektedir. İnnek isteseler de belediyelerin kurduğu ses dü-
zeninin gürültüsünden otçuya eşlik eden kemençenin sesi
duyulmamakta ve bir curcunadır devam etmektedir.

Şunu asla unutmayalım ki, kültür, bir toplumu diğerlerin-
den farklı kılan değerler bütünü ve hayatı algılama biçimidir.
Bilim ve teknoloji evrensel ama kültür millîdir. Kültürlerin
millî olması, içine kapanık, diğer kültürlerden kopuk olmaları
anlamına da gelmez.

Bizler atalarımızdan miras kalan kültürel zenginlikleri-
mizi korumakla yükümlüyüz. Bizi diğerlerinden farklı kılan
olgular yok olduğunda, bizler de yok olma tehlikesiyle karşı
karşıya kalacağız.

Yüzyıllardır süregelen bu bayramımızın/şenliğimizin yok
olmasını önlemek için kamu kurumlarımız, derneklerimiz, fe-
derasyonumuz el ele vermeli-
dir. “Ben yaptım oldu” mantığı
ile hareket etmek yerine istişare ederek faydalı kararlar alın-
malı ve uygulanmalıdır. Burada en büyük görev belediyele-
rimize düşmektedir.

Bırakınız, kültürümüzün bir parçası olan otçu şenlikleri-
miz otantik haliyle devam etsin. Güzel geleneklerimizi mo-
derniteye ve çıkarlarımıza kurban etmeyelim.□

(*): Sosyal antropolog / mustafakucuk@hotmail.com.tr

MA

“GADIRGA YOK DİYULAR, NERİYE GİDİYULAR?..”

Bülent ŞİRİN(*)

Memlekette kalanla gurbete çıkan arasında sağlıklı bir iletişim ve sinerji sağlandığı oranda memleket kalkınacak, gurbetteki memleket de öz değerlerini kaybetmeden varlığını muhafaza edebilecektir.

Geçtiğimiz günlerde Şalpazarı’ndan bir haber geldi. Civar ilçe ve belde belediye başkanları Acısu’da toplantı yapmışlar ve yüzlerce yıldır Temmuz ayının 3. cuması yapılan **Kadırğa Otçu Şenliği**’nin bu sene 16 Temmuz olması gereken tarihini bir hafta ileri kaydırarak 23 Temmuz’a ertelemişler.

Bu biraz garip bir durumdu, çünkü dediğimiz gibi geçmiş 500 yıl olarak kabul edilen bir şenliğin artık zihinlere kazınmış olan tarihini değiştirmek kimin yetkisindeydi acaba? Haydi yasal olarak birinin elinde böyle bir yetki var diyelim, değiştirmek için makûl ve mantıklı bir sebebiniz olmadıktan sonra bunu kime kabul ettirecektiniz? Aradan bir hafta geçmiş olmasına rağmen değişiklik sebebi hakkında bir açıklama da yapılmış değil. Allah göstermesin, afet, seferberlik, savaş vs. gibi olağanüstü bir durum olsa ya da Ramazan’a denk gelse yapılacak bir istisna insanların aklına yatar. Daha sonra yine aynı tarihte düzenlenmeye devam eder.

Bilindiği gibi Kadirğa’ya gidenlerin çoğu gurbetten gelip katılırlar. İzinlerini o tarihe göre ayarlıyorlar, hâttâ bütün bir sene o günlerin hayalini kuruyorlar. Bu sene de herkes kendini her zamanki tarihe göre ayarlamışken birdenbire böyle bir karar alınması büyük şaşkınlığa, biraz da kırgınlığa sebep oldu. Trabzon’un diğer ilçelerinde olduğu gibi Şalpazarı’lıların da çoğu gurbette yaşıyor. Yani memleketteki nüfusun birkaç katı halen gurbette. Bu insanlar, gittikleri yerlerde aslını, neslini, geçmişini, kültürünü unutsa; nereden gelip nereye gittiğini önemsemese onları dikkate almayabi-

lir, kendi etkinliğini kendi başınıza yapabilirsiniz. Fakat ne mutlu ki öyle değil. Gurbete çıkan insanların gurbette doğmuş büyümüş çocukları ve hâttâ torunları bile kültürel kimliklerine sahip çıkmaya çalışıyor, memleketlerini unutuyorlar. Aklımızın, gönlümüzün, kalbimizin, ruhumuzun yarısı memlekette bizim. Köy camisinin boyası bile bizim zihnimizde yer ediyor.

Ediyor etmesine de, işte problem tam da burada başlıyor. Siz gurbetten gidip memlekette “**şu şöyle olsun, bu böyle olsun**” dediğiniz zaman beyinlerde bir takım refleksif düşünceler harekete geçiyor. “**Şuna bak**” diyor bilinçaltı. “**Buraları beğenmeyip çekti gitti. Şimdi de gelmiş bize akıl veriyor.**” Evet, dile getirilmese de, bir çoğumuz farkında olmasa da memlekette kalanla gurbette yaşayanımız arasındaki kopukluğun esas sebebi bu psikolojidir. İçimizden bazıları doğduğu toprakları terkedip daha müreffeh bir hayat sürmek için gurbete gitmişlerdir, bazıları da (terketme sebepleri büyük ölçüde kendileri için de geçerli olduğu halde bu duruma göğüs gerip) orada kalmışlardır. Öyleyse onların daha fazla söz hakları vardır.(diye düşünürler)

En başta da vurgulamaya çalıştığımız gibi bu genel bir psikolojidir ve eğer gurbete gidenler memleketlerini unutup gitseler, kendilerine bambaşka kimlikler edinmiş olsalar, örnek olayımızdaki **Kadırğa Şenliği**’nin hangi tarihte yapılacağı da onları pek ilgilendirmeyebilirdi. Fakat bırakın Kadirğa’yı, evin önündeki taflan ağacının kurumasını bile dert edinen gurbetçiye dikkate almamak kabul edilebilir bir davranış değildir. Henüz gelişmiş batı ülkelerindeki kadar olmasa da hızla yükselen bir kalite ve etkinlik performansı gösteren sivil toplum örgütleri vasıtasıyla pekâlâ bu insanlara ulaşılabilir, fikirleri alınabilirdi...

Memlekette kalanla gurbete çıkan arasında sağlıklı bir iletişim ve sinerji sağlandığı oranda memleket kalkınacak, gurbetteki memleket de öz değerlerini kaybetmeden varlığını muhafaza edebilecektir.□

(NOT: Bu seneki Kadirğa Şenliği de, ŞALFED’in aldığı karar üzerine, geleneksel tarihe uygun olarak 16 Temmuz’da yapılmıştır.)

(*): Günebakış gazetesi İstanbul temsilcisi ve yazarı.

Bilindiği gibi Kadirğa’ya gidenlerin çoğu gurbetten gelip katılırlar. İzinlerini o tarihe göre ayarlıyorlar, hâttâ bütün bir sene o günlerin hayalini kuruyorlar. Bu sene de herkes kendini her zamanki tarihe göre ayarlamışken birdenbire böyle bir karar alınması büyük şaşkınlığa, biraz da kırgınlığa sebep oldu.

Karakısrak Yayla Şenliği (Ağasar halkının her yerde şerefle dalgalandırmayı borç bildiği iki bayrak: Türk Bayrağı ve TS Bayrağı.)

MA

Karakısrak Yayla Şenliğinden başka bir görünüm (Ağasar halkı, horonda hem eğlenerek stres atıyor hem de büyük bir dayanışma örneği sergiliyor...)

MA

Düzeltilme: Bu resim, 4. sayımızın 61. sayfasında sehven "Eskala yayla şenliği" olarak yayımlanmıştır. Doğrusu, burada isimlendirdiğimiz gibi "Karakısrak"tır...

Kadirga Otçu Şenliği / 2010

MA

NB

Sis Dağı Şenliği / 2010

MA

BU SENEKİ ÖRNEK OTÇU ŞENLİKLERİMİZ VE İKİ ASIRLIK SİS DAĞI ŞENLİĞİMİZİN YOK OLMA TEHLİKESİ!..

Muzaffer BAYRAKTAR
(ŞalFed Genel Başkanı)

Bu seneki “otçu şenlikleri”, -Sis Dağı şenliği hariç- örnek organizasyonlarla büyük bir huzur içerisinde gerçekleştirildi.

Kadirga Otçu Şenliği’nin, -geleneksel tarihi olan temmuzun üçüncü haftasında- sağlıklı bir şekilde yapılması için ŞalFed başkanlığında -aylar öncesinden- gerekli çalışmalar yapıldı. Ve son yılların en geniş katılımlı ve en görkemli Kadirga Otçu Şenliği, 16 Temmuz Cuma günü, büyük bir huzur ve hoşgörü içerisinde icra edildi.

Şenliğe Şalpazarı Kaymakamı Sn. **Soner Zeybek**, Şalpazarı Belediye Başkanı Sn. **Fehmi Cengiz**, Geyikli Bld. Bşk. Sn. **Muzaffer Türkmen** ve Üsküdar Belediye Başkanı Sn. **Mustafa Kara** ve başkan yardımcısı Sn. **Hilmi Türkmen**’in bizzat katılarak destek vermeleri Ağasar halkını ziyadesiyle sevindirmiştir. Kadirga Otçu Şenliği’ni dejenere ve provake etmek isteyenler, bu örnek organize kar-

MA

Kaymakam Sn. Soner Zeybek, şenlikte halka hitap ederken

şısında emellerine ulaşma firstı bulamamışlardır...

Kadirga’dan sonra 20 Temmuz günü, Doğancı köylüleri ve Doğancı Derneği’nin organizesiyle **Karakısarak Yayla**

Kadirga Otçu Şenliği'nde izdiham vardı..

Şenliği yapıldı. Samimiyetle ifade edeyim ki, bu şenlik, gelecekte adından çok söz ettirecek bir düzeye ulaşmaya namzet. Organizede görev alan arkadaşlarımızı tebrik ediyorum. Sunuculuğunu **Erol Yanık**'ın yaptığı Kadirga ve Karakırsak şenlikleri esnasında görülen bazı aksaklıklar, ilgililer tarafından not edilerek gelecek yıla kadar tamamen giderilmesi için karar alındı. Özellikle Kadirga şenlik alanının düzenlenmesi ve tuvalet ve su ihtiyacının tamamen yeterli hale getirilmesi için **Kadirga Yaylası Güzelleştirme Derneği**'nin gayretleri takdire şayandır. Bu konuda gerekli ödenek de ilgili makamlar tarafından çıkarılmıştır. Dolayısıyla gelecek yıl Kadirga'da sorunsuz bir şenlik yaşamak için ümitlenebiliriz.

Gelelim **Sis Dağı Şenliği**'ne...24 Temmuz 2010 Cumartesi günü Sis Dağı, sanırım tarihinin en perişan, en karmaşık, en sorunlu şenliğini yaşadı. Şenliğe gelenlerin / gelmek isteyenlerin bu tarihi unutmaları mümkün değil...

Organize, yıllardır Geyikli Belediyemize ait olmasına rağmen bazı sorunların hala giderilememiş olması üzücüdür. Halbuki bazı akıllı çözümlerle her yıl yaşanan bu tür rezaletlere bir son verilebilir. Şöyle ki:

- Yağmur dolayısıyla felç olan trafiğe mantıklı bir çözüm getirilebilir. Geliş ve gidişler aynı istikamet yerine farklı istikametlerden verilebilir. (Pazara gelişler, Hanyanı kavşağında Eynesil obası istikametinden yönlendirilebilir; pazardan çıkışlar da, Geyikli obası istikametindeki eğimli yoldan verilebilir. Saat 15 sularında bu eğimli ve çamurlu yoldan hala pazara çıkmak için mücadele eden araçlar olması bir yüzkarası değil midir?..)
- Araçların pazara girmesi, trafiği olumsuz etkilemektedir. Bir yan/ek yol açılarak araçlar, pazara uğramadan düzenli park alanlarına kaydırılabilir. Ya da pazar yeri daha uygun bir alana taşınabilir. Bazı insanların rant sağlaması uğruna bütün insanlara azap etmenin makul bir mantığı olamaz.
- Binlerce kişinin katılması dolayısıyla şenlik günü kor-

Üsküdar Bld. Bşk. Sn. Mustafa Kara'nın şenlik konuşması

ŞalFed Gn. Bşk. Sn. Muzaffer Bayraktar'ın şenlik konuşması

Kadirga Drnk. Bşk. Sn. Mahmut Uzun'un şenlik konuşması

Karakısrak Şenliği'ne halkın büyük ilgisi

MA

kunç bir çevre kirliliği yaşanmaktadır. Belli yerlere yeterli çöp konteynırları konabilir ve görevliler tarafından halka çöp poşetleri dağıtılabilir.

● Ayrıca tuvaletler, şenlik günü de ihtiyaca cevap verecek hale getirilebilir. (Uygun alanlara geçici tuvaletler kurulabilir.)

● Şenlik organizesi, uzman ve tecrubeli insanlarla istişare edilerek yapılmalı ve bu iş ehil kimselere verilmeli. Böyle başıbozukluklar devam ederse, ilerde daha ciddi sorunlarla karşılaşabiliriz...

● Bizler bu şenliğin daha geniş katılımlı bir organize ile, aylar öncesinden yapılacak hazırlıklarla gerçekleştirilmesini istiyoruz. Turizm kapsamına alınma yolunda önemli bir aşamaya gelen Sis Dağı yaylamızın bu şekilde kötü tanıtılmasına gönlümüz asla razı değil.

Sayın belediye başkanımızın iyi niyetinden şüphemiz yok. Ancak bazı zorlukları aşması için daha ciddi kadrolarla çalışması gerekiyor. Sis Dağı hepimizin. Sis Dağı, Ağasar gelenekleriyle büyümüş herkesin bir iftihar tablosudur. Dolayısıyla "Hoşuna gitmeyen, işine gelmeyen gelmesin." gibi cahilane ifadeler, bazı yetkililere hiç yakışmıyor...

Bu şekilde devam ederse, -Kadırga'da olduğu gibi- Sis Dağı Şenliği için de ayrı organizeler ortaya çıkar ve halkımız bölünerek birbirine düşürülmüş olur. Böyle bir fitnenin ortaya çıkması hepimizi üzer.

Gelecek yıl kesinlikle böyle bir şenlik görmek istemiyoruz.

Netice olarak; bütün şenliklerimize olduğu gibi Sis Dağı Şenliğimize de sahip çıkmalıyız. Bizler **Şalpazarı Dernekler Federasyonu** (ŞALFED) olarak, Sis Dağı Şenliğimizin özüne yakışır bir biçimde yapılması için her türlü işbirliğine ve göreve hazırız.

Yapmış olduğumuz eleştiriler, iyi niyetimizden kaynaklanan yapıcı eleştirilerdir. Yetkili dostlarımızın bu eleştirilerden alınmayacağını, bilakis faydalanacağını umuyoruz. □

Doğancı Drnk. Bşk. Sn. Orhan Alışkan, Karakısrak Şenliği'nde -protokol huzurunda- halka hitap ederken

MA

Hanyanı eğlencesindeki neşe ve huzur, -ne yazık ki- bir gün sonraki Sis Dağı Şenliği'ne taşınmadı...

MA

Protokol alanından bir kesit. / Kadırga Şenliği

MA

Alaca Dağı yaylasında Ağasar'ın geleneksel giysili bayanları...

AOB

Tipik bir Ağasar evi, tekiri ve helası...

NÇ

Sis Şenliği'ne her yıl binlerce kişi katılıyor.

MA

PROJENİN KISA TANIMI

Ülkemizde ve bölgemizde yayla, dağ turizmi hızla artmaktadır. Doğal yaşam tarzı içerikli turizme ilgi yoğunudur.

Türkiye'nin birçok şehir, belde, köy ve yayla bölgesinde turizm sorunu vardır. Turizmi artıracak en önemli etkenlerden biri, ilk etapta standartlara uygun altyapı ile diğer turistik tesislerdir.

Sis Dağı'nda turistik tesisler ile diğer işletmeler bulunmaktadır. Cumartesi günü yayla pazarı kurulmaktadır. Tespit edilen tarihi ile 199 yıldan bu yana düzenli ve organize olarak her yıl temmuz ayının dördüncü cumartesi günü "Otçu Haftası" adlı şenlik düzenlenmektedir.

Yöre kültürünü tanımak, doğa sporları yapmak, tarihi, doğal ve efsanevi yerleri görmek için ülkemizin dört bir yanından turistler buraya gelmektedir. Yöre yaylalarını binlerce insan kullanmaktadır. Geyikli ve Sis Dağı'nı kullananlar içerisinde, yurt dışında yaşayan gurbetçiler sayıca fazladır. Bu aileler kanalıyla yurt dışından gelen yabancı turist sayısı gittikçe artmaktadır. Ülkemizin böyle projelere verdiği önem, yurt dışında -yabancı turistler vasıtasıyla- görülecektir. Öte yandan DOKAP, KÖY-DES ve BEL-DES hedeflerinin gerçekleşmesi açısından da bu projenin uygulanması önemli bir tamamlayıcı yatırım olarak ortaya çıkmaktadır.

PROJENİN ÇIKIŞ NOKTASI VE OLUMLU ÇEVRESEL ETKİLERİ

Geyikli ve Sis Dağı; kayak merkezi, spor kompleksleri, sağlık tesisleri, tatil ve kongre amaçlı tesisler, yamaç pa-

raşütü vb. için gerek topoğrafik ve gerekse de iklimsel açıdan bir aktivite merkezi olabilecek ender yerlerden birisidir.

Geyikli ve Sis Dağı'nda; Erkeksu, Halil Evliya Tepesi, Dokuz Oluk, Yedi Gelin Tepesi, Karacaoğlan Mağarası civarı, Bakıralanı, Üvezlialan, Gelinkaya, Kanlıkaya, Sandık Gölü, Kazan Gölü ve şelalesi, Hanyanı, Eskioba, Kalpakkaya, Sis Boğazı, Kayasis, Camız Düzü, Belen Düzü, Küçük Düzü, Avuzbaşı, Kabalak, Kireçhane, Mezarlık Düzü, Bük, Top Düzü, Hanyanı Boğazı, Karaağaçbaşı, Karaağaç Şelalesi, Demittepe, Şehitlik, Kireçhane, Çayırılık, Püsküllü Alagürgen civarı, Ağasar Deresi, Eskioba başı, Palaklık, efsaneye konu olan yerler vb. gezip görmeye değer doğa harikası mekanlar bulunmaktadır. Bu mekanlar, her türlü tesisin yapılması için altyapısı ile hazır yatırım yerleridir.

Geyikli ve Sis Dağı'nın turizm kapsamına alınması, yeşilin binbir tonu içinde bölge manzarasına hâkim konumuyla, C statüsünde milli park olan Sis Dağı'nın cazibesinin artırılarak turizminin gelişimine büyük katkılar sağlayacaktır. Bu projenin yaşama geçirilmesiyle Geyikli ve Sis Dağı doğası, tarihi, kültürü, ticari işlevleriyle kamuya açık bir turizm alanı olacaktır.

Proje alanının turizm kapsamına alınmasıyla öncelikle her türlü darboğaz sıkıntısı önlenecektir. Projenin nihai amacı; "Sürdürülebilir Kalkınma" ilkeleri çerçevesinde bölgenin doğası, sosyo-ekonomik gereksinimlere yanıt verecek bir turizm merkezine dönüştürülmesidir. Böylelikle bölge halkının yaşam kalitesi yükseltilmiş olacak ve başta turizm ile bağlı yan sektörler olmak üzere bölge kalkınmasına katkıda bulunulacaktır.

Geyikli ve Sis Dağı'nın turizm kapsamına alınması durumunda, başta yöreye olmak üzere ülkemiz ekonomisine, kültürüne, tanıtımına vb. ciddi manada katkı sağlanacaktır. Tanıtım bakımından, bir çok faaliyeti bünyesinde barındırma özelliğine sahip olan kompleks yeni bir turizm merkezini ülkemize kazandırmış olacaktır.

Projenin uygulanması, çevreye herhangi bir olumsuz etki yaratmayacaktır.□

(Haber - Araştırma : **Hakkı BAYRAKTAR**)

Sis Dağı pazar yeri ve çevresinden bir kış manzarası

MA

TRABZON İLİ ŞALPAZARI İLÇESİ DORUKKİRİŞ KÖYLÜLERİ DERNEĞİ

Dorukkiriş köyü

FK

Dorukkiriş Köylüleri Derneği yönetim kurulu kuruluşundan bugüne kadar ilke ve prensiplerinden taviz vermeden, hizmet anlayışı ve yaşam felsefesini değiştirmeden her geçen gün imkan ve şartlara göre kendini yenileyerek büyümüş, önceliği kendi üye ve köylüsünün mutluluğu olmak üzere Ağasar insanı ve kültürüne hizmeti prensip edinen bir anlayışa sahiptir.

Bu ilke ve prensipler paralelinde yapmış olduğumuz bazı etkinliklerimiz şunlardır:

1. Derneğimize hizmeti geçen herkese saygı, sevgi ve hoşgörü ile bakmak, üyelerimiz arasında birlik ve beraberliği sağlayacak yönetim kurullarını köylülerimizle birlikte oluşturmak.
2. “En doğru yatırım geleceğe yapılan yatırımdır.” düşüncesi ile hareket ettiğimizden geleceğimizin teminatı üniversiteli köyümüz gençlerine **eğitim bursu** vermek,
3. Derneğimizin amaç ve ilkelerinin başında gelen kültürümüze sahip çıkmaya ve kültürel değerlerimizi yaşatmaya yönelik organizasyonlar düzenlemek ve etkinlikler yapmak. Bu amaçla; a) Ağasar Yöresi El Sanatları ve Kültür Kermesi organize etmek. b) Eğitim ve Kültür Gecesi organizasyonu düzenlemek. c) Ağasar Yöresi Halk Oyunu Ekipleri kurmak ve horon üstatlarından dersler alarak bu kültürü gelecek kuşaklara aktarmalarını sağlamak. d) Asırlardır süregelen ve Ağasar insanının birlik ve beraberliğini simgeleyen Eskala Yaylası Otçu şenliklerini organize etmek ve bu organizasyonları yeni nesillere aktarmak.
4. Üyeler ve köylülerimiz arasında birlik ve be-

 Semih DÜRMÜŞ (Başkan)	 YÖNETİM KURULU	 Hüseyin TÜRKMEN (Başkan Yrd.)
 Kamil TOKUL (Başkan Yrd.)		 Arslan YAMAÇ (Genel Sekreter)
 Ali İsmail AKMAN (Muhasep)	 Hacı KAMİL (Kültür Etkinlikleri)	 Yücel ÇAĞIR (Makle Etkinlikleri)
 Muhammet Yamaç (Genel Etkinlikleri)	 Rıdvan DÜRDÜK (Halk Oyunları)	
 DENETİM KURULU		 ETİK PERSONELİ
 Ali YAMAÇ	 Muhammet DÜRMÜŞ	 Yüksel KANDAZOĞLU
 Tahsin BULUT	 Mustafa YAMAÇ	 Hüseyin GÜLAL

DORUKKİRİŞ KÖYLÜLERİ DERNEĞİ YÖNETİM TABLOSU

Kermes açılışımız (Üsk. Bld. Bşk. ve Bşk. yrd. ile)

Kermesimiz

Ağasar Kız Halk Oyunu Ekibimiz

Bir bayram sevincimiz

Bayramda misafir ağırlama

raberliğimizi sağlayacak organizasyonlar düzenlemek ve bu organizasyonlara iştirak etmek. Bu anlamda; a) Piknik organizasyonu yapmak. b) Toplantı ve seminerler organize etmek. c) Gençler arası spor turnuvaları düzenlemek. d) Bayramları ve özel günleri birlikte kutlamak. Acı ve sevinç paylaşmak.

5. Köy, yayla ve mezralarımızın ihtiyaçlarını, köylülerimizin sorunlarını imkanlar ölçüsünde gidermeye çalışmak.

6. Aynı kültüre ve yöreye hizmet eden sivil toplum kuruluşları

ve yerel yönetimler, görsel ve yazılı basın kuruluşları ile iletişim ve diyalogu en üst seviyede tutarak köyümüzün tanıtımını sağlamak.

7. Öncelik kendi insanımız olmak üzere tüm insanlığın mutluluğu, kültürel değerlerimizin yaşatılması ve gelecek nesillere aktarılması için projeler üretmek ve uygulamak. □

Semih DURMUŞ / Başkan (semihdurmus@dorukkiris.com)

Diğer fotoğraflar: Dernek arşivi

Dorukkiriş Köylüleri Derneği Futbol Takımı Geleneksel Bahar Turnuvasında
(Resim, video/vcd görüntüsünden dönüştürüldüğü için istenen netlik sağlanamamıştır. / Zarureten kullanılmıştır.)

Eskala Yaylası otçuları / Kadirga

Keşkek şölenimiz

Eskala yaylamızın sakinlerinden bir grup

Bir kır gezintisinde Ağasarlı Cesi ile birlikte...

FIDANBAŞI KÖYÜ KÜLTÜR YARDIMLAŞMA VE KALKINDIRMA DERNEĞİ

Başkan

Enişdibi şenliğiimiz

Bayramlaşma

Cami açılışı töreni

Bir tv programında...

Sis Dağı Otçusunda...

DÜNDEN BUGÜNE DERNEĞİMİZ

Derneğimiz, kurulduğu 1993 yılından itibaren üyelerinin ve köylülerinin arzuları, çevre şartları, yaşam standartları, gelenekleri ve ananeleri doğrultusunda çalışmalarını sürdürmüştür.

Dernek üyesi olmasalar bile köylülerinin problemlerini elinden geldiğince çözüme kavuşturmaya çalışmıştır. Zamanı geldiğinde yöneticilerini değiştirerek, çizgisinden sapmadan elbirliğiyle üyelerinin sorunlarıyla uğraşmıştır.

Topluca etkinlikler düzenleyerek üyeler arasında kaynaşmayı artırmıştır.

Dernek merkezi İstanbul'da olmasına rağmen üyelerinin yurtiçi veya yurtdışında olması farketmeksizin yardımlarına ulaşılmaya çalışılmıştır.

Ayrıca ilçemizin diğer dernekleri ve ilimizin çeşitli sivil toplum kuruluşlarıyla da ortak çalışma alanları oluşturup federasyonlar ve üst kurullar oluşturulmuştur. Bu çalışmalarda etkin bir şekilde üyelerimizin de desteğiyle faaliyetlerde bulunulmuştur.

Çoğunluğun İstanbul'da olması, faaliyetleri yalnızca burada sınırlamayıp köyümüzde de etkinlikler gerçekleştirilmiştir. Yıllardır yapılamayan otçu gidişi, son iki yıldır çokşun bir kalabalıkla gerçekleştirilerek Sis Dağı şenlendirilmiştir. Senelerdir bireysel olarak yadedilmeye çalışılan eski anılar, -o zamanlardaki otantik havasıyla olmasa da- tazelenmiş ve eskiden olduğu gibi topluca hareket edilmiş ve yine "Tımaralı otçusu" denmesi sağlanmıştır.

"Köyümüzün balkonu gırana gidiyoruz." sözünün sebebi, kışın hayvanların yeygüsü(yiyeceği) bitince taflana gidişin geçiş noktası, eskiden diğer köylerle otçu gidişinin buluşma noktası, Eynesil'den itibaren Sis Dağı yolunun inişinin başlangıcı, annaklayınca(bakınca) Çavuş- lu'dan sahilin görüldüğü yer olan Enişdibi'nde, Sis Dağı Otçu Şenliği öncesi hazırlığı amacıyla -eskisi gibi- etkinlik düzenlenmiştir. Bu etkinlik, bundan böyle de her yıl tekrarı beklenen, buluşma için randevu verilen bir organizasyon olmuştur.

Köyümüzde eksikliği hissedilen ortak kullanım (köy odası, toplantı salonu, abdesthane, morg, imam evi, kütüphane vb.) yerlerinin inşaatına başlanmış ve kaba inşaatı bitirilerek bir hayli ilerleme sağlanmıştır.

Üyelerimiz arasında çeşitli etkinlikler (futbol turnuvaları, kermesler, kültür gezileri, cami gezileri, iftar yemekleri, öğrenci bursları vs.) organize edilerek, insanlarımız arasında kaynaşma ve dayanışma sağlanmış ve toplu yaşamın altyapıları oluşturulmuştur.

Tabi ki bütün bu etkinlikler, üyelerin katılımıyla gerçekleştirilmiştir. Çünkü içinde yetişmiş insan olmayan hiçbir dava başarıya ulaşamaz. Hep birlikte olmayı başaran üyelerimiz ve köylülerimiz derneğimizin geleceğidir, teminatıdır. Yönetici olarak bizler onlara müteşekkirimiz. Çalışma şevki için katkıları boyunca yanlarındayız; beraberlikleri süresince beraberlerindeyiz.□

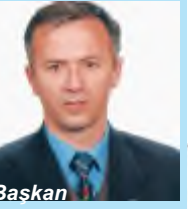
Yönetim Kurulu adına
Kemal SARI (Başkan)

KASIMAĞZI KÖYÜ YARDIMLAŞMA VE DAYANIŞMA DERNEĞİ FAALİYET TABLOSU

Osman T. Karaca

Başkan

Kermes

Piknik

**Halk Oyunları
Ekiplerimiz**

**Minik Kolbastı
Ekibimiz**

Çanakkale Ziyareti

Yönetim Kurulumuz

Derneğimiz 1998'de kurulmuştur. İlk kurucu başkan Hasan Alkurt olup, sırasıyla Ali Demirtürk, Muhammet Yılmaz, Osman Uçar başkanlık yapmışlardır. 2009 yılı itibarıyla başkanlık görevini Osman Taner Karaca üstlenmiştir.

Futbol Turnuvası

Türbe Ziyareti

Voleybol Turnuvası

**Yardımlaşma
Dayanışma Gecesi**

**Geleneksel
Keşkeğimiz**

**Hasta ve Üye
Ziyaretlerimiz**

**Kahvaltılı
Üye Toplantıları**

web:www.kasimagzi.com / e-mail:kasimagzidernegi@hotmail.com / Tlf&fax. 0 216 321 22 61

AĞASAR ŞALPAZARILILAR SANCAKTEPE KÜLTÜR VE YARDIMLAŞMA DERNEĞİ

Mahmut Demir
Başkan

Çanakkale Şehitliği'ni ziyaretimiz

Ramazan Bayramı keşkek şölenimiz

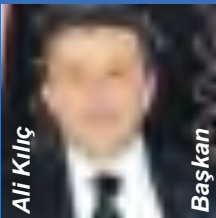
Derneğimizin Halk Oyunları ekipleri

Foto.: Dernek arşivi

SAYVANÇATAK KÖYÜ YARDIMLAŞMA VE DAYANIŞMA DERNEĞİ

Ali Kılıç

Başkan

Sayvançatak Köyü

Horipsin ekibimiz

2

1

Kermes(1) / Horipsin ekibimize plaket(2)

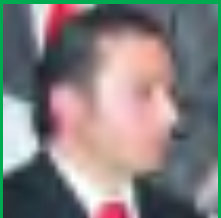

Futbol takımımız kupasını alırken

Yönetim kurulumuz bir dernek gecesinde

Fotoğraflar: Dernek arşivi

AKTAŞ YAYLASI KÜLTÜR VE DAYANIŞMA DERNEĞİ

Aktaş obası / Kadırga

NÇ

Aktaş Yaylası Derneği Horipsin Ekibi

Dernek gecemizden bir kesit (2010)

Dernek gecemizde Şalpaazarı Bld. Bşk. Sn. Fehmi Cengiz halkımıza hitap ederken.

Foto.: Dernek arşivi

ÇAMLIÇA KÖYÜ KÜLTÜR VE YARDIMLAŞMA DERNEĞİ

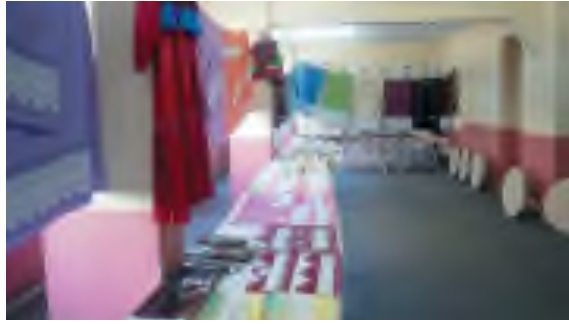

Şevki Çakır

Başkan

Çamlıca köyü

Kermesimiz, bayanlarımızın / kızlarımızın el emeği göz nuruydu...

Kermeste izdiham / Açılışı Üsk. Bld. Bşk. yrd. H. Türkmen yaptı.

Foto.: Dernek arşivi

Ağasar Deresi/Şalpazarı
Fotoğraf: Muhammet ÖZ/EN

Muhammet
ÖZ/EN
FOTOĞRAFÇI

Nurettin BALTA (Başkan)

SAMSUN ŞALPAZARI - AĞASARLILAR YARDIMLAŞMA VE KÜLTÜR DERNEĞİ

Hıdırellez ve Keşkek şenliğimizden bir kesit. (2010)

Bayınd. ve İsk. Bakanı Mustafa Demir ve mv. Ahmet Yeni(AKP), Ahmet Ölmez(Borsan), Ali Öztürk (K.Kursları Md.) de şenliğimizi teşrif ettiler. (ön sağdan 4., 3.,2. ve 5.)

T.Şoförler Fed. Samsun Şof. Odası Bşk. Fevzi Apaydın da şenliğimizdeydi. (soldan 3.)

Şenlikte "61 Şenol Güneş" formasını, açık artırımında hemşehrimiz Zafer Diner satın aldı.

Derneğimiz 1998 yılında kurulmuştur. Bugün 116 asil, 12 fahri üyesi bulunmaktadır.

Derneğimizin ilk kurucu başkanı **Şaban ATALAR** olup, sırasıyla **Metin DEMİR**, **Ali YILMAZ** ve **Metin DEMİR**(ikinci kez) başkanlık yapmışlardır. 2007 yılında yapılan olağanüstü genel kurulda **Nurettin BALTA** başkanlığa seçilmiş olup halen görevini sürdürmektedir.

Yeni yönetim olarak, bu zamana kadar derneğimizde görev alan başkan ve yönetici arkadaşlarımıza yapmış oldukları hizmetlerden dolayı teşekkür ederiz.

DERNEĞİMİZİN AMACI

Samsun'da yaşayan Şalpazarılı/Ağasarlı hemşehriliimizin sosyal yönden gelişmelerini sağlamak amacıyla dayanışma ruhunu geliştirmek, birlik ve beraberliği sağlamak. Üyelerimiz arasında ihtiyacı olanlara ve öğrencilere maddi ve manevi katkılarında bulunmak. Üyeler arasında işbirliği yaparak bilgi akışını sağlamak; dayanışma ortamı içinde ortak sorunları çözmek.

Hemşehrilerimizin doğdukları, büyüdükları yer olan Ağasar'ın kültürünü -gurbette olduklarını hissetmeden- Samsun'da doya doya yaşamalarını sağlayabilmek.

DERNEĞİMİZİN FAALİYETLERİ

Kültür, yardımlaşma ve dayanışma derneği olarak kurulan derneğimiz, her yıl şenlik gecesi düzenlemektedir. Bu yıl dördüncü şenlik düzenlenmiştir. Bu yıl 30. 05. 2010 tarihinde ilk defa "Hıdırellez ve Keşkek Şenliği" düzenlenmiştir.(Doğupark Amfi Tiyatro'da) Bu şenlik de, geleneksel hale getirilerek devam ettirilecektir.

Yönetim kurulumuzun çabaları, üyelerimizin yardımları ile derneğimizin ekonomik durumu kendi kendini idare eder duruma gelmiştir.

Derneğimiz, -imkanları ölçüsünde- yardıma ihtiyacı olan hemşehrilerimize destek olmaktadır. Ayrıca ihtiyacı olan öğrencilerimize de burs vermektedir.

Hedeflerimiz içinde, dernek yerimizin mülkiyetini satın alarak, kiradan kurtulmak da vardır.Derneğimizi, imkanlarını genişleterek tüm Ağasarlılara hizmet edecek duruma getirmeye çalışıyoruz.

Önümüzdeki yıldan itibaren bayanlarımıza toplantı günleri

Otçu şenliğimizde halkımız, Umut Ayvaz'ın kemençe nameleri ve Ağasarlı sanatçı Halil Karagöz'ün (Yaylacı) türkülerıyla coştular. / Derneğimizin Ağasar Horipsin Ekibi de muhteşem bir gösteri sundular. (Gazi Sosyal Tesisleri-2009)

Samsun Ağasarlılar Derneği Futbol Takımı

Prof. Dr. Ahmet Bektaş'a derneğimize katkılarından dolayı plaket verildi ve Sis Dağı tablosunu dernek yararına açık artırıda Metin Demir satın aldı. (ortada) / Dernek Bşk. yrd. Nuri Gülay (tabloyu verirken)

Trabzonspor top ve formasını, dernek yararına yapılan açık artırıda Prof. Dr. Ahmet Bektaş satın aldı. (2009)

Samsun Ağasarlılar Derneği'nde bir iftar yemeği.

düzenleyeceğiz. Derneğimizde maç yayınlarını izleyebileceğimiz Dıgıtürk alınacaktır.

Kolay haberleşmek amacıyla özel mesaj sistemimiz halen mevcuttur.

Cenaze, doğum ve diğer acil işler için özel fon oluşturulmuş ve acil işlerde kullanılmaktadır.

Şu anda 240 metrekare alana sahip derneğimizin şark köşesi, oturma salonu, oyun salonu, yönetim odası, çay ocağı, 500 kişiye yemek hazırlanabilecek mutfakı bulunmaktadır.

Dernek çalışmalarında örnek aldığımız insanlardan biri, Ge-yikli Beldemizden rahmetli **Sündüz Teyze**dir.

Sündüz Teyze, çarığının ayak bağına kadar kar olduğu bir kış günü, ayağında çorap olmadığı halde yalınayak Sayılıbuz mevkiine doğru giderken kendisine bir kadın rastlar ve nereye gittiğini sorar. (Bir-bir buçuk km uzaklıktaki) Güney mahallede bir hasta ziyaretine gittiğini söyler. Hastaya varınca bel kuşağının arasından iki adet gönüllü armut (iyice olgunlaşmaktan karmış armut) çıkarır ve soyarak yatan hastaya kendi elleri ile

yedirmeye çalışır. Yine aynı **Sündüz Teyze**, mezrada otururken kapıya gelen ayının aç olduğunu anlar ve evinin kapısına ayının yemesi için yal (hayvanlar için hazırlanmış sıvı yiyecek) bıraktığını hepimiz bilmekteyiz.

Dernek Yönetimi olarak, Rahmetli Sündüz Teyze'yi kendimize örnek olarak hizmette bulunma çabası içinde olduğumuzu tüm üyelerimizin ve hemşerilerimizin bilgisine sunarız.

Bugüne kadar derneğimizin yapmış olduğu faaliyetlerde, dernek yönetimlerini yalnız bırakmayan değerli üyelerimize ve derneğimize destek olan değerli gönül dostlarımıza teşekkür eder, aynı desteklerinin artarak devamını dileriz. □

Yönetim Kurulu Adına **Nurettin BALTA** (Başkan)

Bu bölümde kullanılan fotoğraflar:

Emekli Albay Nevzat YAMAÇ
(ŞAL-SAR Başkanı)

1946 yılında İstanbul Üsküdar Zeynep Kamil Hastanesi'nde doğan ilk Ağasarlı. / Babası Doğançı köyünden rahmetli Hacı Mehmet YAMAÇ (Yörede Posta lakabı ile bilinir. Ağasar'ın sosyal etkinliklerinin yönlendirilmesinde en önde yer alan kişilerden birisidir.) Anası Dorukkiriş köyünden rahmetli Tıkmanoğlu Osman Hafız'ın kızı Fadime Hanımdır. / 1969'da Hikmet Hanımla evlendi. Gamze ve M. Korhan isminde iki çocuk ve üç torun sahibi. / Tahsiline 1950 yılında Ağasar'dan gurbete gelip yerleştikleri Kirazlıtepe (eski adı Çakaldağı olan buraya yerleşen ilk Ağasarlı aile)'den yürüyerek gittiği İlkokulu, Küplüce ve Beylerbeyinde, Ortaokulu Kuzguncuk'ta bitirdi. Lise tahsilini de Kısıklı'ya kadar yürüyerek gidip tranvayla ulaştığı Haydarpaşa Lisesi'nde başladı ve Kuleli Askeri Lisesi'nde tamamladı. / Askerlik mesleğine, 1967 yılında piyade asteğmen olarak mezun olduğu Ankara Kara Harp Okulu'nda başladı. Sonra bir yıl da İstanbul Piyade Okulu'nda kurs gördükten sonra sırasıyla Van-Erciş, Edirne - Uzunköprü ve Kıbrıs'ta takım ve bölük komutanlıkları yaptı. 1977 yılında Ankara KKK'liğine atandı. 1983 yılında erken terfi ederek iki devre yaklaşık 900 binbaşının önünde birinci sırada binbaşı oldu. 1987 yılında yarbay, 1990 yılında albay oldu. Diyarbakır ilinde tabur, Sivas ilinde alay komutanlıkları yaptıktan sonra 1998 yılında kıdemli albay olarak emekli oldu. / Spor yaşantısına 1974 yılında İngiltere'de yapılan askeri atış yarışmalarında ilk defa milli olarak başladı. Elliden fazla milli olduktan sonra da antrenör, hakem ve yönetici olarak otuz yıldan beri spora hizmet vermektedir. 2004 yılında -Türkiye'ye ve dünyaya Ağasarı tanıtmak amacıyla- Ankara'da Ağasarspor'u kurdu. Ağasarspor'un kurucu başkanlığını yaptı. 2004 yılında kurulan Ağasarspor Kulübü kısa zamanda atıcılık ve masa tenisi branşlarında Türkiye, Avrupa, Dünya ve Olimpiyat şampiyonlukları kazandı. / Oğlu Gazi Yüzbaşı **Muhammed Korhan YAMAÇ**, Türkiye'ye ilk Olimpiyat Madalyasını kazandırmış (2004 Atina Olimpiyat Şampiyonu) ve sayısız uluslararası müsabakalar birincisi ve şampiyonu olmuştur. / **Nevzat YAMAÇ**, halen Türkiye Bedensel Engelliler Spor Federasyonu Başkan Vekilidir ve 2002 yılında Ankara'da kurulan Trabzon Şalpazarı Ağasarlılar Eğitim Kültür ve Yardımlaşma Derneği(ŞAL-SAR) başkanlığı yapmaktadır.□

TRABZON ŞALPAZARI AĞASARLILAR EĞİTİM KÜLTÜR VE YARDIMLAŞMA DERNEĞİ (ŞAL-SAR)

ANKARA'DA AĞASAR SEVGİSİ

Bir dernek toplantısı

Fevzi Çakmak

Ankara ilinde yani başkentte hemşehrilerimiz, genelde bürokraside çalışan Ağasarlılar olarak yaşarlar.

Dünyanın neresinde olursa olsun Ağasarlı kendine has kimliği ve kültürü ile kolayca ayırt edilebilen bir topluluktur. Hangi memleketten ya da hangi şehirden gelirse gelsin, Ağasar'a gelen bir kişi, birkaç yıl içinde Ağasar kültürü adına unutamayacağı anılarla döner. Orada yaşayan veya gurbete gelen insanlarımız için Ağasar, köyleri, mezarları ve yaylaları ile vazgeçilemez bir sevdadır.

Bu sevdadan hareketle Ağasarlıların birbirlerini yakından tanımaları, Ağasar kültürünü Ankara'daki diğer yaşayanlara tanıtmaları, "Ağasar evi" aracılığı ile yerel kültürü bir okul gibi yaşatmaları amacıyla Emekli Albay **Nevzat YAMAÇ**, Şalpazarı İlköğretim Okulu Emekli Müdürü **Fevzi ÇAKMAK** ve diğer kamuda çalışan Ağasarlıların desteği ile "Şalpazarı Ağasarlılar Kültür ve Yardımlaşma Derneği" kuruldu.(2002)

Derneğimiz hızlıca kültürel çalışmalarına başladı. Hemen derneğimize sabit bir yer arayışına girildi. Ankara'daki derneğimizin yerini satın almak için Şalpazarı Belediye Başkanından tüm köy muhtarlarına kadar tüm Türkiye'de ve dünyada yaşayan gurbetçilerimizin maddi destekleri alındı. Bu destek arayışı içinde işçisi, memuru günlük yevmiyesini, belki çocuğunun okul harçlığını, belki de cebindeki tek kuruşunu verdiler. Esasında Ağasarlıların -bu kadar kıt imkânlar içerisinde olmasına rağmen- birbirlerine nasıl destek sağladığını gösterdiler. Yurtdışındaki Ağasarlılar, -belki hiç görmediği veya göremeyeceği- Ankara'daki Ağasarlıların dernek yeri için ciddi yardımlar yaptılar.

Dernek yönetimimiz bu konularda çok şeffaf davrandı. Tüm çalışmaları

rında kendi imkanlarını kullandı. Toplanan paralar ve yapılan masrafların hepsi www.salsar.org adresinde ilan edildi.

Kardeş dernek olarak dünya şampiyonu sporcuları bulunan **Ağasarspor** kuruldu. www.agasarspor.com için Ağasarspor'un müsabakalardan aldığı maddi imkânlar kullanıldı.

Derneğimize "Demetgül Mh. 9. sokak no: 25/8 Demetevler / Ankara (Tel : 0312334 7061)" adresinde bir yer satın alındı ve son derece modern bir dernek ve spor kulübü yapıldı. Burası, Ankara'da yaşayan Ağasarlıların oturup kalkacağı, bir misafirini davet edip ağırlayacağı, birbiri ile buluşup sohbet edeceği bir yer haline geldi.

Bütün bunlar, derneğimizin kuruluşunda önderlik yapan **Nevzat YAMAÇ** ve **Fevzi ÇAKMAK** gibi iki Ağasar/Şalpazarı sevdalısının "Ağasar Evi" projelerinin başlangıcı oldu.

Her bahar mevsiminde, ilçemizden ve diğer illerimizden gelen Ağasarlıların katılımı ile "Bahar eğlenceleri" yapıldı. Ankara'da başka illerden olup da hizmetlerimizde hayranlık duyan bir çok kişi, fahri Ağasarlı olmak için teklifte bulundu.

Her yıl Ankara'da yapılan Trabzon etkinliklerinde, Ağasar standı en büyük ilgiyi gördü ve destek verildi.

Bayramlarda,-vazgeçilmez olan- Ağasar keşkeği ziyafeti ve bayramlaşmak için Ağasarlılar biraraya getirildi.□

Fotoğraflar : Şal-Sar arşivi

Ağasarspor'a ödül...

Sis Dağı'ndan çevreyi temaşa eylerken çay içmenin zevkini tahayyül edebiliyor musunuz?...

AG

Ağasar'da ziraatin kaderi / İmcece usulü ot kazma

Foto: İlçe Tarım Md.lg. arşivi

TRABZON ŞALPAZARLILAR YARDIMLAŞMA KÜLTÜR VE DAYANIŞMA DERNEĞİ

Turgut KAHRAMAN (Başkan)

Yönetim Kurulumuz (soldan sağa) : Cemal Akdeniz (1. Bşk. Yrd.), Veysel Karabayır (Yönt. Ku. ü.), Mürteza Metin (Yazman), Murat Topkara (Lokal amiri), Turgut Kahraman (Bşk.), Abdurrahman Halcı (2. Bşk. Yrd.), Osman Maden (Sayman), Mustafa Çömez (Yön. Ku. ü.), Mehmet Demirtürk (Yön. Ku. ü.)

Gerek Trabzon'da ikamet eden Şalpazarlıları ve gerekse Şalpazarı'ndan işi gereği Trabzon'a gelenleri ortak bir adreste buluşturmak amacıyla 1987 yılında kurulan "Şalpazarlılar Yardımlaşma Kültür ve Dayanışma Derneği", o tarihten bu yana Trabzon il merkezinde kesintisiz olarak faaliyetini sürdürmektedir.

Kuruluşu sırasında fiziken yetersiz ve sağlıksız bir mekanda kurulan dernek, daha sonra ikinci bir mekana, ardından da bugünkü yerine taşınarak modern bir yapıya kavuşturulmuştur.

Bu aşamada iki dönem önce dernek başkanı olarak görev yapan Emekli Öğretmen **Mehmet ÖNGÖZ**'ün çabalarını unutmamak gerek.

Mehmet ÖNGÖZ'ün ardından son iki dönemdir başkanlığını yürüttüğümüz derneğimiz, -üyelerimizin daha kaliteli hizmet alması amacıyla- iki adet Lcd tv alınarak lokal ve yönetim birimleri yeniden dizayn edilmiştir.

Üzülerek ifade etmek isterim ki, başkanlığım dönemine kadar derneğimiz kurumsallaştırılamamış ve bir kahvehane görünümünden kurtarılamamıştır. Göreve geldikten sonra derneğimizi, tüzüğünde yazılı amaçlar doğrultusunda ikame etmek için başlatılan bir dizi çalışmalar ürünlerini vermeye başlamıştır.

Tüzüğümüze uygun olarak yapmış olduğumuz **faaliyetlerimiz** şunlardır:

- Borçlu olarak devraldığımız derneğimizin öncelikle mali yapısı düzeltilerek borcu sıfırlanmış ve işletme giderlerini karşılar duruma gelmiştir.
- Derneğimiz her türlü siyasi görüşe saygılı olarak kalmış ve kesinlikle politize edilmemiştir. Bu nedenle bölünme değil birliktelik sağlanarak, Trabzon il merkezinde Şalpazarı'nın tüm yerleşim birimlerini kucaklamış ve Ağasar'ın tek temsilcisi olmuştur.
- Başlangıçta da belirtildiği gibi derneğimiz, Trabzon il merkezinde yaşayanlarla Şalpazarı ilçemizden gelenlerin buluşma noktası olmuştur.
- Sosyal hizmetleri de göz ardı etmeyen derneğimiz, yörenin düğünlerine katılarak maddi ve manevi destek sağlamış; cenazeler için ücretsiz araç temin edip cenazeleri adreslerine kadar götürmüştür.

Başkan Turgut Kahraman, gecede konuşmasını yaparken

Gecemizde sanatçımız Ağasarlı Zehra halkı çoştururken, Geyikli İlköğ. Ok. Horipsin Ekibi de muhteşem bir gösteri sundu.

- Hasta ziyaretleri yapılarak kendilerine moral ve maddi destek verilmiş, kan ihtiyacı olanlara kan temin edilmiştir.
- Üyelerimiz Lig Tv ve d-smart yayınlarına ulaşarak spor karşılaşmalarını lokalde rahat bir ortamda izlemektedir.
- Derneğimiz sosyal dayanışmayı canlı tutmak ve Ağasar'ın kendine özgü kültürünü yaşatmak ve evrensel boyuta taşımak için yılın belirli bir döneminde geleneksel eğlence gecesi düzenlemiştir. 21 Haziran 2010'da bu eğlence gecesi farklı ve yararlı bir boyuta taşınarak "Eğitime Katkı Gecesi" olarak düzenlenmiş ve istenilen amaca ulaşılmıştır. Bu gecemizden elde edilen gelirler kurşuna kadar eğitime katkı amacıyla ayrılmıştır. Bir örnek oluşturan bu şenliğimiz, Kral Karadeniz Tv'den yapılan canlı yayımla Ağasar kültürünün evrensel bir boyuta taşınmasına vesile olmuştur.
- Derneğimizin eğitime verdiği önem, tüm dernek faaliyetleri içerisinde öncelik taşımaktadır. Bu duyarlılık gereği, 2009-2010 öğretim yılında yüksek öğrenim gören 60 kadar öğrencilerimize -öğretim yılı boyunca her ay düzenli olarak- belli bir miktarda karşılıksız burs verilmiştir. Bu örnek uygulamaya gelecek öğretim yılında da devam edilmesi kararlaştırılmıştır.
- Geçen ramazan ayında olduğu gibi bu yıl da, yöremizin ihtiyaçlı ailelerine standart gıda yardımı yapılması gündemdedir.
- Geçen yıl derneğimizce oluşturulan futbol takımı, "1. Futbol Sevdalıları Yaz Futbol Turnuvası"nı kazanarak kupasını -manevi bir değer olarak- derneğimize hediye etmişlerdir.
- www.salpaz.com adıyla derneğimize ait internet sitesi oluşturularak kültürümüzü ve faaliyetlerimizi daha geniş alanlara taşıma ve hemşehrilerimizi daha hızlı kaynaştırma fırsatına kavuştuk.

Ancak -açıkça ve dürüstçe belirtmek isterim ki- yukarıda özetlenen sosyal içerikli faaliyetlerin yanında kültürel faaliyetlere, çeşitli nedenlerle eğilemedik. Bunun da önemli bir

eksik olduğunu kabul ediyoruz. Umarım önümüzdeki dönemlerde kültürel etkinliklere eğilme fırsatı yakalarız.

Gönül ister ki;

- Şalpazarı/Ağasar kültürünün tartışılmaz bir parçası olan horonumuzu Trabzon'da sergileyecek bir halk oyunları ekibi oluşturalım.
- Yöremizin geleneksel değerlerini bir araya getirerek el sanatlarımızı ve bu bağlamdaki diğer materyalleri dernek içinde tanıtacak panoramik ve toplu bir köşe oluşturalım.
- Modern ve zengin bir kütüphane kurup üyelerimizin yararına sunalım.
- Derneğimizi kiradan kurtarıp kendi mülkü olan bir binaya kavuşturalım.

Hedeflerimizde bu güzellikler var. Zamanın neler getireceğini şimdiden kestirmek zor ama daima iyi niyetle bu uğurda birlik içinde çalışacağız.

Bu vesile ile derneğimiz kurucu üyelerinden sağ olanlara destekleri için teşekkürü bir gönül borcu bilir, aramızdan ayrılanlara yüce Allah'tan rahmet dilerim. □

İletişim: www.salpaz.com / 0537 945 35 65 (Başkan)

Geceye katılanlardan bir kesit

Fotoğraflar: Dernek arşivi

Kalpakkaya önünde Ağasar giysisi kızlar

Sis Dağı yaylamızın bir sembolü olan Kalpakkaya ve çevresini, bir ikindi sonrası seyretmek bir başkadır!.. (Gökkuşunun bu ihtişamı altında Kalpakkaya 'yı ilk kez bu heybetiyle resimleyen Nurettin Bayraktar 'a dergimiz adına teşekkürler.)

Murat KÖSE
baharfotograf.murat@hotmail.com

Ağasar dergisinin değerli okurları;

Bahar Fotoğraf Stüdyo'su sahibi ve bir Karadenizli hemşehriniz olarak Kirazlıtepe'de sizlerle birlikte yirmi yılımızı doldurmuş bulunuyoruz.

Öncelikle hemşehrilerimize ve değerli müşterilerimize, -uzun yıllar bir bütünlük içinde- bize verdikleri desteklerden dolayı teşekkür etmeyi bir borç biliyoruz.

Manevi değerlerimizi unutmayan Karadeniz insanının nasıl vatansever olduğunu, örf ve adetlerine nasıl sahip çıktığını biliyoruz. Gökyüzünde dalgalandıran şanlı "ayyıldızlı bayrağımız," geçmişten günümüze kadar nasıl şanlı, şerefle dalgalandı ise gelecekte de -hangi koşullar altında olursa olsun- göklerden asla inmeyecektir. Bunun için Karadeniz insanının, gerektiğinde çekinmeden canı ile kanı ile mücadele vereceğinden hiç bir kuşumuz yoktur.

Vatan sevgisini bizlere ısrarla hatırlatan, milli birlik ve beraberlikçerisinde geleneksel ve kültürel değerlerimizi koruyup yaşatmayı bizlere aşıl原因an Şalpazarı Dernekler Federasyonu'na (ŞalFed) bağlı tüm derneklerimizin çalışmalarını takdir ediyorum. Derneklerimizin, yoğun faaliyetler ve çabalar ile, özellikle Karadeniz insanımızı bir bütünlük içinde yaşatmayı kendisine görev saymakta olduğunu görmekteyiz. Büyük fedakarlıklar içerisinde yaptıkları faaliyetlerle kültürümüzü bizlere yaşatan derneklerimizin, biz Karadenizlilere ve topluma ne derece faydalı olduğunu hatırlatmak isterim. Bu vesile ile

tüm dernek çalışanlarına şükranlarımı iletmeyi bir borç saymaktayım.

Bir Karadenizli olarak yöremizden uzak; dağı, taşı, denizi, yemeğı, kemeçesi, folkloru, horonu, karalahanası, mısır ekmeğı, peştemalı ve keşanından; gözünü sevdiğim hamsisinden uzak yaşamının hasreti içerisindeyiz.

Ayrıca İstanbul'da yapılan Otçu Şenliğı, bayramlardaki keşkek şöleni ve halk konserleri ve kermesler, bir nebze de olsa bu hasretimizi gidermektedir.

Biliyoruz ki, yaşadığımız süre içerisinde yöresel değerlerimizi gelecek kuşaklara ulaştırmak insanlık borcumuzdur.

Bu vesileyle Karadenizli vatansever insanlarımızı adeta bir aile çatısı altında toplayarak kardeşçe, -desinden torununa kadar- bütünleştiren ŞalFed başkanımızın ve bu federasyona bağlı on iki dernek başkanlarımızın da kutsal bir görevi yerine getirdiklerine inanıyoruz.

Binlerce kilometre uzakta olmamıza rağmen yöremizin zenginliklerini yaşatan derneklerimize mad-di ve manevi desteklerimi sürdüreceğim.

Bölgemizde faaliyet gösteren, bizleri -uzakta olsak da- yöremizin tüm değerleri ile buluşturan ve kaynaştıran derneklerimize, başkanlarına ve tüm çalışanlarına teşekkür ediyorum.

Değerli hemşehrilerime, birlik içerisinde sürdüreceğimiz yaşam süresince, aydınlık ve sağlıklı günler; başarılı ve bol bereketli bir gelecek diliyorum. Kalın sağlıcakla. □ (www.baharfotograf.com)

bahar fotoğraf

Anlannızı anılara dönüştürün...

20. yıl

Kirazlıtepe mah. Orhan Seyfi Orhon Cd.
No : 13/c Üsküdar / İSTANBUL
0 216 321 96 08

www.baharfotograf.com

AĞASAR'IN GELECEĞİ

Şalpazarı/Ağasar'ın problemleri üzerine, bölgemizin tecrubeli şahsiyetlerinden Sayın **Baki KALAY(*)** Hoca ile konuştuk.

Röportaj : Hakkı BAYRAKTAR

Baki KALAY

BŞ

✓ **Sayın hocam;coğrafi konum olarak dağlık ve bol yamaçlı bir bölge olan Ağasar'ı ikiye bölen meşhur derenin, coğrafi ve kültürel yapı üzerinde bir etkisi var mı?**

KALAY- Ağasar Deresi, kültürel olarak -genel anlamda- birlik ve beraberliği sağlamakta sembolik bir öncülük yapmakta ise de, diğer yandan doğu ve batı olarak Ağasar'ı ikiye bölmektedir. Doğudaki ve batıdaki köylerin birbirine sınır olanların lisan ve lehçe itibarı ile ortak benzerlikleri dikkat çekmektedir. Bu göz önüne alınırsa, Şalpazarı halkı dört-beş grupta değerlendirilebilir. Ortak kullanım alanları olan yaylalar bunun bir kanıtı olmaktadır. Bazı köyler, adeta bir ailenin büyümesi ile oluşmuş köylerdir. Ortak özellikleri vardır. Yaşam tarzı ve gelenek görenek birlik ve beraberlik teşkil etmektedir.

✓ **Şalpazarı halkının karakteristik genel özelliklerinden bahsedermisiniz?**

KALAY- En önemli özelliği, çok sıcakkanlı oluşu ve misafirperverliğidir. Ağasar'a yolu düşen -her kim olursa olsun- ne aç kalır ne de açıkta. Aç ise, mutlak birisi doyurur; dışarıda kalmışsa, muhakkak birisi kapısını açar ve evine alır. En sıcak ilgi ve alaka ile misafirini ağırlar. "Kimsin? Nesin?" diye sormaz, bunu bir insanlık görevi olarak bilir ve yapar.

✓ **Yaylacılık ve yayla şenlikleri de Ağasar halkının vazgeçilmezlerinden, değil mi?**

KALAY- Evet, yüzyıllar boyu Ağasar halkının ortak ve en önemli başka bir

özelliliği de, -geçim kaynağının hayvancılık olması nedeni ile- yaylacı olmalarıdır. Köylerdeki otlak alanlarının yeterli olmaması, insanları -mecburen- otlak alanları bol yerlere, yaylalara yönlendirmiştir. Köylerin tamamının yaylası vardır ve kendi tapulu yaylalarıdır. En çok ortak kullanım alanı olarak değerlendirilen yayla Kadırğa yaylasıdır. Bu yaylanın en önemli özelliği ise Kadırğa Otçu Şenliği'nin yapılmasıdır. Yüzyıllardan beri yaşattıkları bu geleneği atalarımız, -özelliliğini bozmadan- bizlere miras olarak bırakmışlardır.

✓ **İsterseniz ana konumuz olan bugünkü Ağasar'ın problemlerini konuşalım. Göç gerçeği ve gurbetteki sosyal oluşumları konuşalım...**

KALAY- İlçemiz çevremizde en çok göç veren ve gurbetçisi olan ilçedir. İşsizlik ve doğal şartların geçim için ye-

Ağasar Deresi, kültürel olarak -genel anlamda- birlik ve beraberliği sağlamakta sembolik bir öncülük yapmakta ise de, diğer yandan doğu ve batı olarak Ağasar'ı ikiye bölmektedir. Doğudaki ve batıdaki köylerin birbirine sınır olanların lisan ve lehçe itibarı ile ortak benzerlikleri dikkat çekmektedir. Bu göz önüne alınırsa, Şalpazarı halkı dört-beş grupta değerlendirilebilir. Ortak kullanım alanları olan yaylalar bunun bir kanıtı olmaktadır.

terli olmaması göçün en önemli sebebi- dir. Bu nedenle gurbetçilerimizin yoğun olduğu yerlerde sivil toplum kuruluşu olan dernekleşme olayı başlamıştır. Memleket hasretlerini bu şekilde bir nebze olsun gidermeye çalışmışlardır.

Yöremizden çıkan gurbetçiler, göç edenler çoğunlukla İstanbul'u ve Marmara'nın çeşitli illerini tercih etmişlerdir. 1996 yılında yaptığım bir araştırma ile bunun çok yüksek rakamlarda olduğunu tespit ettim. İstanbul'da kurulan ilk dernek Sayvancatak Köyü Yard. ve Dayanışma Derneği'dir.(1993) Bu dernek emsal gösterilerek İstanbul'un ve Marmara'nın çeşitli yörelerinde topluca yaşayan hemşerilerimiz, dernekler çatısı altında birleşmeyi sağlamışlardır. Daha sonra ülkemizin çeşitli yerlerinde yaşayan gurbetçilerimiz de, yöre derneklerini kurarak ülke çapına yayılması sağlanmıştır. (Hatta yurt dışında kurulan Ağasar derneklerimiz bile vardır.) Daha sonra birçok arkadaşımızın çabaları ile Şalpazarı Dernekleri Federasyonu(ŞALFED) oluşmuştur.

Yöremizi öne çıkaran kültürel etkinliklerimiz, derneklerimiz ve federasyonumuz sayesinde halkımıza sunulmaktadır. Derneklerin amaçları, kültürümüzü gelecek nesillere doğru olarak aktarmaktadır. Gelişim halinde olan topluluklar, aldıkları yanlış bilgileri yeni nesillere yanlış olarak öğretirse, bundan toplum ve gençlik zarar görür.

✓ **Ağasar için -gelenen bu noktada neler önerirsiniz? Yaşadığınız tecrübeler ışığında Ağasar için önemli projeleriniz, teklifleriniz olmalı...**

KALAY- Şalpazarı / Ağasar dışında yani gurbette yaşayan halkımızın kültürüne sahip çıkmaları ve bunları çeşitli etkinliklerle dünyaya tanıtmaları çok güzel. Ancak bununla birlikte birleşmeyi, şirketleşmeyi ve iş sahaları oluşturmaya özen göstermelerini önermekteyiz.

Asıl önemli olan, yöremizin kalkınmasının sağlanmasıdır. Eğitim ve öğretim bakımından sıkıntı olmadığı kanaatindeyim. Ama ekonomik olarak çok geliştiğimiz söylenemez. Göçün ve gurbetçiliğin durdurulabilmesi için mutlaka iş sahalarının oluşturulması ve yaylalarımızın ve yöremizin turizme açılması gerekmektedir. Yaz ve kış turizmi bakımından bölgemizi değerlendirmeliyiz.

Yöremizde dünya ile rekabet edilecek kaynak sularımız mevcuttur. Bunların yerleri belirlenmeli, ulaşımı sağlanmalı ve şişeleme ve depolama işlemlerine çok kısa sürede başlanmalı diye düşünüyorum.

Diğer yönden yöremizde mesire yerleri ve yaylalarımızın çeşitli yerlerine turizme hizmet edecek tesislerin kurulmasına veya kurdurulmasına öncülük edilmelidir. Bunların gerçekleştirilmesi için, partizanlık yapmadan, siyasetçilerimizin birlik beraberlik içinde olmaları gerekmektedir. Siyasi ayrımcılık yapmaktan halkımız bugüne kadar hep zarar görmüştür...

Diğer önerilerim, kısaca şunlardır:

Ağasar Deresi'nin daha fazla zarar

Kadırga Otçu Şenliğinden bir enstantane

Foto.: Ercan Sayal

görmemesi için çeşitli yerlerde kanalizasyon ve arıtma tesislerinin yapılması. Mesire yerlerimizin başında gelen

Gurbetteki halkımızın kültürüne sahip çıkmaları ve bunları çeşitli etkinliklerle ülkeye tanıtmaları çok güzel. Asıl önemli olan, yöremizin kalkınmasının sağlanmasıdır. Eğitim ve öğretim bakımından sıkıntı olmadığı kanaatindeyim. Ama ekonomik olarak çok geliştiğimiz söylenemez. Göçün ve gurbetçiliğin durdurulabilmesi için mutlaka iş sahalarının oluşturulması ve yaylalarımızın ve yöremizin turizme açılması gerekmektedir.

Acısu'nun milli park haline getirilmesi ve buranın belediye mücavir alanı içine alınması.

Enişdibi, Ağa Konağı ve İzmiş kıranlarının da aynı kapsamda değerlendirilmesi.

Göç nedeni ile öğrencisiz kalan okullarımızın kapanmasına çok üzülüyorum. Bu kapanan okulların başka bir faaliyette kullanılması acaba mümkün değil mi?

Karadeniz Teknik Üniversitesi'ne bağlı bir meslek yüksek okulunun ilçemizde açılmasının yöremize ve ilçemize yararlı olacağı, böylece gençliğin yoğun olduğu yerde yeni bir hareketin doğacağı inancını da taşımaktayım.

Bütün bunların gerçekleşebilmesi için yöremizde yetişen ilim, fikir adamları ve sivil toplum kuruluşları ile biraraya gelerek bu konularda fikir alışverişinde bulunmayı ve paneller düzenlenmesini önermekteyim.

✓ **Sayın hocam; doyurucu ve ufuk açıcı fikirleriniz ve önerileriniz için dergimiz adına size teşekkür ediyorum.**

KALAY- Ben de sizlere teşekkür ediyorum; görüşlerimi belirtmeme fırsat tanıdığınız için. □

Şalpazarı ilçe merkezi

MA

(*): 1945 yılında Şalpazarı-Sayvançatak köyünde doğdu. / İlkokulu Simenli ve Şalpazarı Merkez İlkokulu'nda okudu. Ortaokulu Beşikdüzü'nde okudu. 1968-1969 Beşikdüzü Öğretmen Okulu mezunu. / Çeşitli yerlerde öğretmenlik yaptı ve bir süre sonra kurum değiştirerek İş Bankası'na geçti. Çeşitli şubelerde çalıştı. 1994 yılında İş Bankası A.Ş. Beyoğlu Şubesi'nden emekli oldu. / Birçok sivil toplum kuruluşlarında hem kurucu oldu hem de görev yaptı. Karadeniz/Ağasar kültürünün bölge dışına çıkartılmasında öncülük yapan arkadaşlarıyla daima birlik beraberlik içinde oldu.

Sis Dağı cephesinden Ağasar'a bakış

AG

Ağasar'dan bir kesit /Geyikli Beldesi

AG

MUSTAFA KARABAYIR

(05.12.1929 - 19.06.1989)

Mustafa KARABAYIR, nâm-ı diğer “**Büyük Hoca**,” Trabzon’a bağlı “Şalpazarı Beldesi”nin **Çamkiriş** mahallesinde 05.12.1929 tarihinde doğdu. Babası Hafız Osman Bey, annesi Kezban Hanımdır.

İlköğretimini, Trabzon’un Vakfıkebir İlçesine Bağlı Şalpazarı Beldesi Merkez İlkokulu’nda tamamladıktan sonra Beşikdüzü Öğretmen Okuluna kayıt yaptırarak 1949-1950 Haziran dönemi mezun oldu. Meslek hayatını sırasıyla; 1950 yılında Trabzon’un Tonya ilçesine bağlı İskenderli Beldesi’nde; 1954 yılında Trabzon’un Vakfıkebir ilçesine bağlı Şalpazarı Beldesi’nde öğretmenlik ve Müdürlük yaptığı dönemde her yıl öğrenciye öğle saatinde süt, ekmek, helva vb. yiyecek; Trabzon esnaflarından topladığı önlük, elbiselik kumaşları ile kırtasiyelik malzemeleri annesiz - babasız ve fakir çocuklara dağıtmıştır.); 1967 yılında Çankırı’nın Eldiven ilçesinde; 1968 yılında Trabzon’un Akçaabat ilçesine bağlı Düzköy Beldesi’nde; Trabzon’un Tonya ilçesinde; Trabzon’un Vakfıkebir ilçesine bağlı Şalpazarı Beldesi

Dereköy köyünde öğretmen ve müdürlük yaparak 1977 yılında emekliye ayrılmıştır.

1950 yılından itibaren Şalpazarı’nın okul, cami, din, ilim, yol, su, elektrik gibi altyapı hizmetlerinde rol oynamış, hastasının, memurunun, işçisinin, çiftçisinin her sorunu ile ilgilenmiş, elinin değmediği hiç sorun olmamış; beldenin gelişmesi için hiçbir siyasi düşünceyi ön plana almadan, kin ve garez tutmadan adil bir şekilde herkese hizmet götürmüştür. Bunlardan bazıları şunlardır:

- Şehir merkezinde öğretmen ve yönetici olduğu dönemde Şalpazarı’na Ortaokul yapılmaz diyen ilçe ve belde öğretmenleri ve diğer insanlarına karşı dernek kurup -inşaat malzemesini orman köylü vatandaşlardan tedarik ederek- öğrencisi, öğretmeni ve vatandaşının elbirliğiyle Ortaokulun yapımını sağlamış ve 1963-1964 öğretim yılında hizmete açmıştır.
- 1965 yılında Beldenin ileri gelenlerinden bir heyet oluşturarak Ankara’ya gitmiş ve Şalpazarı merkezine bir ilkokul, bir sağlık ocağı, bir köprü yapımı ve baraj cereyanının gelmesini sağlamıştır.

1977 yılı mahalli idareler seçimlerine katılarak il genel meclis üyesi olmuş, parti merkez yönetimi, il genel meclis yönetimi ve Şalpazarı halkının Belediye Başkanlığı’na aday olması hakkındaki baskılarına rağmen ikinci kez il genel meclis üyeliğini tercih ederek meclis üyesi olmuş, aynı zamanda da Şalpazarı Tarım Kredi Kooperatif Başkanlığı yapmıştır. 1984 yılı belediye başkanlığı seçimlerini kazanmış ve başkanlığı döneminde;

- 1958 yılından beri takip ettiği Şalpazarı’nın ilçeliği konusunu sıkı takip ederek belediye başkanlığı zamanında gerçekleştirmiştir.
- Şalpazarı-Beşikdüzü arası kara yolunun yapımı 1993 yılı programında iken belediye başkanlığı döneminde devamlı ve sıkı takip sonucu yol inşaatı başlatılarak bitirilecek duruma getirmiştir.
- Belediye başkanlığı döneminde Kabasakal ve Çamkiriş mahallesine TRT verici istasyonu yaptırmıştır.
- Kadirga, Alaca ve Sis Dağı gibi yörenin ihtilaflı konuları devamlı takip edilerek sorun giderilmiştir.
- Belediyeye ait su arındırma tesisi, PTT hizmet binasının yaptırılması, bütün köylere telefon bağlanması ve buna benzer nice hizmetlerde emek sahibi olmuştur.

1989 yılı Belediye Başkanlığı seçimleri arifesinde rahatsızlanarak 19.06.1989 yılında hayata veda etmiştir. Makamı cennet olsun. □

AĞASAR'DA
KAYBOLAN
DEĞERLERİMİZ

Kamil BAYRAKTAR
kamilbayraktar@mynet.com

MA

Ağasar'da hayatta kalmak için direnen değirmenlerimizden biri / Geyikli

Genelde Ağasar'ın, özelde doğduğum yer Geyikli'nin kaybolmaya yüz tutmuş özelliklerini, güzelliklerini kayıt altına almak için zaman zaman saha çalışması yaparım. Bazen gündemimde tekirlerimiz (serender), bazen değirmenlerimiz, bazen köprülerimiz, çeşmelerimiz, bazen de taş döşemeli yollarımız olur. Adembilmez mahallesindeki taş döşeme yollardan yürürken hep -bu yolların ustası- merhum Tükecoğlu Hacı **Asım Bayraktar** amca'yı hatırlarım.

Asım amcanın bu hayrını, ismiyle birlikte tarihe kayıt düşmek için çalışma yaparken Bektaşoğlu Muhammed amca sırtında küçük bir sepetle çıkageldi. Kendisine takriben bir hafta önce Şalpazarı'nda minibüste rastladığım, prostat ameliyatı olup hastaneden döndüğünü öğrendiğim için yük taşımamasının sağlığına zararı olup olmadığını hatırlattığımda gülümseyerek "ağır değil" demesiyle başlayan sohbetimizde o güne kadar duymadığım bir özelliğini öğrendim. Meğer **Muhammet Bektaş** amca çok önemli bir değirmen ustası değil miymiş?!

Geyikli Beldesinde bildiğim 6 tane su değirmeni var. Geyikli için geç-

mişte nasıl önemli bir fonksiyon icra ettiğini bilenlerin biliyor olması bir yana teknoloji, modernite, çağdaşlık denilen olgular dünün köyü bugünün beldesi Geyikli'ye de gümrüksüz girince bu su değirmenlerinin pabucu dama atılmış. Arada bir, o da ihtiyaç hissedildiğinde hatırlanılır olmuş. Hollanda denilince hemen "yel değirmenleri"nin akla geldiği günümüzde "misyonunu icra etti de böyle oldu" denilemeyeceği ortada olan bu su değirmenlerinin ilgi, en azından vefakârlık

beklediğini her doğduğum beldeye gidişimde iliklerime kadar hissettiğim şekliyle gözlemlediğim bir ortamda Muhammed Bektaş amca ile meseleyi konuşmamak ne mümkündü. O gün onu ayakta, sepet sırtında, nekahat döneminde zorlamayı uygun görmedim. Daha sonra evine giderek uzun uzun konuştum. Su değirmenlerine karşı nasıl bir evlat muamelesi yaptığını bizzat Balta'nın Değirmeni'ne hem de akşam üzeri olmasına rağmen giderek gösteren, Geyikli'nin

Geyikli Beldesinin son değirmen ustası, hem de adam gibi ustası olan; bilinenin aksine değirmen ustalığının çok ince bir iş olduğunu belirten; "Dünya üzerinde hiçbir hileyi kabul etmeyen ustalık değirmen ustalığıdır. Hile kabul etse zaten mısırı un edemez." diyen Muhammet Bektaş, ustaları gibi âhirete göçtüğünde Geyikli'deki su değirmenleri öksüz kalacak. Aynı öksüzlük, ne yazık ki, Ağasar'n tamamı için de geçerli.

KB

hem son, hem de usta gibi bir değirmen ustası, hanımı Havva teyzenin latife olarak “hiçbir şeyini beğenmesek bile değirmen ustalığı konusunda üstüne yok” dediği, ve “teşbihte hata olmaz” gerçeğinin gölgesinde değirmencilüğün Geyikli’deki Son Mohikan’ı olarak nitelendirilebilecek **Muhammed Bektaş** amca ile yaptığım konuşmanın sonunda bakınız hangi gerçekler ortaya çıktı...

SU DEĞİRMENLERİNİN MİSYONU BİTTİ Mİ?

✓ **Değirmen ustalığının temel sırrı nedir? Bu mesleği nasıl elde ettiniz?**

MUHAMMET BEKTAŞ - Değirmen iyi düzeneklenmezse öğütülen un hamur yapıldığında kadınların eline sarılır. Bizim düzeneklediğimizde böyle bir şey olmuyor. Zıva’da (Görel’e bağlı yöre) Şükrü usta var. Koştuğu taşın döndüğünü görmezsin. “Acaba bu taş dönüyor mu?” dersin. Dönmüyor sanırsın. Adam işte o türlü usta. Ben de mümkün mertebe ondan birşeyler aldım. Biraz babamdan kaldı. Biraz da kendi kafamdan bir şeyler kattım. Öyle böyle bu zamana getirdik.

✓ **Bugün değirmenlerin içine haki-**

katen girilecek gibi değil. Biz bu değirmenleri iyi gene gözden çıkardık mı? Olsa da olur olmasa da olur, demeye mi başladık?

BEKTAŞ - Ekmek hep kapıya hazır geliyor. Mısırını da varıp değirmende çekip ineğine veriyor. İçinde çöl olsun, çöp olsun, fark etmiyor. Temiz değirmenler ekseri değirmende gebiççinin olduğu değirmenler. Çünkü adam orada duruyor ve temizliğini yapıyordur. Ama bizimkilerde ben öğütüp varıp gidiyorum, o öğütüp varıp gidiyor. Ben diyorum “o yapsın temizliği”, sen diyorsun “o yapsın temizliği” ve öyle gidiyor

HAVVA BEKTAŞ(esi) - Karaağaç’a giden yoldaki değirmenlerin taşlarını bu koştı. Hususi gittim, baktım. Taşlar kız gibi oturuyor. Ama bakan yok, eden yok. Acıdığımı gittim.

BEKTAŞ - Geçende ben de bir ziyaret ettim onları. Sen o taşları görmüş ol-san şaşırırsın. Canım vardı, cesedim vardı, cesaretim vardı. Yalnız gene yapardım. Yanıma rahmetli Kuşoğlu Halil (Karagöz) gidip geliyordu. Bir tek o yardım ederdi. Benden haber bilirdi. O taşlar Gökçeköy’den gelirdi.

✓ **Sen de ölürsen köy iyi bir değir-**

men ustasından mahrum olacak ve geride bir usta kalmayacak...

BEKTAŞ - Yeni koşan usta yok. Ali Osman, Bük Değirmeni’ne bakmaya çalışıyor. Şimdilik durumu idare ediyor. Ama bir tarafı yıkılmaya başladığı zaman ne olacağını bilmiyorum. Bir de Çavuşu saatçi Muhammed (Gülây) var. Ama o taş koşma işi yapmıyor. Bu iş başa geldiği zaman da varıp bir yerlerden usta getireceksin.

DEĞİRMEN USTALIĞI ZERRE KADAR HİLE KABUL ETMEZ

✓ **Değirmen taşı bozulursa, taş erirse değil mi?.. O zaman neler yapılması gerekir?**

BEKTAŞ - Evet, erirse yenisini takmak için usta getireceksin. Adam, taş yerinde adam kesip sana teslim ediyor. Ama buraya geldi mi iş sana düşüyor. Çok ince bir iş. Bildiğin gibi değil. Dünya üzerinde hiçbir hileyi kabul etmeyen bu değirmen ustalığıdır. Hiç hile kabul etmez. Hile kabul etse zaten mısırı un edemez. Nasıl ki bir arabacı arabada giderken arabanın arızasını anlar, sen de bana “benim zahram (zahire, öğütülecek mısır) şöyle oldu, böyle oldu” dersin, ben problemin nereden geldiğini hemen

Modernitenin dayattığı “her şeyi tüket” anlayışına gümrüksüz “evet” denilen ülkemiz ve Ağasar’da “su değirmenleri” de tehdit altında. Eğer koruma önlemleri alınmazsa bu değirmenlerle birlikte hafızamızdan bir bölüm de yok olacak...

Dereyol Değirmeni / Geyikli

KB

bilirim. Kararını, raporunu veririm.

USTALARININ HEPSİ GÖÇTÜ

✓ **Bizim köyde daha önce değirmen taşını koşma işini yapan var mıydı?**

BEKTAŞ - Bel mahallesinde Öküzoğlu Mehmet (Yeter) derler, o yarıydı. Çoktan öldü. Bizim köyün en birinci ustası o idi. Çok iyi bir usta idi. Abdi'nin babası idi. Rahmetli babam, (babam onun yanında çalışıyordu), "Karaağaç yolundaki değirmende bir taş koşuyordu. Taşı aldı. Taş kendini ırgadı. Ona 'Niye öyle yaptın?' dedim. Dedi ki 'Bardağı üstüne bırakırsan bardak düşmez şekilde değirmen hafif çalkalarsa daha zevkli yapar' dedi bana" derdi. Ben ufak uşaktım ama yanlarında giderdim. Rahmetli babam da peşine koymazdı beni ama değirmene varınca bana daha bir şey demezdi. Niye? Çünkü ya sığıra gidecektim, ya başka bir şey yapacaktım da ondan.

✓ **Talû Hurşit ve Tubbaoglu Fahri amcanın durumu, konumu neydi?**

BEKTAŞ - Hurşit amcanın pek de ustalığı yoktu. Ama rahmetli çok derdini çekti bu köyün, çok derdini çekti. Milleti idare etti. Biz onunla birkaç sene çalıştık. Düdekoğlu Ali (Bayrak-

"1942 seneleri açlık zamanını ben gördüm. Üç ay mısır ekmeğini görmedim. Mısır ekmeğini bırak, pancar çorbasına çalmaya bile bulamadık. Mısırlı olanlar da değirmene gidip de serbest öğütüp gelemezdi. Niye? Çünkü senden ben de istiyorum. Bana verse kendine kalmıyor. Vermese olmuyor. Onun için gece varıp gizli gizli öğütürlerdi. O türlü açlık vardı. Bakma şimdi ortaklık zenginledi. Bugünümüze şükür olsun."

tar) ile çalıştım, bir sene. Bana ayakdaş olurdu. O zaman bütün değirmenlere bir kişinin bakması mümkün değildi. Bir sene rahmetli Tubbaoglu Fahri (Türkmen) ile çalıştım. Onu da öğrettim. Ama onun da ömrü yokmuş, göçtü, gitti.

DEĞİRMEN TAŞI HER DÖNDÜĞÜNDE "SÜPHANALLAH" DİYOR...

✓ **Muhammed Amca, Hollanda'da yel değirmenleri var. Adamlar, bunları hem televizyonlarda belgesel yapıyorlar, gösteriyorlar. Hem turist geldiği zaman gösteriyorlar.**

Bizim bu köyde 7-8 tane değirmen var. Dışarıdan yabancı turist getirilse, dolaştırılsa, dikkatlerini çeker mi?

BEKTAŞ Çeker tabii. Niye çekmesin. Daha böyle bir şey görmemiştir ki. Bir de taşı dönerken görmüş olsa. Onlar böyle bir şey görmemişlerdir.

✓ **Peki yeni nesil bu değirmenlerin kıymetini biliyor mu?**

BEKTAŞ - Yeniler bilmiyorlar. Hiç bakmıyorlar bile. Diyorum, ya işte bu bir meslektir. Öğren de yanında dur. Babam derdi ki, "Değirmen sevaptır. Her döndüğünde 'süphanallah' diyor" derdi. Babam biraz molla idi. Babamın adı Ali idi. Aşağıdaki cami yanında medrese varmış. Orada Callû Hoca varmış. Bunlar, onda okurlarmış. Dayım, Borazanoğlu Mehmet (Özer) de varmış. Dıvıroğlu rahmetli Hüseyin (Atalar) de varmış. Callû Hoca çok iyi bir hoca imiş. Yetmişlerden imiş. Günün birinde, bir kış günü, üstü başı ıslak şekilde bir yerden gelmiş. Karısı sormuş. "Nereden geldin?" demiş. Karısına, "Karı hiç sorma. Ne sen sor, ne ben söyleyeyim" demiş. Karısı ısrar etmiş. "Yok. Söyleyeceksin. Yoksa hoca hovardalıktan geldi, diyeceğim" demiş. Bak sana sen işe. O tür bir unvana bulaşmaktansa "Filan yerde bir gemi batıyordu. Onu kurtardık" demiş. Şap diye dili tutulmuş. Babam, "Üç sene dili tutuk gene yaşadı. Ondan sonra vefat etti" derdi.

✓ **Demek sırrını ifşa edince dil tutuldu.**

BEKTAŞ - Çünkü yaptığı denilecek bir şey değil demek ki. Bu eskilerin lafları hep banta alınacakmış. Hep yeri geliyor. Birinin başına bir iş geldiği zaman "Babam ha şunu dediydi" diyoruz. Bir şey oluyor. "Filancı dediydi. Aha geldi başa" deniliyor.

DEĞİRMENİ EVLAT GİBİ GÖRÜYORUM

✓ **Babanın "değirmen süphanallah diyor" dediğinden buraya geldik. Değirmenin bu yönüyle de önemi ortada. Dolayısıyla değirmene ona**

Bir değirmenimizin iç kısmı ve değirmen ustamız (gebiççi) Muhammed Bektaş

göre bakmak, yaşatmak gerekiyor. Yaşatmak maddi açıdan çok mu zor?

BEKTAŞ - Çok bir para değil. Mesela ben Balta'nın Değirmeni'ni sene-lik 350 liraya yapıyorum. Allah bereket versin. Parası az olur, bereketi çok olur. Ben kanaat ediyorum. Yağmu-run, çamurun, karın içlerinde uğraşı-yorum. Kar yağar, seni çağırırlar, gi-deceksin. Çünkü görevlisisin. Gücüm yettiği kadar da gideceğim. Tarihlerin birisinde Pirgayip (Çakır) geldi. Ba-bamın arkadaşı idi. Günlerin birinde geldi. "Yeğenim Muhammed kalk! Değirmen dönmüyor" dedi. "Emice! Ha bu saatte değirmenin doğuzluğuna(domuzluğuna) girilir mi?" dedim. "Etme, gitme" dediysek de para et-medi. Kalktım, gittim. Elektrikle be-raber değirmene g.tlük taktım da adam zahrasını (zahire) öğüttü. Ba-bam ile Alaca yaylası arkadaşı idi. Rahmetli Alimanoğlu Osman (Gü-lay), Çakmak, Pirgayip hep ava gi-derlerdi. Kayasislerde av keçisi vardı, keçİ koğuştururlardı.

✓ **Bazı meslek sahibi adamlar mesleklerine çok bağlıdır. Mesela bi-risi at yetiştirir, atını evlat gibi gö-rür. Bizim köyde hanımların inek-leri vardır, ineğini evlat gibi görür. Satılmaya kalkıldığı zaman ağlar, sızlar. Sen değirmeni nasıl görüyor-sun?**

BEKTAŞ- Ben de aynıyım. Ben de değirmeni evladım gibi görüyorum. Diğer taraftan da değirmen bizim ek-mek tekemiz. Mısırmız orada öğü-tülüyor. Şimdi ekmek kapıya geliyor ama gelmediği zaman ne yaptık? 1942 seneleri açlık zamanını ben gö-rdüm. Üç ay mısır ekmeğini görme-dim. Mısır ekmeğini bırak, pancar (kara lahana) çorbasına çalmaya bile bulamadık. Mısırı olanlar da değir-mene gidip de serbest öğütüp gele-mezdi. Niye? Çünkü senden ben de istiyorum. Bana verse kendine kalmı-yor. Vermese olmuyor. Onun için gece varıp gizli gizli öğütürlerdi. O türlü açlık vardı. Bakma şimdi ortalık zen-ginledi. Bugünümüze şükür olsun. Allah bugünlerimizi aratmasın.

✓ **Değirmencilik hayatında başına**

Ortak değirmen (Güdün-Kasımağzı)

NC

NC

Ağasar yöresinden çeşitli değirmenler

gelen ilginç olaylar oldu mu?

BEKTAŞ- Eskiden değirmenin oluk-larında demir parmaklık olmazdı. Ağaçtan yapılırdı. Parmaklık çürürdü. Dereden bir çölük gelirdi. Değirmenin g.tünü tıkardı. Ne yapacaksın şimdi? Çek çileni bakalım. Yukarıdan sun-maya çalışsan sunamıyorsun. Aşağı-dan çıkmıyor.

✓ **Peki ne yapıyordun?**

BEKTAŞ- Ağaç olsa iş kolay. El de-miri ile parçalar alırsın. Ama ya taş olursa ne olacak? O zaman iş var. Ni-tekim bir tarih bu değirmenin (Bal-ta'nın Değirmeni) deliğine koca bir taş

"Yeniler bilmiyorlar. Hiç bak-mıyorlar bile. Diyorum, ya işte bu bir meslektir. Öğren de yanında dursun. Babam derdi ki, 'Değirmen sevaptır. Her döndüğünde 'süphanallah' di-yor' derdi...Bazı vatandaşlar mesleğini hatıra olarak bırak-mak istemez. Ben hızarıcılık da ettim. Taşçılık da ettim. Ben, başkalarına göstereyim hem ekmek yesinler, hem de meslek devam etsin, istiyor-um."

attılar. Tıkadı. Bu sefer yukarıdan aşağı bir şerit salladık. Altından tak-tık da yavaş yavaş çıkardık. Şimdi sabit demir parmaklık var da o tehlike kalktı. O demir parmaklıktan geçen taş veya ağaç aşağıdan çıkıyor. Çünkü aralığı öyle.

Bir tarih başımıza şöyle bir iş de geldi. Rahmetli Düdeğu Ömer, ben varım. Rahmetli Şükrü usta Karaağaç değirmeninde taş koşuyor. Rahmetli Düdeğu Ömer, ustanın eline karıştı. "Şurayı şöyle yaptın mı? Burayı yap-tın mı?" derken Şükrü usta kızdı. Ate-şin başına oturdu aşağı. Çakı ile tır-nağını kesmeye başladı. "Biraz işi-mize bakalım, dağılın buradan" dedi. Bunun üzerine ben Ömer'i aldım, oradan ayrıldım.

✓ **Şalpazarı'nda daha başka değir-men ustası var mı?**

BEKTAŞ- Ben bilmiyorum. Başka köylerde illaki vardır. Zıva'dan Şükrü ustanın kardeşi vardı. O devam eder-miş diye duydum. Ama ustalığında Şükrü ustayı tutamaz.

Bazı vatandaşlar mesleğini hatıra olarak bırakmak istemez. Ben hızar-cılık da ettim. Taşçılık da ettim. Ben, başkalarına göstereyim hem ekmek yesinler, hem de meslek devam etsin, istiyorum.□

Dünyanın en metruk ve harabe değirmeni(!) önünde ekmeğimizi yerken, değirmenlerimizin tarihî işlevini hatırlıyoruz. / Gavurdağı yaylasına giderken...

Dünyanın en gariban eşeği(!) / Kazıkbeli çarşısı-Gavurdağı

Foto: Nusret Bayraktar

Sis Dağı'ndan Ağasar'a genel bir bakış

AG

AĞASAR YOLLARINDA(*)

Gözümde tütüyor memleketimin her köşesi
Coşar mı acaba Ağasar'ın eski neşesi?
Gitsem uçurumlar arasındaki dar yollardan
Yüreğim mest olsa pelitlerin fısıltısından.

Halâ endam eder mi köprülerin gölgelerinde?
Gezer mi genç kızlarımız kuşakları bellerinde?
Azgın deren hırpalar mı evlerin temellerini?
Lambaların aydınlatır mı nemli gecelerini?

Gözlerimi yumduğumda hep seni düşünüyorum
Çiğ düşmüş lahanaları annem için deriyorum
Anar mısın hiç benimle doğan kızıl şafakları
Bekler misin yansın yalnız evimizin ışıkları?

Orda gölgelese de yolları kara bulutlar
Ürkütmezdi beni şehirlerin güneşi kadar
Ağsar'dan hüznün taşır mı gelin arabaları?
Hoyratlar yine yıkar mı kurulan yuvaları?

Durup çağlar mı, yine ağlar mı mavi gözlerin?
Umut dağıtır mı çaresize taş köprülerin?
Güneş güler mi her sabah tepelerin ardından?
Değirmenlerinde toz kaldı mı mısırlarından?

Rüya gibiydi yemyeşil yatağında uyumak!
Ne zevkmiş meğer ormanlarından gazel taşımak!
Sis Dağı'nın ruzgarlarıyla az mı serinledim?
Sen uyuyordun, dün gece bilesin sana geldim...

Gönül hatıralarım kaldı kaldırım taşlarında
Bir feryat ki çağlıyor sessiz, derin gözyaşlarımda
Gölgesi düştü hasretim tebeşşümler üstüne
Bıraktım hayalimi Ağasar'ın esintisine

Acıyla ayrıldı sende birleşen her sevdalı el
Ben gelmesem de, olur mu, sen her gece düşüme gel!
Zehirli hançer vefasızlık, siliyor anıları
Özlesem de çentik taşıyan o yorgun omuzları

Bin yıl yaşasam yazını, bin yıl da baharını
Ömrümce kat etsem çileli yayla yollarını
Bıkınam içime çeke çeke seni yaşamaktan
Yoruldu yüreğim hasret yükünü taşımaktan

Öksüz kaldı sanki vadideki küçük kasabam
Yas tutuyor çileli anamla ihtiyar babam
Kırgın bakışlar durmakta evlerin duvarında
Yol almakta ruhumuz hep Ağasar yollarında.

Benazir Kandemir MUHCU()**

(*): Yazarın *Düş Yolu* isimli şiir kitabının (İkinci Adam Yayınları, İst.Şubat 2010) 112-113. sayfasındaki "Kuytadaki Kasabam" adlı şiirinden uyarlanarak alınmıştır.

(**): Şal pazarı-Düzköy'de 1981 yılında doğdu. K.T.Ü. Rize Meslek Yüksek Okulu mezunu.

Ağasarlı bayan şairimiz B. Kandemir Muhcu, Karadenizli ünlü sanatçı Hülya Polat'a şiir kitabını imzalarken. (ŞalFed Kültür ve Dayanışma Gecesi'nde)

MA

İrfan ERTAV(*)

Şalpaazarı İlçe Milli Eğitim Müdürü
karadenizim5561@hotmail.com

ŞALPAZARI'NA BAKMAK MI, ŞALPAZARI'NDAN BAKMAK MI?

Dünyaya açılan pencereye Şalpaazarı'ndan bakıldığında çok yol kat etmemiz gerektiğini eğitimciler olarak bizler iyi görüyoruz. Bunun için durmadan, yorulmadan koşmaya, mevcut kazanımlarımızı daha üst seviyeye taşımaya devam ediyoruz. Ancak tüm gayretlerin zayii olmaması için -Şalpaazarlı olsun olmasın- herkesi ve her kesimi Şalpaazarı çocuklarının geleceği için görev bilinci içinde biz eğitimcilere destek vermeye davet ediyoruz.

ŞALPAZARI VE ŞALPAZARLI OLMAK

Trabzon ilimizin en batısında bulunan kendine has özellikleriyle öne çıkan Şalpaazarı ilçesi, tabiat güzellikleriyle geleni de gideni de mest etmeye devam ediyor. Şalpaazarı'nın müdavimi rahmetli **Ataman Hoca**'nın ilçeye yeni atanan devlet yöneticilerine meşhur bir sözü vardır: "Şalpaazarı'na geldiğiniz için üzülmeysin. Şalpaazarı'na gelen bir ağlar, tayini çıkıp da Şalpaazarı'ndan giden bin ağlar." der. Yaklaşık iki yıla yakın İlçe Milli Eğitim Müdürü sıfatıyla ilçemize hizmet etmeye çalışıyorum. Trabzon ilimizin en doğusunda bulunan Of'tan en batısındaki Şalpaazarı'na gelene kadar tam 15 yıl geçirdim bu coğrafyada. Bölge insanını iyi tanır oldum bu zaman dilimi içinde. Merkez dahil 18 ilçesi bulunan Trabzon ilimizin her bir köşesi ayrı güzel. Ancak Ağasar Derelerini süsleyen ve adını da dereye veren Şalpaazarı ilçesi ise kültür dokusu, insan profili, yaylası, mezeresi, yemesi, içmesi, giyimi kuşamıyla tüm diğer ilçelerden farklıdır. Buraya geldiğinizde kendinizi Orta Asya'dan yeni gelmiş bir Çepni soyunun içinde bulursunuz. Yüzyıllar geçmiş olmasına rağmen Çepni boyunun yaşama ve kültüre dair özelliklerini görme şansına sahip olursunuz. Tarihi dokusunu hiç bozmamış, çağın ben merkezietçi hayat anlayışını içinde barındırmamış ve misafirperverliğin en güzel örneklerini sergilemiş bir toplulukla karşılaşsınız bu vadiye sıkışmış coğrafyada. Arazileri son derece küçüktür; ama biliniz ki Çarşamba Ovası, Harran Ovası gibi geniş kocaman yürükleri vardır yöre insanının. Kabına sığamadıkları için göç edip gitmişlerdir. Geçim derdi buranın insanını da gurbet ellere göndermiştir. Ama zaten fitratında vardır Türk soyunun gezip görmek, yeni yerlerde mesken tutmak... Şalpaazarlı olmak ayrı bir keyif, Şalpaazarı'nda olmak da apayrı bir keyiftir. Şalpaazarı'na baktığınızda yukarıda anlatılanları görürsünüz elbet...

Şalpaazarı'ndan dünyaya bakmaktadır insanlar. İçine kapanıp kalmamışlardır. 127.000 nüfuslu Şalpaazarı ilçe-

Şalpaazarı ilçesi

mizde ancak 13.000 insan kalmıştır. Bunların da yüzde sekseni emekli, kalan kısmı da bağ bahçe işleriyle uğraşmaktadır. Daha doğrusu gidenlerin ardından baba ocağında nöbet beklemektedirler. Geride kalanlar için zordur hayat. Arazi yeterli olmadığı gibi işsizlik de büyük sorundur yöre halkı için. Ama tüm zahmet ve meşakkate rağmen hayata tutunmak için büyük bir çabanın, özverinin yılmaz temsilcileridirler. Devletine milletine karşı sevdalıdırlar, sitem etmezler. Hele bir de coştı mu Trabzonspor değmeyin keyiflerine... Yenilmek yıkmaz onları, ama Fenerbahçe'ye yenilmek büyük züldür onlar için. Bordo Mavi, Fenerbahçe'ye galip gelmişse her yer Trabzon'dur bu güzel insanlara...

ŞALPAZARI PENCERESİNDEN EĞİTİM

Şalpaazarı penceresinden eğitimci gözüyle baktığımızda, bu güzel insanların gelecek kuşağını kendi yaşayacakları zamana iyi hazırlamak gerektiğini görüyoruz. Benden önce eğitim ordusunun Şalpaazarı temsilciliğini üstlenen ve bu bayrağı onurla taşıyan tüm arkadaşlarıma teşekkürü borç bilirim. İki yıllık zaman dilimi içinde gerek örgün eğitim gerekse yaygın eğitim kurumlarımızda hummalı bir çalışma gözlenmiştir.

Ekip ruhunun çalışkan ve azimli bireylerden oluştuğunu biliriz. Şalpaazarı çocukları için tüm eğitim neferleri,

sevgili okul ve kurum müdürlerim ile öğretmenlerim ve tüm diğer çalışanlarımız el ele verdik.

2008-2009 eğitim-öğretim yılında öğrencilerimize ve yetişkinlerimize yönelik olarak; Okul Öncesi Eğitim, SBS (Seviye Belirleme Sınavlarına Hazırlık), ÖSS (Öğrenci Seçme Sınavına Hazırlık), Şalpazarı'nda Pozitif Yaşam Alanları Oluşturma, Artık Ben de Okuyorum Projelerini hayata geçirdik.

2009-2010 eğitim-öğretim yılında; SBS, YGS, Orta öğretim öğrencilerine taşıma ve yemek projelerini uyguladık.

Projelerimizin birinci yılında:

- 13 öğrencimizi 4 yıllık fakültelere, 22 öğrencimizi de iki yıllık yüksek okullara gönderdik.
- İlköğretimden mezun olan öğrencilerimizden 2 tanesini Fen Lisesine, 41 tanesini Anadolu Öğretmen Lisesi ve Anadolu Liseleri olmak üzere toplam 43 çocuğumuzun iyi bir orta öğretime devam etmelerini sağladık.
- Halkımıza yönelik KPSS kursları, Halk Oyunları, Satranç, Avcılık, Arıcılık, Aile Eğitimi ve Okuma-Yazma kursları başta olmak üzere 1800 kişiye eğitim verdik.
- Özellikle Okuma-Yazma kurslarında büyük bir gayret sarf ederek iki yılda toplam 67 kurs açıp 1250 vatandaşımızı okuryazar yaptık.
- İstihdama yönelik olarak Ağasar Giysisinin Yeniden Keşfi Projesi kapsamında 25 genç kızımıza, Hasır Örüclüğü Projesi ile de 23 kızımıza meslek kazandırdık. Ve üretime yönelik çalışma yapmalarını sağladık.
- Okul Öncesi Eğitimde okullaşma oranımızı yüzde doksan yedilere taşıdık.
- Hayırseverlere ulaşmak suretiyle okullarımızın demirbaş ihtiyaçlarının bir kısmını temin ettik. LC Waikiki'den (giyim) iki yıl içinde ücretsiz olarak toplam 100.000 lira-lık giyim malzemesi temin ettik. Ve tüm öğrencilerimiz ile ihtiyaç sahibi vatandaşlarımıza dağıtımını gerçekleştirdik.

ŞALPAZARI'NDAN BAKMAK

Dünyaya açılan pencereye Şalpazarı'ndan bakıldığında çok yol kat etmemiz gerektiğini eğitimciler olarak bizler iyi görüyoruz. Bunun için durmadan, yorulmadan koşmaya, mevcut kazanımlarımızı daha üst seviyeye taşımaya devam ediyoruz. Ancak tüm gayretlerin zayii olmaması

Şalpazarı'nda bir eğitim toplantısı

Şalpazarı'nda okuma-yazmanın yaşı yok...

için -Şalpazarlı olsun, olmasın- herkesi ve her kesimi Şalpazarı çocuklarının geleceği için görev bilinci içinde biz eğitimcilere destek vermeye davet ediyoruz.

Bizler devletimizin emrinde çalışan memurlarız. Görev yaptığımız her mekandan ayrılırken Baki'nin dediği gibi "hoş seda" bırakarak ayrılmayı yeğleriz. Bizden önceki kuşakların bizim mevcudiyetimiz için ortaya koyduğu vefa örneğini şimdi bizler gelecek kuşaklarımız için ortaya koymalıyız. Vakit kaybetmeden, hemen şimdi!.. Ataman Hocam'ı bir kez daha rahmetle anarken Şalpazarı'ndan ayrılmak gerçekten zor olacak. Bunu şimdiden hissediyorum. Dik durmak, topluma yön vermek bizim işimiz. Geleceğimizi şekillendirirken toplumun tüm katmanlarından eğitim gönüllüsü bir ordu oluşturmak istiyoruz. Gönül köprüleri kurmak istiyoruz, dargınlıkları ve kırgınlıkları yok etmek için.

Güven, insan bedenindeki ruh gibidir, bir kez çıktı mı geri dönmesi imkansızlaşır. Şimdi vakit birbirimize kenetlenme ve güvenme vaktidir. Birbirimizden ayrılmamız yoktur. El birliği ile çözülemeyecek mesele, halledilemeyecek problem yoktur.

Ben dili yerine biz dilini kullandığımız, çıkarlarımızı toplum çıkarlarının ardına bıraktığımız gün yaşanması bir coğrafyaya kavuşuruz.

Şalpazarı'na bakmak mı Şalpazarı'ndan bakmak mı? Buna en güzel cevabı yine sizler vereceksiniz. Ahde vefanın iş başı yapma zamanı gelmiştir. Hemen şimdi ilçem için ülkem için ne yapabilirimi sorgulamanın tam zamanıdır. □

(*): 1968 yılında Samsun Çarşamba'da doğdu. Karadeniz Teknik Ü. Giresun Eğitim Yüksek Okulu'ndan 1990 yılında mezun olarak Ordu ili Ünye ilçesinde göreve başladı. 1994 yılında Trabzon-Of ilçesine atandı. 2000 yılında Anadolu Ü. Türkçe Bölümünü bitirdi. Aynı yıl Yönetici Atama Yönetmeliğine binaen Trabzon-Yomra İlçesi Kaşüstü Cumhuriyet İÖ. Okulu'na müdür olarak atandı. 2003 yılında Yomra İlçe M. E. Müdürlüğü görevine atandı. 2008 yılı Ağustos ayına kadar bu görevi yürüttü. 2008 yılında Şalpazarı İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü görevine getirildi. 20 yıla yakın meslek hayatı içinde 8 adet takdir, 4 adet teşekkür ile taltif edilmiştir. İnsan İlişkileri ve İletişim, Protokol Kuralları ve Toplantı Yönetimi alanlarında da seminerler vermektedir. İkisi şiir kitabı olmak üzere yayımlanmış üç kitabı mevcuttur. Evli olup eşi Trabzon merkezde öğretmendir.

Diğer Fotoğraflar: Şalpazarı İlçe Milli Eğitim Md'g. arşivi

Vet. Hek. İsmet KARABAYIR(*)
Şalpaazarı İlçe Tarım Müdürü
ismetkarabayir4@hotmail.com

ŞALPAZARI'NDA TARIMSAL DURUM VE TARIMSAL FAALİYETLER

Halkımızın geçim kaynağı büyük oranda hayvancılıktır. Ancak son yıllarda artan işsizlik, köylerimizde çoğunlukla yaşlı insanların kalması, genç nüfusun büyük şehirlere göç etmesi bu geçim kaynağının yeterli ölçüde değerlendirilmesini engellemiştir. Daha çok aile büyüklerinin, emekli maaşları ile geçinmeye çalışan insanlarımızın göç ve işsizliğine çare olabilmeleri için bilinçli üretici konumuna gelmeleri, örgütlü üretici olmaları gerekmektedir.

İlçemiz, arazi yapısının engebeli ve orman sahası ile kaplı olması nedeniyle dar tarım alanlarına sahiptir. Tarım alanlarının miras yoluyla küçük parçalara bölünmesi, tarımsal yönden ticari kazançtan çok aile ihtiyacını karşılabilmektedir.

İlçemizde 12.875 dekar alanda fındık ve 9820 dekar alanda ise diğer tarımsal ürünler (mısır, patates, fasulye vs.) ekilmektedir. Bu alanlar, ekonomik katkı için yetersiz kalmaktadır.

Bu sebeplerden dolayı halkımızın geçim kaynağı büyük oranda hayvancılıktır. Ancak son yıllarda artan işsizlik, köylerimizde çoğunlukla yaşlı insanların kalması, genç nüfusun büyük şehirlere göç etmesi bu geçim kaynağının yeterli ölçüde değerlendirilmesini engellemiştir.

Daha çok aile büyüklerinin, emekli maaşları ile geçinmeye çalışan insanlarımızın göç ve işsizliğine çare olabil-

meleri için bilinçli üretici konumuna gelmeleri, örgütlü üretici olmaları gerekmektedir.

Hayvancılığa daha elverişli olan ilçemizde, hayvancılığın yem girdilerinin sağlanması, hayvansal ürünlerin değerlendirileceği özel teşebbüse veya kooperatiflere ait süt işleme tesislerinin kurulması, üretilen sütlerin ilçe dışına çıkmasının önlenmesi ve üreticiye gelir olarak yansımaları için kapasitelerince çalıştırılması gerekmektedir. Ayrıca üretilen ürünlerin kaliteli, hijyenik ve pazardaki payının yükselmesi için marka haline gelmesi önemlidir.

Bu amaçla hayvanlardan elde edilen sütlerin artışı sağlamak üzere silajlık mısır gibi yem bitkileri ekimlerinin artırılması gerekir. İş gücünün azaltılması için el traktörü ve silaj makinesi kullanımı bu amaca yönelik önemli katkı sağlayacaktır. Kırsal Kalkınma Yatırımı Teşvik Projesi kapsamında her yıl yayımlanan %50 hibe olmak üzere alet

ve ekipman alımı (el traktörü, süt sağım makinesi, motorlu tırpan, bal sağım ünitesi gibi) müracaatları 2010 yılı için 03 Mayıs 2010 tarihine kadar İl Tarım Müdürlüğü'ne -bakanlığa sunulmak üzere bireysel olarak teslimi yapılmıştır. Bu projelerden yararlanmak için çiftçilerimizin müdürlüğümüzün -her yıl aynı zaman dilimini içeren- duyurularını takip etmeleri önemlidir.

TARIMSAL / HAYVANSAL DESTEKLEMELER

Türkiye genelinde olduğu gibi ilçemizde de çiftçilerimize tarımsal/hayvansal desteklemeler söz konusudur. Bunlar;

Çiftçi Kayıt Sistemi (ÇKS), her türlü desteklemelerden önce çiftçilerimizin mutlaka kayıtlı olmaları gereken sis-

Şalpaazarı-Dereköy'de tarımsal araziler

MA

Ağasar'da hayvancılığın, coğrafi şartlardan kaynaklanan zorlukları var...

AG

temdir. Yılın her gününde bağlı bulunduğu il/ilçe tarım müdürlüklerinden gerekli formları (başvuru dilekçesi, tapu kaydı, nüfus kayıt örneği ve çiftçilik belgesi) doldurduktan sonra kayıt yapılabilir.

Mazot, Kimyevi Gübre ve Toprak Analizi Desteği'ne müracaat için gerekli süre Bakanlar Kurulu ile bildirilmektedir. 2010 yılı için Nisan ayında başlamış olup 31 Aralık 2010 tarihinde sona ermektedir.

Fındık Üreticilerine Alan Bazlı Gelir Desteği ve Alternatif Ürüne Geçen Üreticilere Telif Edici Ödeme için müracaatlar 2010 yılı için 01 Haziran - 31 Aralık 2010 tarihleri arasındadır. Bu destekleme türü 2009 yılında başlamış olup üç yıl süreyle uygulanacaktır.

Buzağı Desteklemesi'nden yararlanmak isteyen yetiştiricilerin, buzağının küpe numarası, kayıt altına alındığına dair belge, buzağının aşılandığına dair belge, Ziraat Bankası hesap no ve başvuru dilekçesi ile müracaatı gerekmektedir.

Çiğ Süt Desteklemesi'nden yararlanmak isteyen üreticiler, "süt müstahsil makbuzu"

kimlik kartı ve banka hesap no ile müracaat etmelidirler.

Arı Yetiştiriciliği Desteklemesi'nden faydalanacaklar, başvuru dilekçesi, kurum tarafından arıların yerinde tespit edilmesi, Arı Yetiştiriciler Birliği üyesi olduğuna dair belge ile müracaat etmeleri gerekir.

Anaç Sığır-Manda Desteklemesi için konu ile ilgili birlik ve örgüt üyesi olduğuna dair belge, en az beş sağılır ineğe sahip vatandaşın 2009 yılı içerisinde suni tohumlama yaptırdığına dair belge ile birlikte yetiştirici örgütlerine müracaat edip örgütler vasıtasıyla 01.11-31.12.2010 tarihleri arası il/ilçe müdürlüklerine müracaat etmeleri gerekir.

Desteklemeler için şahıslar şahsen başvurmaları gerekmekte olup, bu imkanları olmayanlar noterden vekaletname ile işlemlerini takip ettirebilirler. Vekaletnamede ÇKS ve bahsedilen desteklemelerle ilgili ibarelere değinilmesi gerekmektedir.

Destekleme başvurusunda bulunan vatandaşlarımızın her destekleme ile ilgili başvuru bitiminde köy ve mahalle muhtarlarına gönderilen askı icmallerini kontrol etmeleri, bilgilerinde eksiklik bulunanların askı süresince yazılı müracaatta bulunmaları önemlidir.

Üreticilerimizin iklim koşullarından dolayı zarara uğramaması açısından ürünlerini tarım sigortası yaptırmaları diğer önemli bir konudur. Yöremiz ürünlerinden fındıkta don olayına karşı Tarım Sigortası her yıl 15 Marta kadar yapılmaktadır. Her ürün için tarih farklıdır.

BULAŞICI HASTALIKLARA KARŞI ÖNLEMLER

Desteklemelerden sonra biraz da genel konulardan bahsetmek istiyorum.

Çiftçilerimizin özellikle verim kaybına ve insan sağlığına etki eden bulaşıcı hastalıklar konusunda duyarlı olmaları gerekmektedir. Bulaşıcı hayvan hastalıkları, genellikle ilçeye dışarıdan gelen hayvan ve hayvan maddeleriyle bulaşmaktadır. Verim kaybına yol açan barındırma, bakım ve besleme koşullarının iyileştirilmesi önemlidir. Çünkü insanlar kadar hayvanların da yaşamlarını sürdürme hakları olduğunun, onlara da kötü muamele yapmanın cezası gerektirdiğinin, işkence ve eziyet ederek kesim yapmanın yasak olduğunun bilinmesi gerekir.

Hayvanlardan insanlara bulaşanlara zoonoz(şarbon), kuduz, kuş gribi, Kırım Kongo Kanamalı Ateşi ve parazitler hastalıkları sayabiliriz.

İnsan sağlığını tehdit eden hastalıklar nedeniyle insanlarımız hayvanlarla gelişigüzel temasta bulunmamalıdır. Kedi ve köpeklerce tırmalanan ve ısırılan kişilerin, vücudunun ısırılan bölgesini bol sabunlu su ile yıkamaları, en yakın sağlık kuruluşlarına müracaat ederek kuduz aşısı yaptırmaları, aşı programlarına uymaları çok önemlidir. Isıran hayvanların ise İlçe Tarım Müdürlüğü'ne haber verilerek on günlük müşahade altına alınması mecburidir.

Kırım Kongo Kanamalı Ateşi hastalığına sebep olan keneler(sakırdak) tarafından ısırılan kişiler yine en yakın sağlık kuruluşlarına müracaat etmeli ve bu kenelerin usulüne uygun olarak vücuttan uzaklaştırılmaları sağlanmalıdır. Kesinlikle keneler elle öldürülmemeli ve patlatılmamalıdır. Yine kuş gribi hastalığına karşı tedbirli olunmalı, kanatlılarla temas edilmemeli, şüpheli ölümler İlçe Tarım Müdürlüğü'ne bildirilmelidir. Ayrıca tavuk eti ve yumurtasının iyice pişirilerek tüketilmesi bu hastalıktan korunmak için çok önemlidir.

Yukarıda anlatmaya çalıştığımız konular, müdürlüğümüzün görev alanlarından bazılarıdır. Daha detaylı bilgi edinmek isteyen vatandaşlarımız, kurumumuza -her türlü iletişim araçlarıyla her zaman- ulaşabilirler. Sağlıklı ve huzurlu bir hayat geçirmenizi dilerim.□

(İletişim Bilgileri: Tlf.(ev) : 0462 2305683 / Tlf.(iş) : 0462 8913409 / Tlf.(cep) : 0535 8266469 / Faks : 0462 8913409 / E-posta : ismetkarabayir4@hotmail.com)

(*) : 1965 Şalpaazarı doğumluyum. / Fırat Ü. Veteriner Fakültesi mezunuyum.(1988) / Mezun olduktan kısa süre sonra Şalpaazarı İlçesinde Serbest Veteriner Hekim olarak çalışmaya başladım. / 1994 yılında Şalpaazarı Belediyesi'nde Belediye Veteriner Hekimi olarak memuriyete başladım. 1997 yılında Tarım ve Köyşleri Bakanlığı'na geçerek Bayburt İli Demirözü İlçesinde Veteriner Hekim olarak göreve başladım. İki yıl kadar İlçe Tarım Müdürlüğü görevini de yürüttükten sonra 1998-2004 tarihleri arasında Trabzon İli Vakfıkebir İlçesindeki İlçe Tarım Müdürlüğü görevini yürüttüm. / 13.09.2004 tarihinde Trabzon İli Şalpaazarı İlçe Tarım Müdürlüğü'ne atandım ve halen bu görevi yürütmekteyim.

Bir silaj yapımı çalışması

Şalpaazarı'nda çilek yetiştiriciliği

Halkı bilgilendirme toplantıları

AĞASARLI İŞ ADAMIYLA BAŞARININ SIRRI...

Ali KULAÇ ağabeyimizin ismini, 1991’lerde İstanbul-Samandıra’ya taşındıktan sonra duymaya başladım. Hep yaptığı güzel işlerle anlatılıyordu. Daha sonra, bugün benim başkanı bulunduğum Ağasar Şalpazarlılar Sancaktepe Kültür ve Yardımlaşma Derneği’nin kurucu ilk başkanı oldu. Derneğimizin kuruluş aşamasında kendilerini şahsen tanıdım ve hakkında söylenen güzel sözlerin gerçekten doğru olduğunu da anlamaya başladım. Daima fikirlerine saygı duyduğum rahmetli Mustafa TURAN’ın bana ifade ettiği şu sözünü hatırlıyorum: “Her nerede bir işim olursa Ali KULAÇ’ın yanına gider, fikrinden yararlanırım.” Dernek başkanı olduktan sonra ben de, bu sözün ne kadar doğru olduğunu anladım... Her zaman fikir ve tecrübelerinden istifade ettiğimiz Ali KULAÇ ağabeyimizle dergimiz için kısa bir söyleşi yaptık. (Röportaj : Mahmut DEMİR)

✓ **H**ayat ve iş tecrübemiz üzerine fikirlerinizi almak istiyoruz. Önce özgeçmişinizden başlayalım isterse-niz...

KULAÇ - 1954 Şalpazarı ilçesi Kö-rüsten (Sugören) köyünde doğdum. İlkokul 2. sınıftan ayrılarak İstanbul’a göç ettik. Askerlikten sonra 1976’da devlet memuru olarak görev yaptım. 1987’de istifa ettim. 1987-1993 yılları arasında muhasebecilik yaptım. 1993-2003 yılları arasında sürücü kursu işle-terek ticarete başladım. 2003’den bu-yana SATEKS (Sakarya Tekstil Ürün-leri) unvanı altında Sakarya Geyve’de kumaş boyahanesi işletmekteyim. Üç oğul ve bir de kız babasıyım.

✓ **İş yerinizde kaç kişi çalıştırıyor-sunuz?**

KULAÇ - Yaklaşık 90 kişi çalışmak-tadır. 25 kişisi hemşehrime. Sakarya Geyve’ye yerleştiler.

✓ **Tekstil ve boyahane fikri nereden aklınıza geldi? Niçin Geyve?..**

KULAÇ - Düşünerek, tasarlayarak ya-pılan bir iş değil; bir arkadaşımızın tav-siyesiyle bu işe girdik. Sakarya’yı ter-cih etmemizin sebebi; bölgede çok bo-yahane hizmeti veren yok. Bir de su-yun bol olması bizim tercihimizi etki-ledi. Mesleğimiz değil ama küçüklü-ğümden beri hep imalata karşı ilğim vardı. Daha doğrusu nasip diyelim...

✓ **Kendinizi başarılı buluyor musu-nuz?**

KULAÇ - Hayır, hiç bir zaman başa-rılı bulmadım... Başarmak için gayret sarfediyoruz. Allah ne kadar ömür ve-

rirse çalışmaya devam...

✓ **Şalpazarı’ndan daha çok memur çıkıyor; iş adamımız çok az. Sizce bunun sebebi nedir?**

KULAÇ - Şartlar doğal olarak bunu icap ettirmiş... Ben ve benim üstümdeki nesiller şehir hayatı ile yeni tanıştı. Ser-maye veya iş birikimi tabii ki olmuyor. Atadan gelen pek birşeyleri yok. Bizim oralar dağ köyü. En kısa yol memur olmak. Bugün -elhamdülillah- bakanı-mız, profesörlerimiz, eğitim görevlile-rimiz, önemli makamlarda çalışan bü-rokratlarımız, yöneticilerimiz var. Böy-le bölgelerden daha çok okumuş insan yetişir. Bu da güzel. Onlar bulundukları makamlarda güzel hizmetler veriyorlar. Bizler de böyle hizmet edeceğiz inşal-lah.

✓ **Halkımıza, özellikle gençlerimize -başarılı bir iş adamı olarak- ne tav-siye edersiniz?**

KULAÇ - Tavsiye gibi değil de, tecru-belerimi aktarabilirim. Şunu söyleye-yim. İster memur, ister işveren, isterse işçi, yaptığı işin karşılığı ne olursa ol-sun, doğru olanı ve işini iyi yapması lazım. Başkasının hesabını yapmamak lazım. Yani yaptığı işe konsantre olması şart.

- Zaman çok önemli; zamanı iyi değer-lendirsinler. Allah dostlarından biri çar-şıda gezerken buz satan bir adamın şöyle dediğini işitmiş: “Yetişin dostlar sermayem eriyor!” Bunu duyan veli, “eyvah!” deyip kendini yere atmış. Se-bebini sorunca şöyle demiş: “Eyvah ki, bizlerin de ömür sermayesi eriyip boş yere gidiyor.” Başarmak için bu ger-

çeği idrak etmek çok önemli.

- Her zaman kendilerinden yaşça, ilimde, bilgi ve birikimde önde olan in-sanları dinlesinler. Onların tecrubele-rinden ders çıkarsınlar. Anam derdi ki; “Biz köyde, gece dışarıda büyük itin (özür dilerim) havlamasını ciddiye alır-dık.”

- Önerine çıkan bazı olayları fırsat ola-rak görsünler. Sonunda olmayabilir belki ama yapacakları işte ısrarcı ol-sunlar, sabırlı davransınlar. Eskiler der-lerdi; “Sen her kapını çalanı Hızır bilersen, birgün Hızır’la gerçekten kar-şılaşırsan yanlış davranmazsın...”

✓ **Bu anlattıklarınızı hakkıyla uy-gulamakta insanlarımız gerçekten zorlanıyorlar...Ne dersiniz?**

KULAÇ - Haklısınız. Ben de bu dert-ten muzdaribim. Ben de tam anlamıyla uygulayabildiğimi söyleyemem. Ama hayat tecrübelerim, beni bunları uygu-lamaya mecbur olduğumuz kanaatine ulaştırdı. Dua edelim, inşallah bunları uygulamakta daha hassas olalım...

✓ **Verdiğiniz bilgiler için, tecrubele-rinizi bizimle paylaştığınız için size teşekkür ederim.**

KULAÇ - Asıl ben teşekkür ederim. Bu vesile ile bütün hemşehrilerime selam ve saygılarımı gönderiyorum. Geçenlerde vefat eden Ali Bektaş ağa-beyime Allah’tan rahmet diliyorum. Çok örnek aldığım değerli bir büyü-ğümdü. □

Foto.: M. Demir arşivi

AĞASAR'DA CAN PAZARI

GÖRÜLMEDİK SEL FELAKETİ VE MUCİZEVİ KURTULUŞLAR...

Araştırma / Yorum: Hakkı BAYRAKTAR

Yerleşim planlarımızı bölgenin coğrafi şartlarına uygun olarak, gelecekte olabilecekleri de planlayarak yapmalıyız. Herşeye rağmen meydana gelen musibetler karşısında yöneticilerin ve halkın dayanışma içerisinde görevlerini eksiksiz yapmaları gerekir. / Ağasar'ı ve özellikle Acısu/Yanık mevkiini etkileyen bu felaketin yaraları, inanıyoruz ki devlet-millet dayanışmasıyla en kısa zamanda sarılacaktır. / Ayrıca umulur ki, bu gibi felaketler, -geleneğine ters bir şekilde birbirinden kopuk ve bîhaber yaşama hastalığının sirayet ettiği- Ağasar halkını birbirine daha çok yaklaştırır ve kaynaştırır.

SEL FELAKETİ, CAN PAZARI VE ACISUYUN ACI KADERİ...

16 Haziran 2010 Çarşamba günü güzel Ağasarımız, bugüne kadar görülmedik bir sel felaketi ile karşılaşmıştır. Sel, özellikle Acısu-Yanık sapağı mevkiinde büyük maddi hasara yol açmıştır.

Çarşamba akşamı başlayan şiddetli yağmur neticesi, Çamlıca köyünden Ağasar Deresi'ne dökülen derenin yukarı kesimlerinde meydana gelen heyelan neticesi büyük

bir toprak kitlesi, dere önünü tıkamış ve burada beklenmeyen büyük bir su birikintisi oluşmuştur. Yağan yağmurun şiddetiyle biriken tonlarca suyun, birikinti önündeki engeli yıkmasıyla sel felaketi meydana gelmiştir.

Bu sırada Acısu'da işyerinin kepenklerini kapatmakta olan **Ali ÇÖMEZ**, ne olduğunu anlayamadan bir kaç saniye içerisinde sel sularına kapılmış, oğlu **Murat ÇÖMEZ** ise son anda demir bir direğe tutunmuş -saatlerce mücadelede sonradan sel sularının azalması sonucu beline halat bağlanmak suretiyle kurtarılırken sel sularının akıntısına kapılmış ancak yoğun bir gayretle kurtarılmıştır. Sel sularının sürüklediği Ali Çömez'i, yan taraftaki kahvehanede çalışan garson görmüş ve tehlikeyi göze alarak kendini suya atmış ve büyük bir şans eseri Ali Çömez'i kolundan yakalayıp kurtarmıştır. Bu sırada çarpma sonucu başından ve vücudunun muhtelif yerlerinden yaralanmıştır. Sel sularının yolları kapamasından dolayı, ambulans saatlerce olay yerine gelememiştir. Yaralı, daha sonra olay yerine ulaşabilen ambulansla Trabzon'a götürülerek tedavisi yapılmıştır.

Ağasar Deresi'nin taşmasıyla sular, Yanık sapağı mevkiindeki yolda yaklaşık üç metre yüksekliğe kadar ulaşmıştır. Sel suları, Acısu-Yanık'ta, bir bodrum bir giriş ve bir de normal kattan oluşan binanın birinci katına kadar çıkmış, birinci katta bulunan beş kişi (Ali Çömez'in eşi, gelinleri ve çocukları ile torunu) burada mahsur kalmış; sular evin içerisine girmeye başlayınca, bu kişilerin kurtarı-

rılması için telefonla helikopter istenmiş ancak hava muhalefeti nedeniyle helikopter olay yerine gelememiştir. Evde mahsur kalan bu kişiler, telefonla ulaşabildikleri akraba ve tanıdıklarından da yardım istemişler ancak sel nedeniyle kimse eve yaklaşamamıştır. Yardımı istenen akrabalar, mahsur kalanların telefonda “Bizi kurtarın!” şeklinde çığlık attıklarını ve kendilerinden helallik istediklerini söylemektedirler. Saatler sonra evdekiler, -bulundukları dairenin arka tarafındaki (sel sularının geçmediği) pencereler sökülerek buraya uzatılan tahtalar sayesinde- kurtarılmışlardır. İnsanların normal şartlarda geçmeye korkacağı tahta parçasına basarak evden kaçabilmişlerdir. Bu insanlar, dengelerini kaybetmeleri halinde yaklaşık 30 m.den aşağıya düşmeyi göze alarak can havliyle kurtulmayı başarmışlardır.

Bu sırada iki kişi de kahvehanede mahsur kalmış ve çay ocağının üstüne çıkmak suretiyle hayatta kalmayı başarmışlardır. Sel sularının azalmasından sonra pencereden çıkarılarak kurtarılmışlardır.

Diğer yandan sel sularının geldiği derenin bulunduğu bölgeye park edilen yine Ali Çömez’e ait kamyon ve minibus, yaklaşık otuz metre sürüklenmiş; bu esnada içerisi taş ve kum ile dolmuş; bu sayede mucize eseri bir bent görevi görmesiyle, sel sularının, -A.Çömez’e ait işyerinin olduğu ve yan tarafında kahvehanenin bulunduğu- binaları yıkması ve içerisindeki insanların sel sularına kapılarak ölmesi önlenmiştir.

Yine Çamlıca Köyü Camii imam lojmanı sel suları ile yıkılmış, imam ve ailesinin o akşam misafirlğe gitmiş olmaları sonucu yaşamları kurtulmuştur.

Özetle; meydana gelen sel felaketi neticesinde Acısu-Yanık mevkiinde üç araç kullanılamaz ve üç ev oturulamaz hale gelmiş; Ali Çömez’e ait binada, alt kattaki ahırda on iki büyükbaş hayvan telef olmuş; işyeri ve bakkal dükkanındaki soğutucular, derin dondurucular ve gıda maddeleri tamamen yok olmuş ve kullanılamaz hale gelmiştir. İşyerleri ile kahvehanenin içerisi iki metre yüksekliğinde set atıklarıyla dolmuştur.

Netice itibarıyla Acısu-Yanık sapağında saatlerce bir can pazarı yaşanmış, en az on kişinin yaşamını yitirebileceği bu sel felaketinde mucize eseri -şükürler olsun ki- can kaybı olmamıştır.

Tİ

Tİ

KURTARMA VE ONARMA ÇALIŞMALARI

Kaymakamlık Yazışları Müdürü **Mustafa Bektaş**’tan aldığımız bilgiye göre; felaketin ilk anından itibaren Bayındırlık ve İskan Bakanımız **Mustafa Demir**’e bilgi verilmiş; bakanımız da zaman zaman arayarak gelişmeler hakkında bilgi almış; sel felaketi sırasında Şalpazarı Kaymakamı **Soner Zeybek**, İlçe Jandarma Komutanı **Hüseyin Şentürk** ve Belediye Başkanı **Fehmi Cengiz**, Şalpazarı-Tepeağzı-Geyikli-Doğancı istikametinden geç saatlerde güçlükle Acısu’ya ulaşarak incelemelerde bulunmuşlardır. Yetkililerin yakın ilgileri, üstün gayret ve çabalarını görmek felaket mağdurlarının sıkıntısını bir nebze hafifletmiştir. Enkaz kaldırma ve dere yatağında yığılan sel atıklarını kaldırılması; işyerlerine dolan kum-taş-çakıl gibi molozların kaldırılma çalışmaları için İlçe Kaymakamlığınca makine ekipmanı sağlanmış ve Şalpazarı Belediyesi çalışanlarının büyük gayretleri olmuştur. Karayolları ekipleri ve AKUT yardım ekibi de ilk akşamdan itibaren bölgeye ulaşmış ve gerekli çalışmaları yapmışlardır. Ayrıca il ve ilçedeki yetkili birimler, -mağduriyetlerin giderilmesi için- gerekli zarar tesbitlerini yapmışlardır.

Sel suları Acısu doğal maden suyunun bulunduğu bina- dan içeri girerek burayı da kullanılamaz hale getirdi. Her tarafın çamur deryasına büründüğü Acısu’daki sel atıkları temizlenerek eski haline getirme çalışmaları tamamlanmıştır.

ALINACAK DERSLER

Her felaketten olduğu gibi bu felaketten de mutlaka alınması gereken dersler vardır. Yerleşim planlarımızı bölgenin coğrafi şartlarına uygun olarak, gelecekte olabilecekleri de planlayarak yapmalıyız. Herşeye rağmen meydana gelen musibetler karşısında yöneticilerin ve halkın dayanışma içerisinde görevlerini eksiksiz yapmaları gerekir.

Ağasar’ı ve özellikle Acısu/Yanık mevkiini etkileyen bu felaketin yaraları, inanıyoruz ki devlet-millet dayanışmasıyla en kısa zamanda sarılacaktır.

Ayrıca umulur ki, bu gibi felaketler, -gelenegine ters bir şekilde birbirinden kopuk ve bîhaber yaşama hastalığının sirayet ettiği- Ağasar halkını birbirine daha çok yaklaştırır ve kaynaştırır.□

[**Haber Kaynakları:** Mustafa Bektaş (Şalpazarı Kaymakamlığı Yazışları Md.); Av. Ercüment ÇÖMEZ(e.comez@istanbulbarosu.org.tr); Turgay İKİNCİ / Yeni Şalpazarı internet gazetesi (www.yenisalpazarı.com);Ahmet Yüksel Gülay]

TU

RAİF METİN

O, öğretmenliğine bir sene kala ondokuz yaşında kaybettiği kardeşi **Yusuf Ziya**'nın acısının ve hasretinin külleri üzerine, toplumsal kardeşliği sığdırdığı kocaman bir kalbin sahibi.

İnsanın yetim yaşamasının mümkün olduğunu bilen, ama toplumun asla yetim bırakılmaması gerektiğine inanan; insanımızın sahipsizliğinin denizde kendi haline dümensiz seyreden gemiden farksız olduğunu usanmadan anlatmak için dopdolu bir ömür harcamış bir büyüğümüz. **O Raif METİN...**

Fidanbaşı (Tımara) köyünde, İkinci Dünya Harbi'nin sonuna doğru hayata merhaba dediğinde sene 1945'ti.

Köyündeki ilkokuldan sonra, imkansızlıkların yüzünden devam edemediği Vakfikebir Ortaokulu'na başladı. Okulu bitirmeden ayrıldığında, kısa yoldan hayata atılmaktan başka çıkış yolu kalmadığının farkına varmıştı. Bu karar, yaşadıkça içinde bir sızı bırakacaktı...

Evlendiğinde on sekiz yaşındaydı. Bir sene sonra da gurbete çıktı.

İş hayatının neredeyse tamamını geçireceği İstanbul Devlet Su İşleri'nde işe başladı. Sempatik, yaşına göre olgun davranışlarıyla burada kendisini sevdirmekte gecikmedi.

1965 senesinde askere gitti. 1967'de döndüğünde, yine DSİ 'deki iş hayatına devam etti.

DSİ'nin birçok baraj ve altyapı işlerinde sürveyan olarak çalıştı. Uzun seneler personel şefliği, idari işler şefliği görevlerini yürüttü.

İnsanın yetim yaşamasının mümkün olduğunu bilen, ama toplumun asla yetim bırakılmaması gerektiğine inanan; insanımızın sahipsizliğinin denizde kendi haline dümensiz seyreden gemiden farksız olduğunu usanmadan anlatmak için dopdolu bir ömür harcamış bir büyüğümüz...Onun her daim kalabalıklar içinde, ancak içinden atamadığı kardeş hasretiyle dolu "yalnız"lığına rağmen, birlik ve beraberliğimize yaptığı katkılar, gösterdiği fedakarlıklar, gelecek kuşaklara yön verecek çok önemli bir başvuru hazinesidir...

Bu sırada, insanlarımızın sadece iş sahibi olmalarında değil, hastane, cenaze, düğün gibi bir çok sosyal sorunlarının halledilmesinde de öncülük etti. İşsizlerin iş bulmalarında gösterdiği özveri, üstlendiği roller nedeniyle **Raif METİN**, "**İşsizlerin Babası**" olarak anılmaya başlandı. O da, bunu hak eden yapıcı davranışlarıyla hizmet çitasını hep daha yükseğe taşıdı.

Türkiye'nin anarşiden çok zarar gördüğü yıllarda, yasa dışı olan her faaliyete karşı durmuş, çevresini bu konuda kontrol altında tutabilmek ve korumak için çok çaba sarfetmiştir.

Uzun yıllardır ve hala üstlenmeye devam ettiği sosyal sorumluluklar, on yıllardan beri çevresinde gönüllü gençler topluluğu yaratmakla kalmamış, hızla organize olabilen bir kurumlaşmayı da beraberinde getirmiştir. Kırk sene öncesinde başladığı faaliyetlere en önlerde verdiği desteklerin ve çabaların, dernekleşerek yasal bir zemine oturması, ancak yirmi yıllık arayışın ve süreklilik isteyen bir disiplinin sonucu olmuştur.

Memleketin yoksulluğuna, karamsarlık çökmüş yorgun gözlerdeki fersizliğe inat; birlik, dirlik, dostluğa adanmış ve neşesini, heyecanını hiç kaybetmeden insanların önünde olmaktan kaçınmayan bir yaşam felsefesine sahiptir **Raif METİN**.

Şalpazarı Fidanbaşı Köyü Derneği üç dönem Bşk. Yrd.,

TU

Raif Metin, İst. Otçu Şenliğinde.(sağdan üçüncü)

iki dönem başkanlık, Doğu Karadenizliler Derneği üç dönem bşk. yrd., Trabzon Dernekler Birliği kurucu üyeliği, Şalpazarı Dernekler Federasyonu (ŞalFed) kurucu üyeliği, Bşk. Yrd. görevlerinde bulunmuş; Trabzonspor kongre üyesi ve birçok sosyal etkinliklerde görev almış duayen büyüğümüz olarak dernekçilerimizin ve gençliğin “**Raif Abi**”si olmayı çoktan hak etmiştir.

Dernekçiliğin yanında diğer bir özelliği de kooperatif yöneticisi olmasıdır. Dar gelirlinin ev sahibi olma imkanlarının çok kısıtlı olduğu yıllarda, iki ayrı kooperaifin kurulmasında ve kısa sürede bitirmesinde çok büyük katkıları olmuştur. Çamlık Konut Yapı Koop. (Uğurmumcu-1989) ve Yeniay Yapı Koop. (Kurtköy-1996).

Raif Abi, 1996’da kurduğu Eser Plastik Şirketiyle iş dünyasındaki yerini de almış ve halen bu alanda faaliyetini sürdürmektedir

Raif Abi, tahsil yapamamasının acısını çıkartmada da azimli davranmıştır. Üç çocuğundan kızları Dr. **Fatma Metin** (Enfeksiyon Hst. Uzm. / KTÜ Tıp Fak.) ve **Aynur**

Bir zamanlar Raif Metin...

Metin (İstanbul Univ./ Sosyoloji); oğlu **Yusuf Ziya Metin** (Kocaeli Üniv./İşletme) üniversite tahsillerini bitirmişler ve kariyerlerine devam etmektedirler. Bu durumdan Raif Abi’nin ufak bir şikayeti de yok değildir. Zamanla yiyip içtiklerine, kilosuna karışan bir doktor; parasına puluna yön vermede otoriter davranan bir banka müdürü; işletmeciliğine laf atan işletmeci müdür oğulla yaşamak ve baş etmek, -Emine Hanımın, çocuklarının yanında saf tuttuğunu da işe katarsak- hiç de kolay değil ne de olsa...

Biraraya gelip dernekler kurmanın, toplumsal dayanışmanın hayal olduğu altmışlı yıllarda, aklının bir köşesinde hep cem olmak, birlik olmak, uzaktakini yakın etmek fikrinin olduğunu; ancak bu düşüncelerini birileriyle paylaştığında çoğunun gülüp geçtiğini, başka işlere kafa yorması gerektiğini tembihleyenleri anlatırken hüzünleniyor hala. Bir yandan da, o günkü düşüncelerinin bir bir hayata geçmiş olmasından da son derece memnun. Daha da mühimi, geline nokta, bilfiil elini taşın altına koymuş olmasından da ayrıca keyiflendiği hemen belli oluyor gözlerinden.

Onun her daim kalabalıklar içinde, ancak içinden atamadığı kardeş hasretiyle dolu “yalnız”lığına rağmen, birlik ve beraberliğimize yaptığı katkılar, gösterdiği fedakarlıklar, gelecek kuşaklara yön verecek çok önemli bir başvuru hazinesidir...

Vefatından çok etkilendiği merhum kardeşi **Yusuf Ziya**’yı yad ederken özellikle okuduğu bir şiiri naklederken **Raif Abi**’ye, uzun ve sağlıklı bir ömür diliyoruz. □

“Gele gele geldim anam bu kara taş;
Hayatta yazılanlar anam gelirmiş başa.
Mektuplar yazdırdım bacı, kardeşe;
Kardeş bayramınız mübarek olsun.

Bu benim gönlüm de, anam yastadır yasta;
Gurbet ellerinde anam gönlüm pek hasta.
Mektuplar yazdırdım akraba, dosta;
Kardeş bayramınız mübarek olsun...”

Diğer fotoğraflar: Raif Metin arşivi

**Raif Metin(küçük rsm.)
ve kardeşi
merhum Yusuf Ziya**

YILIN DOKTORU BİR AĞASARLI: DR. ZAHİDE AYDIN (DOĞANAY)

Sağlık Bakanlığı'nın 81 ilin katılımıyla düzenlediği "7. Geleneksel Tıp Bayramı Ödül Töreni"nde, anestezi uzmanı Dr. **Zahide Doğanay**, "**Yılın Doktoru**" ödülünü aldı. Çalıştığı hastanenin başhekimisi Prof. Dr. Osman Güler, Dr. Doğanay'ın sorumluluk bilinci ve çalışma azminin tüm hastane çalışanlarını onurlandırıldığını ifade ederek; "Hatta evine kurduğu bilgisayar sistemi ile de hastanede yatan hastalarını izleyerek onları takip ediyor." açıklamasını yaptı.

Haber-Röportaj: **Mehmet USTA**

EVDEN HASTA TAKİP EDİYOR

14 Mart 2010 tarihinde, 7. Geleneksel Tıp Bayramı Ödül Töreni'nde Samsun Mehmet Aydın Eğitim ve Araştırma Hastanesi Doktoru **Zahide Doğanay**, Sağlık Müdürlüğü'nün önerisi ve Bakanlığın onayıyla "**Yılın Doktoru**" seçildi.

İl Sağlık Müdürü **Mustafa Kasapoğlu**, İl Sağlık Müdürlüğü'nde, Samsun Mehmet Aydın Eğitim ve Araştırma Hastanesi Başhekimisi Prof. Dr. **Osman Güler** ve "**Yılın Doktoru**" Dr. **Zahide Doğanay** ile düzenlediği basın toplantısında; "7 Yoğun bakım ünitesi bulunan 68 yataklı hastanemizde görev yapan meslektaşımı gösterdiği üstün başarısından dolayı kutluyorum. Tıp çalışanlarının üstün gayreti ile sağlık hizmet-

lerimiz ileri düzeye ulaştı." diye konuştu.

Başhekim Prof. Dr. Osman Güler de, Dr. Doğanay'ın sorumluluk bilinci ve çalışma azminin tüm hastane çalışanlarını onurlandırıldığını ifade ederek; "Hatta evine kurduğu bilgisayar sistemi ile de hastanede yatan hastalarını izleyerek onları takip ediyor." açıklamasını yaptı.

"Yılın Doktoru" ödülünü Sağlık Bakanı **Recep Akdağ**'dan almanın gururu ve heyecanı içinde olduğunu ifade eden anestezi uzmanı Dr. **Zahide Doğanay** da; "Bu meslek vicdan ve sevgi gerektiren bir meslek. Hastalarımı ve insanları seviyorum." şeklinde konuştu.

Biz de Ağasar dergisi olarak kendileriyle bir telefon röportajı gerçekleştirdik.

✓**Öncelikle sizi bir hemşehriniz olarak kutluyor ve sizinle iftihar ediyoruz. Kendinizi okuyucularımıza kısaca tanıtır mısınız?**

DOĞANAY - Teşekkür ederim. Ben de

bütün Ağasarlı hemşehrilerimle iftihar ediyorum. 1965'de ailemin ilk çocuğu olarak dünyaya geldim. Babam asker olduğu için doğum yerim Tuzluca-İğdir. Çocukluğum kışları Amasya'da, yazları Şalpazarı-Çarlaklı'da geçti. İlkokula Urfalı'da başladım. Diyarbakır'da Anadolu lisesini kazandım. Ailem Karadeniz'e gelmek istediklerinde Trabzon'da o zamanlar Anadolu Lisesi olmadığı için Samsun'a yerleştik. Babam (Ali Çapar); "Yavrum, Samsun'da bir yer yaz; yanımda olursan gözümüz arkada kalmaz." deyince Samsun Ondokuz Mayıs Üniversitesi Tıp Fakültesi'ni 1983'de kazandım. 1989'da mezun oldum.

Üç sene Amasya'da pratisyen hekim olarak çalıştıktan sonra 1992'de evlendim. (İlk oğlum Ali Sait'e iki dedenin adını verdim.) Sonra Samsun Ondokuz Mayıs Ü. Anesteziyoloji uzmanlığını kazandım. 1998'de uzmanlığımı aldım ve

İnsanları çok seviyorum ve onların en zor anlarında bir nebze dahi olsa birşeyler yapabilmek kadar güzel ve huzur verici bir şey olamaz. Bu nedenle doktorluğu ve de anestezi uzmanı olmayı seçtim. Anestezi uzmanı olmak demek; insanın en acılı olabileceği ameliyat anında, ağır hastalıkları olduğunda, yoğun bakımda yanlarında olabilmek... Hele bir de kanser hastaları var ki, onların ağrılarını giderebilmek, son zamanlarında bile ağrılarını tedavi edebildiğinizdeki mutluluklarını görebilmek çok farklı.

Anestezi uzmanı Dr. Zahide Doğanay, "Yılın Doktoru" ödülünü Sağlık Bakanı Recep Akdağ'dan almanın gururu ve heyecanı içinde olduğunu ifade etti.

aynı sene kendi üniversitemde Yrd. Doç. Dr. olarak göreve başladım. 2003' de ikinci erkek çocuğumu dünyaya getirdim. 2006'da üniversiteden ayrılarak Sağlık Bakanlığı'na geçtim. Üç senedir de Samsun Mehmet Aydın Eğitim ve Araştırma Hastanesi "Dahiliye Yoğun Bakım" ve "Cerrahi Yoğun Bakım"da sorumlu hekim ve anestezi uzmanı olarak ameliyathanede görev yapmaktayım.

✓**Doktorluk mesleğini seçmenizdeki en büyük etken neydi?**

DOĞANAY - Kişiliğime en uygun meslek olması. İnsanları çok seviyorum ve onların en zor anlarında bir nebze dahi olsa birşeyler yapabilmek kadar güzel ve huzur verici bir şey olamaz. Bu nedenle doktorluğu ve de anestezi uzmanı olmayı seçtim. Anestezi uzmanı olmak demek; insanın en acılı olabileceği ameliyat anında, ağır hastalıkları olduğunda, yoğun bakımda yanlarında olabilmek...Hele bir de kanser hastaları var ki, onların ağrılarını giderebilmek, son zamanlarında bile ağrılarını tedavi edebildiğinizdeki mutluluklarını görebilmek çok farklı. Bir dönem ben de çok ağrılı bir hastalık geçirdim. Ağrı çekmenin, insanın canının yanmasının ne olduğunu, gerçekten doktordan değil çekenden sormalı. Ayrıca yoğun bakım hastaları ve onları kapıda bekleyen insanlara bir umut ışığı olabilmek, onlarla dertlerini paylaşabilmek de başka tabii. İnsana öyle bir iç huzuru ve manevi mutluluk veriyor ki, bunları kelimeler anlatmaya yetmez.

✓**Hangi mesleki çalışmalarınızdan dolayı yılın doktoru seçildiniz?**

DOĞANAY -Samsun Mehmet Aydın

Eğitim ve Araştırma Hastanesi Dahili ve Cerrahi Yoğun Bakımlara sorumlu hekim olarak üç sene önce atandım. Bu yoğun bakımların gerek çalışma gerekse donanım açısından gelişmesinde katkı payım yadsınamayacak derecededir. Bu yoğun bakımları en üst basamak yoğun bakım haline getirdik. Hasta yakınlarını da her gün bilfiil görüntülü bir şekilde bilgilendirmeyi hiç ihmal etmedim. Onları dakikası dakikasına hastaları hakkında bilgilendirdim; sıkıntılarını paylaştım. Donanım olarak da, hastalarımı her an izleyebileceğim monitörizasyon sistemini kurduk ve bu sistem ile internet aracılığı ile evden bile hastalarımı takip etme şansını yakaladım. Sanırım bunları da büyüklerimiz takdir etti, sağolsunlar.

✓**Ödül törenindeki duygularınızı anlatır mısınız?**

DOĞANAY - Ödül törenine gelince, doktorların temsilcisi Sağlık Bakanımızdan takdir ve ödül almak beni çok heyecan-

landırdı ve mutlu etti. Çalışmalarının takdir edilmesi hangi insanı mutlu etmez ki!? Hele bir de hayatınızı adadığınız bu takdir, mesleğinize ise...Herkese nasip olmasını dilerim.

✓**Biraz da Ağasar'dan söz edelim. Şalpazarı denilince aklınıza ne geliyor?**

DOĞANAY - Çocukluğum aklıma geliyor. Yeşillik ve yaşadığım zor ama güzel günler. Tarlada, fındık bahçesinde, kuzinenin önünde geçirdiğim o mutlu anlar. Hele bir de teneke çatıdaki yağmur tıkırtısı. Ne zaman çok yorulsam, o ses ile uyuyup sonra da tekrar çakı gibi dinçleştiğim anlarım aklıma geliyor. Temiz hava, şu anda bile burnumda tütüyor. Hele can tatlısı hemşehrilerim, akrabalarım hepsi bir başka!..

✓**Son olarak Şalpazarlı hemşehrilerinize özel bir mesajınız var mı?**

DOĞANAY - Şalpazarı halkına, hemşehrilerime diyeceğim şudur. Ben hala sizlerden biriyim. Ve beni yetiştiren canım babam **Ali Çapar** ve vefakar annem **Rabiye Çapar**'a minnettarım. Aslını inkar eden yok olur gider. İnanın ki ben her zaman Şalpazarı Çarlaklı köylü olduğumu göğsümü gere gere söylerim. Çünkü Karadeniz insanının özellikleri olan dobralık ve çalışkanlık, her zaman için başarıyı getirir. Atamızın da dediği gibi; "Muhtaç olduğun kudret damarlarındaki asil kanda mevcuttur." Ben de sizlerin hemşehrisi olmakla gurur duyuyorum. Eminim benden daha başarılı insanlar bizim oralardan çıkıyordur, çıkacaktır da.□

Resimler: Basından (Dr. Zahide Doğanay, seminer için yurtdışında bulunduğundan konu ile ilgili orijinal fotoğraflar elde edilememiştir.)

Aslını inkar eden yok olur gider. İnanın ki ben her zaman Şalpazarı Çarlaklı köylü olduğumu göğsümü gere gere söylerim. Çünkü Karadeniz insanının özellikleri olan dobralık ve çalışkanlık, her zaman için başarıyı getirir. Atamızın da dediği gibi; "Muhtaç olduğun kudret damarlarındaki asil kanda mevcuttur." Ben de sizlerin hemşehrisi olmakla gurur duyuyorum. Eminim benden daha başarılı insanlar bizim oralardan çıkıyordur, çıkacaktır da.

SÜPER LİGE YÜKSELEN KARABÜKSPOR “YILIN EN İYİ ON BİRİ” VE AĞASARLI İKİ FUTBOLCUMUZ: MUHAMMET ÖZDİN - BÜLENT ATAMAN

Hazırlayan: Erol YANIK

“Yılın en iyi on biri” Karabükspor, artık 1. Ligde mücadele edecek.

Karabükspor’da iki Ağasarlı...

✓ Ağasarlılar artık her dalda başarılarına başarı katmaktadırlar. Eğitimde, sağlıkta, bürokraside olduğu gibi dünyanın en gözde sporu olan futbolda da Ağasarı başarıyla temsil eden oyuncularımız var. Muhammet ÖZDİN ve Bülent ATAMAN, Ağasarımızın futbolda iftihar vesilesi oldular.

Muhammet ÖZDİN: 1978 yılında Şalpazarı-Sayvançatak köyünde sekiz erkek kadeşten yedincisi olarak dünyaya geldi. İlk-öğretimini köyde tamamladıktan sonra ortaöğretimini Trabzon’da devam ettirdiği sırada Trabzonspor alt yapısına seçildi. **Özkan Sümer** Hoca’nın çok beğendiği ve özel ilgilenildiği Özdin, kısa zamanda başarılı performansı ile profesyonelliğe imza atarak Trabzonspor A Takımı’na yükselmeyi başardı.

Futbolda olağan olan sakatlıklar, Muhammet Özdin’i de -maalesef- bir süre yeşil sahalardan uzak bıraktı. Kendine iyi bakması ve doktorlarının gayretiyle tekrar yeşil sahalara büyük bir azimle dönen Muhammet Özdin, sırasıyla; Sakaryaspor, Çorluspor, Altay, Sebat, Siirt-Jetpa, Erzurumspor, Kocaelispor ve 2009-2010 sezonunda da **Kardemir Karabükspor**’a transfer oldu. Burada defans oyuncusu olarak başarılı bir sezon geçirdi ve Karabükspor’un süper lige çıkmasında diğer arkadaşları gibi katkı sağladı. **Bank Asya** Ligi 2009-2010 sezonunda takımı “Yılın en iyi on biri” seçildi.

Hobileri kemençe dinlemek, yüzmek, masa tenisi oy-

namak, oğluyla vakit geçirmek ve fırsat buldukça yaylalarda gezmektir.

Evli ve bir erkek çocuğu olan, Ağasarımızın başarılı futbol temsilcisi **Muhammet Özdin**’in bundan sonra da yeşil sahalarda centilmence daha büyük başarılarla imza atmasını bekler, kendisine sağlıklı ve mutlu yarınlar dileriz.

Tebrikler Muhammet; yolun açık olsun!..□

Bülent ATAMAN: 1974 yılında Trabzon-Şalpazarı’nda doğdu. Trabzonspor’un alt yapısında yetişerek daha sonra profesyonel oldu. Daha sonra sırasıyla; Erzurumspor, BJK, Göztepe, Manisa, Düzce, Altay ve Karabükspor’a transfer oldu. Halen Karabükspor’un kalesini korumaktadır. Göztepespor, Manisaspor ve Karabükspor’da şampiyonluklar yaşadı.

Karabükspor’u takım arkadaşı ve Ağasarlı hemşehrisi Muhammet Özdin ile birlikte süper lige taşıdı.

Hobileri ava çıkmak, balık tutmak, kemençe dinlemek ve kitap okumaktır. Evli ve iki çocuk babasıdır.

Tebrikler Bülent yolun açık olsun!..□

ŞALPAZARISPOR'UN GÖZÜ SÜPER AMATÖR'DE

Sezgin ÖZDİN

Şalpazarı İmam-Hatip Lisesi Md.

Şalpazarıspor Takımı ve yöneticileri

Tİ

2009-2010 sezonunda başarılı bir sezon geçirerek ligi ilk üçte bitirme başarısı gösteren Şalpazarıspor Kulüp Başkanı **Sezgin ÖZDİN**; kulübün gelecek hedefleriyle ilgili düşüncelerini şöyle açıkladı: "Geride bıraktığımız sezonda kulübümüze maddi ve manevi katkılarından dolayı Şalpazarı Kaymakamı Sn. **Soner ZEYBEK**'e, Belediye Başkanı Sn. **Fehmi CENGİZ**'e, Üsküdar Belediye Başkan Yardımcısı Sn. **Hilmi TÜRKMEN**'e, İstanbul'da bulunan Şalpazarı Dernekler Federasyonu Başkanı ve yönetimine, işadamı Sn. **Ahmet Ziya KÜÇÜK**'e, Tokullar Mobilya'dan Sn. **Ahmet Yüksel GÜLAY**'a, Ankara'da bulunan **Murat KANDAZOĞLU** ve **Ahmet YILMAZ**'a, biz-

leri her maçımızda yalnız bırakmayan Şalpazarıspor yönetim kurulu üyeleri-miz ve Şalpazarı halkına ve sporcularımıza teşekkür ediyoruz.

Yeni sezonda bizlere katkı verecek herkesin gücümüze güç katacağından şüphesi olmasın.

Ayrıca yeni yapılanma içersindeyiz. B takımdan A takıma kadar iki kategoride de var olacağız. Uzun vadede hedefimiz, Trabzon'da sayılı kulüpler arasına girmektir. Türk futboluna hizmet edeceğiz. Hedefimiz Süper Amatör Küme'ye çıkmaktır." □

Şalpazarıspor Kulüp Başkanı Sezgin ÖZDİN ve skor: 3-0

Tİ

Hasan KESKİN(*)
hasankeskin@dsi.gov.tr

AĞASAR'DA 'IRAMAZAN' 'AĞIR MÜBAREK GÜNLER'

Ramazan ayı bir iklimdir aynı zamanda; paylaşmanın, dostluğun, yaşayana saygının, ölmüşlerimize vefanın, düşmüşlerimize ve hastalarımıza kol kanat germenin, sabretmeyi öğrenmenin, açlığı idrak etmenin, şükretmeyi bilmenin, kulluk etmenin ve daha nice iyi huy ve hasletlerin filizlenip boy verdiği bir iklim. Ağasarım ve Anadolium, bu güzel iklimlerin şart kıldıklarını ziyadesiyle özümsemiş ve hayata geçirmiş güzel insanların yurdudur.

Ömrümüzde, aynı tarihte başlayan 'ağır mübarek günler'in sayısı kaçtır?..

Hicri aylar, miladi takvime göre, her yıl on gün erken başlar. Bu seneki ramazanı da, geçen seneden on gün önce idrak edeceğiz malumunuz. Yani otuz altı senede bir, miladi takvimde aynı tarihte başlar "iramazan". Halk arasında, rivayet o dur ki; bütün sene mübarek aylardan nasibini alsın diye böyle olmuş...Hatırladığım ilk ramazan, temmuz sonlarına denk düşeniydi sanırım...

Bu kutsal aya dair hafızamızı bir yoklayalım şöyle...Öncelikle 'iramazan' yaklaştıkça kadınlarımızın telaşı hemen kendini belli eder; 'ağır mübarek günler'den önceki son çarşamba, Şalpazarı'ndan sırtlanarak köylere taşınan yetmiş kiloluk, yetmiş iki randıman beyaz un çuvaları duvarlara dayanırdı. Çuvalı taşıyan babayiğit kadınlar neredeyse 'ağzı yerde' çıkarlardı dik yokuşları. Hemen "sac"lar küllenir, "gurut/bişi/yufka" telaşı başlardı.

Ben bu işin bayanlarımız tarafından büyük bir keyifle yapıldığını gözlemişimdir daima. Bir kere onların en uzun oturdukları nadir zamanlardan biridir, sabahtan akşama kadar sürer. Köy kurulur yeniden; bekarlar evlendirilir; şaka şamata gırla; en güzeli de, işin sonunda şerbetli bişi ile tereyağını katık edip, on ikilik melamin demlikten iki kere aşlanıp -üstelik- çay ziyafeti çekilir. Olayın hakim hiyerarşisi ise, yufkayı açan naçar bayan -oklava elinde bir kere-, sac üstünde çeviren, varsa şerbetle "yağlama" yapan, en sonunda da hamuru top halinde "tesneç" edip un dolu tepsiye dizendir. Bu sonuncusu en fazla fırça yiyendir; zira tesneçler hep aynı boyda olmalı.

Çaylar içilip, hafifçe peykenin üstünde şekerleme de sona erince, makarna (erişte) kesilmeye başlanır. En ince makarnayı kesmek makbuldür ve o iş kendi erbabını hemen bulurdu. Kesilen makarnalar sinilere yığılır, kurumaya bırakılır, zamanı gelince tereyağlı şerbetle ramazan sofralarını süslerdi. Yanında olmazsa olmazı, şimdiki gibi çay değil, bakır tasta yoğurttu...

Erkekler ne yapardı 'ağır mübarek günler' yaklaşınca?.. Dimağında kalan kırıntılardan biri, bu ayda devam ettiremeyecek oldukları -bir türlü normal şartlarda bırakamadıkları- keyifli(!) alışkanlıklarına okkalı bir nokta koymak ve zaruri molayı hakkıyla başlatmak için son cumartesini Sis-

pazarı'nda geçirmek...Yol boyunca, en müsait çeşme başını kapmak için bayağı bir telaş yapanlar olurdu. Boşalan şişeler, ormanın en uzağına atılırken sanki pervane sesi çıkarırlardı...

Temmuz-ağustos ayları, Ağasar'ın hem eğlence hem de iş bakımından en yoğun günleridir. Şimdilerde ormanlık olan arazilerde, derelere kadar çayır biçilirdi. Tırpancı, en gözde, yevmiyesi de en yüksek adamdı bu zamanda. Tırpanla girilemeyen dere kenarları, dik uçurumlar, kadınlarımız tarafından orakla biçilirdi. Dahası, tırpancının önlerindeki "güllük"ler de orakla biçilir, ağaç dallarına atılırdı ki, meci oyalanmasın. Şimdikilerden daha güneşliydi o zamanlar. Sıcaklığın altında çayır biçmek, onu serip toplayıp evlere taşımak, sonra da "otluğa" yığmak, aynı zamanda oruç tutmak, insan fizyolojisi için çok ağır bir durumdur. Ama,

Yufkalar açılırken...

insanımızın çalışma azmi, ibadet aşkı, dayanma gücü, her türlü zorluğa rağmen asla yıldırmazdı onu. Şimdi, bunları hayal etmek bile içimizi bunalıyor belki. Ama mübarek günlerin ağırlığını böyle taşırdı insanımız.

İkindiden sonra işler yavaş yavaş bırakılırdı; iftar telaşı başlardı. Çarşamba ve cumartesi iftarları çok keyifliydi. Dolu sepetler, ya "Şayiri"nden/Şalpazarı'ndan gelirdi ya da Sis-pazarı'ndan. İftara yakın, sac ekmeği kokusu sanki çimene yapıştırdı; yamalardan aşağıya doğru süzülürdü. Ya "susuz pakla", kiraz turşusu, er patates yahut -uyarına gelmişse- kemiği bol yahni ve yaygın başında bir iletir haşlanmış dana etinden soğutma en çok hatırimda kalanlar. Pancar çorbası ve sırgan olmazsa olmaz; arada bir "ezertere" ile "galdiriik" kavurması, pakla döndermesi de boy gösterirdi sofrada.

Benim gibi o zamanlar oruç tutacak durumda olmayan çocuklar, hemen her yemeği hafiften “dallamak” ister; kepeçeden ya da ekmek kapağından kaçmayı bilirsen, ya da dumanlı “eğsi”den(ucu közlü odundan) hızlı seğırtibilirsen sorun yoktu.

İftar yaklaştıkça, hava çiseli değilse, radyo elinde çimene çıkardı babam. Tekneye oluktan akan suyun sesinden başka sadece TRT radyoları uzun dalgadan “İftar Saati”nin sesi vardı. Top sesi daha sonraları minaredeki ışıklara bıraktı yerini...

Yaylada teravih namazı kılmak mümkün değildi. Ancak köyde, gönüllü birisi imamlık yapar kıldırırdı namazı. Namazdan önce cami kapısında toplananlar, hep bir olumsuzluktan dertliydi. Kimisi çok susamaktan, kimisi sigara içememekten; çok acıkmaktan hatta bazıları da rivayet o dur ki “oruç üç gün farz kılınacakken, yanlışlıkla otuz gün denmiş...” o sebepten işin uzadığından dem vurur; bazıları da imama takılıp çok uzatmamasını, işi gücü olduğunu animatırdı muziplikten. Ama hiç kimse, yorgunluktan işten güçten bahsetmezdi...

Namaz vakti geldiğinde, en matraklar, en arka safta toplanıp kimi mülayım bulurlarsa onun yanına dururlardı. İmamdan başkasının sesinin duyulmadığı bir anda, birisinin tutamadığı gülme krizi sessizliği bozar ve diğerlerine de buluşmaya başlardı. Bir de vitir vacip sırasında, kâmed bozup tekbir alınacakken rüku ve secde yapanlar olurdu sehven. Zaten gülmemek için kendini zor tutanlar, bu durumu fırsat bilip karambolden bırakırdı kendini. Ön saflardan geriye dönen sakallı bir amca, şöyle bir süzer cemaati, sertçe dönerdi tekrar.

Sahur vakti, biz çocuklar için tam bir işkenceydi. Kulağımıza gelen her şey sahurun sesiydi... Bakır tavada, tereyağında yufkalardan börek yapılır, arasına da çökelek konurdu. Yanına bir demlik çay, yoğurt, akşamdan kalan yemek ne varsa, hızlıca sahur yapılırdı. Bazen sahura kalkılmazdı. Ya “saat ötmez”di, ya da yer yatağından savrulan yorgan tam da zil tarafını kapatırdı saatin. İşte o zaman bak sen telaşa. Senin yüzünden “ışittik” kavgası tozu dumana katardı. Bir de kıl payı uyanılan anlar vardır; hemen bir bakır tas yoğurt doğranır acele acele, bazen de ayakta atıştırılır; tam ezan başlar, kaşıklar elde kalırdı.

Sabahleyin, şafak vakti, güneş dizmelerin arasından, usulcacık girer eve. Gündüzlerin yorgunluğuna inat, asıl iftardan sahura kadar yaşanan telaştan bitkin düşen “niyetliler”in üstünü örter güneş. Biz çocuklar, güneşin ilk “tevekleriye” atarız kendimizi dışarı. Sabah çisesi dolan lastiklerimiz, çorapsız ayaklarımızda ters döner, sırt üstü düşmemize değil elimizdeki sahurdan kalan soğuk yufkanın çamur olmasına üzüldük. Hayat gene kaldığı yerden başlar; günümüz aynı açlık, aynı iş-güç, aynı inançla ve sabırla tekrarlanıp dururdu. Hayvanlar dışarı atılınca, kime ırgat borcu varsa, kim çağırılmışsa onun yolunu tutardı büyükler.

Ramazanın sonlarına doğru gün sayılmaya başlanırdı hemen. “Çoğu gitti azı kaldı, öteki haftanın bugünü tamam” gibi lakırdılar iyi vakit geçirmek için sıkça yapılırdı. Sonra

fitre telaşı gündeme gelirdi; fitre vermek için dul, yetim, fakir aranır ve en gizlisinden takdim edilirdi onur kırmadan.

Bayram arefesinde ayrı bir telaş olurdu memleketimin camilerinde. Bütün kilim, destar, çul veya ‘Alamanya’ dan gelmiş halılar silinip günlenir, köşe bucak her taraf silinir, gulyağı serpilirdi.

Aynı gün, köy kabristanında kendilerini sessizce bekleyenlerin başucuna varılarak bilinen dualar okunur, üzerindeki otlar temizlenir, onlar da bir yerde bayrama hazırlanırdı. Mezar ziyaretlerinin yoğunlaştığı bir anda, mezarlığın bir köşesinden ağıtlar yükselir; mezardaki oğlunun akranını gören bir ana, aslında ne kaybettiğini bir kere daha fark eder, acısını bastırmak istese de boğazındaki düğümü daha fazla sıkamaz olurdu ve ağıtlar feryada dönerdi...Kabristan ziyareti, aslında hiç kapanmamış olan yaraların kabuklarını çatlatır, zamanın küllendirdiği yara tekrardan kanamaya başlar; acı asla yok olmaz. Çünkü sadece zaman, üstüne bir avuç kül serper. Biraz sonra, az önce gelenler de sessizleşir; kabirdeki “can”larıyla sükuneti paylaşırlar ve derin bir nefes bırakarak usulca terk ederler sevdiklerini...

Ayak sesleri evlere doğru uzaklaşıp gölgeler kaybolunca,

Şehirde ramazan bayramı (ŞaifFed)

evlerde bir telaş başlar yarınki bayram için. Yağlı bişiler açılır; dip bucak odalardan berisi temizlenir; yaşlı ve hastalar varsa evde “çimzirilir”(banyo yaptırılır); etli yemekler, süt-laçlar yapılır. “İramazan”ı karşılandığı gibi uğurlamak için bir telaştır yaşanan ve bayram yerine çevirmek için tüm ülkemizi. Ağasar’da ramazanı böyle idrak ederdik...

‘Ağır mübarek günler’i -eskisi gibi olmasa da- bugün yine yaşıyoruz. Ramazan ayı bir iklimdir aynı zamanda; paylaşmanın, dostluğun, yaşayana saygının, ölmüşlerimize vefanın, düşmüşlerimize ve hastalarımıza kol kanat germinin, sabretmeyi öğrenmenin, açlığı idrak etmenin, şükretmeyi bilmenin, kulluk etmenin ve daha nice iyi huy ve hasletlerin filizlenip boy verdiği bir iklim. Ağasarım ve Anadolulum, bu güzel iklimlerin şart kıldıklarını ziyadesiyle özümsemiş ve hayata geçirmiş güzel insanların yurduudur.

Eski ramazanların bilinciyle birlik beraberliğimizi, sevgi ve dayanışmamızı devam ettirmek ümidiyle hepinizi muhabbetle selamlıyorum.□

(*): DSI baraj sorumlusu.

‘SIRGAN’ DEYİP GEÇMEYİN...

Ayşe İPEK(*)
ayseipek-@hotmail.com

Isırganın yaprağı ve dalları kan yapıcı, kan temizleyici ve iltihap giderici özellikler taşıırken, kökü ve tohumu prostat büyümesi rahatsızlığını engelleyici bir etkiye sahiptir. Öte yandan ısırgan tohumunun ateş düşürücü, kurt düşürücü, kanser tümörlerini küçültücü ve bağışıklık sistemini güçlendirici şifalı özellikleri bulunmaktadır.

Ülkemizin birçok yerinde olduğu gibi Ağasar bölgesinde de yabancı olarak yetişen ısırganın önemi günden güne daha iyi anlaşılmaktadır. Bugün ısırganın şifalı bir bitki olduğunu herkes bilmektedir. Ancak bu bitkinin farklı hastalıklarda farklı şekillerde kullanılması gerektiği konusunda yeterince bilgi sahibi değiliz. Bu yazıda, bölgemizde bol olarak yetişen ve geleneksel soframızın baş köşesinde yer almakta olan “sırgan”ın ne tür faydaları olduğu, hangi hastalıklarda nasıl kullanılması gerektiği konusunda bilgi vermeye çalışacağız.

Öncelikle bir şifalı bitki olarak ısırganın yaprağı, gövdesi, tohumu ve köklerinin farklı amaçlarla kullanılması gerektiğini bilmemizde yarar vardır. Örneğin, yaprağı ve dalları kan yapıcı, kan temizleyici ve iltihap giderici özellikler taşıırken, kökü ve tohumu prostat büyümesi rahatsızlığını engelleyici bir etkiye sahiptir. Öte yandan ısırgan tohumunun ateş düşürücü, kurt düşürücü, kanser tümörlerini küçültücü ve bağışıklık sistemini güçlendirici şifalı özellikleri bulunmaktadır.

Isırganın yaprak ve gövde kısımları kalsiyum, potasyum ve sisilik asit tuzları açısından zengindir. Bu kısımlarından yöremizde yemek olarak faydalanılmaktadır. Isırganın demir bakımından ıspanaktan daha zengin olduğu ayrıca A, B ve C vitaminleri içerdiği, yaş ısırganın

MA

ise kanamaların durdurulmasında etkili olan K vitamini bakımından zengin olduğu bilinmektedir. Taze ısırgandan yapılan yemeğin akciğeri ve mideyi temizleyici etkisinin olduğu ileri sürülmektedir. Yöremizde ayrıca “sırgan”ın yaprak ve gövdesi kurutularak kış aylarında da yemek olarak tüketilmektedir. Ancak bu kurutulmuş ısırganın çay olarak ya da salatalarda baharat olarak kullanılabileceği ve bunun çok yönlü bir şifa kaynağı olduğu pek bilinmemektedir.

Soğuk suya bir tutam konarak kaynama noktasına kadar ısıtılıp, ılıncaya kadar bekletildikten sonra içilen

MA

Kuru ısırgan çayının birçok hastalığa iyi geldiği ileri sürülmektedir. Örneğin bu çay, romatizma, böbrek ve idrar yolları iltihabı gibi rahatsızlıklara iyi gelmektedir. Ayrıca bu çay, solunum yolları rahatsızlıkları, alerji, saman nezlesi, egzama ve sivilcelerin tedavisinde de kullanılabilmektedir. Isırgan çayının pankreas bezini uyarıcı, kan şekerini düşürücü etkiye de sahip olduğu ileri sürülmektedir. Bunların dışında ısırgan çayının, mikroplu salgın hastalıklara ve kansere karşı koruyucu özelliğe sahip olduğu bilinmektedir.

kuru ısırgan çayının birçok hastalığa iyi geldiği ileri sürülmektedir. Örneğin bu çay, romatizma, böbrek ve idrar yolları iltihabı gibi rahatsızlıklara iyi gelmektedir. Ayrıca bu çay, solunum yolları rahatsızlıkları, alerji, saman nezlesi, egzama ve sivilcelerin tedavisinde de kullanılabilir. Isırgan çayının pankreas bezini uyarıcı, kan şekerini düşürücü etkiye de sahip olduğu ileri sürülmektedir. Bunların dışında ısırgan çayının, mikrop lu salgın hastalıklara ve kansere karşı koruyucu özelliğe sahip olduğu bilinmektedir. Domates ve soğanda bulunan Lycop en maddesi bol miktarda ısırganda da bulunmaktadır. Bu madde bilindiği gibi prostat, rahim, idrar kesesi ve meme kanserlerine karşı koruyucu ve tedavi edici özelliğe sahiptir. Ayrıca kendimizi yorgun ve bitkin hissettiğimiz durumlarda ısırgan çayı içilmesinin çok yararlı olduğu, bu gibi durumlarda belirli bir süre kullanıldığında vücudu dinçleştirdiği ifade edilmektedir. Özellikle karaciğer ve safra kesesi hastalıklarında, mide ve bağırsak ülserlerinde, egzama ve egzamaya eşlik eden baş ağrılarında ısırgan çayı içilmesi önerilmektedir. Isırgan çayının, son zamanlarda keşfedilen bir başka faydası da müshil etkisi ve kan temizleyici özelliğidir. Bu etkisinden dolayı ısırgan çayı ile ilk ve sonbahar aylarında 2-4 hafta süreyle, aç karnına günde bir su bardağı içilerek kür uygulaması yapılması önerilmektedir.

Isırgan çayı ile ilgili olarak; su ısıtılırken içersine küçük bir çakıl taşı atılmasının, ısının her tarafa homojen dağılması açısından faydalı olduğu bilinmelidir. Ayrıca bu çayın 1-1,5 saat içerisinde tüketilmesi, bu süre içerisinde tüketilmediği takdirde kesinlikle içilmemesi önerilmektedir.

Isırgan kaynatılarak lapa halinde de birçok hastalığı tedavi etmek için kullanılabilir. Örneğin, bu lapanın bademcik iltihabı durumunda boğaza sarılması, romatizma ağrısı olan bölgeye sarılması, kıl dönmesi durumunda iltihaplı bölgenin üzerine konarak belirli bir süre bekletilmesi tavsiye edilmektedir. Isırgan lapasının bu tür rahatsızlıklarda haftada 2-3 kez kullanılması önerilmektedir. Öte yandan ısırganın kök ve yaprakları 4-5 dakika kaynatılarak elde edilen su ile saçların yıkanması ve 30 dakika beklen-

Isırgan lapası birçok hastalığı tedavi etmek için kullanılabilir. Örneğin, bu lapanın bademcik iltihabı durumunda boğaza sarılması, romatizma ağrısı olan bölgeye sarılması, kıl dönmesi durumunda iltihaplı bölgenin üzerine konarak belirli bir süre bekletilmesi tavsiye edilmektedir. Öte yandan ısırganın kök ve yaprakları 4-5 dakika kaynatılarak elde edilen su ile saçların yıkanması ve 30 dakika bekledikten sonra durulanmasının saç dökülmesini engellediği ve saçların gürleşmesini sağladığı bilinmektedir.

dikten sonra durulanmasının saç dökülmesini engellediği ve saçların gürleşmesini sağladığı bilinmektedir.

Yukarıda ısırgan tohumunun bağışıklık sistemini güçlendirici, kan yapıcı, adet söktürücü, kurt ve ateş düşürücü özelliğe sahip olduğu belirtilmişti. Bu ve bu gibi rahatsızlıkların giderilmesinde ısırgan tohumunun, günde 8-10 gramdan fazla kullanmamak koşuluyla, aşağıdaki şekillerde kullanılması tavsiye edilmektedir:

- Bağırsak kurtlarına karşı ısırgan tohumu cevizle birlikte dövülerek aç karnına birer şeker kaşığı yenir.
- Damar tıkanıklığına karşı ısırgan tohumu kaynatılır ve çay olarak içilir.
- Kansere karşı 10 gram ısırgan tohumu dövülüp balla karıştırılarak yenir.
- Akciğer iltihabına (zatülcenp) ve prostat büyümesine karşı dövülüp balla karıştırılarak yenir.
- Zehirlenmelere karşı ısırgan tohumu dövülüp tereyağı ile karıştırılarak yenildiğinde ishal ve kusma yoluyla zehir vücuttan atılır.

Isırgandan faydalanırken/kullanırken bazı hususlara dikkat edilmesi gerektiğini belirtmekte de yarar vardır. Trombosit seviyesi düşük olan (genelde radyoterapi ve kemoterapi tedavisi gören) hastalarda ısırgan kullanılması bu seviyeyi daha da düşürebilir. Bu durumdaki hastaların doktorlarına danışmadan ısırgan kullanmamaları gerekmektedir. Benzer şekilde, kan şekeri düşük olanlar ve ani kan şekeri düşüşü yaşayan hastaların da ısırgan kullanmamaları tavsiye edilmektedir. □

(*): Kimyager

Yararlanılan Kaynaklar:

- Eröztürk Niyazi, *Bir Yudum Sağlık*, Anahtar Kitaplar Yay. İst.- 2000
- Flach Grete, *Sıhhatli Yaşamın Genç ve Güzel Kalmanın Sırları* (Çev.: A. Mustafa Gedemeçoğlu), Kitap Dünyası Yayınları, İst.-1986
- www.saracoglu.at/bolum.php?name=kur&kid=43&sirano=23
- *Lokman Hekim Şifalı Bitkiler Ansiklopedisi*.
- Saraç M. Ender, *Doğanın Şifalı Eli*, Doğan Kitapçılık. İst.-2005.

Isırgan yemeği ŞalFed toplantılarının da vazgeçilmez ikramıdır...

Harun ÖZDEMİR(*)
harunoz61@hotmail.com

DÜNYAMIZIN GELECEĞİ VE TÜRK DÜNYASI GERÇEĞİ

Tarihten gelen büyük deneyim, yılların kültür mirası, dini ve dil bütünlüğü ile Türk Dünyası, gelecekte birlikte hareket etmek zorunda kalacak ve bu birliğe komşu devletlerden de katılımlarla bölgesel değil belki küresel bir güç haline gelecektir.

Türk milletinin tarihsel süreci izlendiğinde, duraklamaların ardından müthiş sıçramaların yaşandığı bilinmektedir. Bu sıçramalar bazen devletlerle bazen imparatorluklarla sürüp gitmiştir.

Türkler, dünyada devrinin en demokratik yapısı içinde devletlerini kurduktan sonra tüm etnik yapıları bağrında besleyip, büyütüp, gözetip haklarını korumuş ve her dinden, mezhepten insanlara saygı göstererek onları kendi soydaşları gibi, bazen de kendinden(ticari bakımdan)daha üstün tutmuştur.

Türkler dünyaya geçmişte demokrasi dersi vermiş bir millet olarak bugün niçin bu misyonundan çok uzak gözüküyor. Ya da Türkler(Türkiye), dünyayı sadece Batı'dan mı ibaret saymaktadır. Bu konu, ülkemizde ve yayın organlarında yeteri kadar tartışılmamaktadır.

Büyük işler başarmak için önce büyük düşünmek gerekmektedir. Dünyada eski ve yeni tüm güç dengeleri büyük düşüncelerin hayata uyarlanmasıdır. Hiç bir büyük devlet yoktur ki kendi içinde iç savaşlar, etnik kavgaları olmadan birleşmeler olsun. Tüm büyük veya birleşik devletler, önce kendi iç sorunları için kavgalar edip üstesinden geldikten sonra birleşme, bütünleşme yolunu seçmişlerdir.

Avrupa Birliği'ne katılım süreci Türkiye'deki hantal yapıyı kökünden sarsmış, ülkenin demokratik gelişimine itici bir ivme kazandırmıştır. Türkiye bu ivmeyi hızlandıracak atılımları yapmalı ve kendi iç dinamiklerini harekete geçirmelidir. Siyaseti ve devlet yapısını birbirinin alternatifi değil birbirini tamamlayan yapıda oluşturmali; kuvvetler ayrılığı ilkesine özen göstermeli ve iç karışıklıklara meydan vermemelidir.

İNT

Dünyada bugüne kadar nice düzenler kurulup yeni devletler şekillenmiştir. Bu düzenlerin, yeni şekillenmelerin insanlık tarihi boyunca da süreceği kesindir. İnsanlık tarihinin doğal akışı bunu mecbur kılmaktadır.

Günümüzün -maalesef- süper gücü konumundaki ABD de, birçok eyaletin ve çok çetin iç savaşların sonucu doğup büyümüş ve bugün dünyaya yön vermeye çalışmaktadır.

Avrupa Birliği(AB) ise, -ayrı devletler olarak- daha yetmiş yıl öncesinde birbirleriyle yıllarca savaşan milletler arasında ittifak sonucu kurulmuş bir topluluktur.

Eski Sovyetler Birliği de, bir çok farklı dil ve dinden insanı içinde bulunduran devletleri baskı ile yetmiş-seksen yıl bir arada tutabilmiş bir topluluk olarak tarihteki yerini almıştır. Çin Halk Cumhuriyeti, tarihin köklü devletlerinden biri olarak hep var olmuş ve var olmaya devam edecek gibi gözükmemektedir.

Peki onlarca devlet kurup tarih sahnesinden hiç inmeyen Türk Dünyası Devletleri, dünyaya asırlarca yön verdikten sonra tarihteki şanlı dönemlerini anarak mı yaşayacaklar, yoksa yeniden tarih sahnesindeki yerlerini almak için bilim, sanat, ilim, akıl ile hareket edip dünyanın kaderinde biz de varız mı diyecekler?

ABD'nin sadece dünyevi ihtiyaçlar ve dünyaya ekonomik olarak yön verenlerce kurulup büyütüldüğü bir gerçektir. Bu çıkar çatışması, -er veya geç- kendi içinden alevlenip ABD'yi iç karışıklıklarla küçülüp dağılmaya doğru yelken açmak zorunda bırakacaktır.

AB'nin çok farklı millet ve devletlerden, sadece çıkar birliği doğrultusunda biraraya gelmeleri, bu birliğin geleceğinin de çok parlak olmadığını göstermektedir. Farklı etnik temelde, farklı mezhep ve dinden insanların biraraya gelmeleri gayet güzeldir. Fakat bu birlikteliğin temelinde kültür, tarihi geçmiş eksiktir. En önemlisi de çıkar amaçlı oluşu, bu bilik-teliğin çok uzun süremeyeceği, hatta ekonomik büyük bir sıkıntıya ivme kazandıracağı aşikardır.

Rusya Federasyonu eski gücünü kaybetmiş olsa da hala küresel bir güç olarak ekonomik ve askeri olarak ayakta. Tarihsel oluşumlarda kendi çıkarına göre hareket edecektir.

Çin ise gelişen ekonomisiyle küresel büyük bir dev olma yolunda hızla ilerlemektedir. Bu ülkenin bir milyarı aşan nüfus gücü de hesaba katıldığında Çin, geleceğin en önemli aktörü veya aktörlerinden biri olarak dünyaya yön verecektir.

Arap Dünyasının geleceği Türk Dünyasının geleceği ile doğrudan orantılı olacaktır. Kendi içlerinde tarihsel olarak hiç bir zaman birliktelik sağlayamayan bu toplumun, belki de

sını engellme çabalarıdır.

Türkiye gerçeği bu süreç içinde her zaman kendini biraz daha öne çıkarıp görülecektir. Tarihten gelen büyük deneyim, yılların kültür mirası, dini ve dil bütünlüğü ile Türk Dünyası, gelecekte birlikte hareket etmek zorunda kalacak ve bu birliğe komşu devletlerden de katılımlarla bölgesel değil belki küresel bir güç haline gelecektir.

Avrupa Birliği'ne katılım süreci Türkiye'deki hantal yapıyı kökünden sarsmış, ülkenin demokratik gelişimine itici bir ivme kazandırmıştır. Türkiye bu ivmeyi hızlandıracak atılımları yapmalı ve kendi iç dinamiklerini harekete geçirmelidir. Siyaseti ve devlet yapısını birbirinin alternatifi değil birbirini tamamlayan yapıda oluşturmalı, kuvvetler ayrılığı ilkesine özen göstermeli ve iç karışıklıklara meydan vermemelidir.

Devlet içindeki kurumlarla siyasi kurumlar çatışma içinde olmadan ülke menfaatleri için dayanışma içine girmelidirler. Ülkeyi yöneten veya yönetmeye talip olanlar, geleceği görüp vizyonlarını bu doğrultuda yapmalı, hızla değişip dönüşen dünyada Türkiye'nin hak ettiği rolü oynamasına katkı sağlamalıdır. Türkiye Batı'nın teknolojisini zaten almaktadır. Siyasi olarak sadece Batı'ya değil, bundan sonra her yöne eşit bakmalı; kendini, bulunduğu coğrafyada her yönü eşit göre-

“Tarih tekerrürden ibarettir.” Bu iyi veya kötü yönde olabilir. Tarihimizin artık iyi yönde tekerrür edeceğinin emareleri her geçen gün biraz daha net gözükmemektedir. Bizler bunu başarmak için yapılarımızı oluşturup hazır olabilirsek bu süreç gerçekleşebilir. Yoksa hiçbir önlem almadan “armut piş ağzıma düş” misali beklersek, bu hazin bekleyişin çok uzun hatta bitmez olacağı da aşikardır.

Türklerin kaderiyle ortak olmaktan başka bir seçeneği kalmayacaktır...

Dünyadaki diğer güç ve devlet merkezlerinin ise yakın bir gelecekte söz sahibi olma şansının az olduğu görülmektedir. Buna Afrika, Avustralya ve Amerika kıtası da dahildir. Bundan sonra dünyanın yükseleni eski kıta Asya olacaktır.

Batı'nın, -kendi çıkarları doğrultusunda- küçük ve orta ölçekli devletleri kontrol etmeye çalışması doğaldır. Her devlet kendi çıkarları için hareket etmek zorundadır. Güçlü devletler ise yeni güçlerin sahneye çıkmasını istemeyeceklerdir. Yeni güçlü devletlerin oluşumu, mevcut güçlü devletler tarafında daima bir tehdit olarak algılanacak ve bu ölçekteki devletlerin başına hep çorap veya çuval geçirilmeye çalışılacaktır. Ta ki kendi ayaklarının altındaki zeminin kaydığını farkedene dek. Bu farkedildiğinde ise kendilerine yandaş arayıp destek bile olabileceklerdir. Bugün ülkemizdeki sorunların, dünya üzerindeki hiç bir ülkede olmadığı kadar çok olmasının nedeni de bundandır.

Türkiye'deki iç karışıklıkların, etnik yapıların çokça gündem edilmesinin, terör eylemlerinin bir türlü bitirilememesinin sebebi, hep dış destekli büyük güçlerin arka plan oyunlarındandır. Bu oyun, gizli ellerin devamlı ülke içindeki huzuru bozarak Türkiye'nin başını kaldırıp etrafına bakma-

bilen bir pozisyonda tutabilmelidir. Türkiye'nin göz nuru olan askeri gücü/ordusu, son teknoloji ile donatılmalı ve siyasi mülahazaların dışında, halkının kalbindeki sağlam yerinde tutulup gözetilmelidir. Ülkenin siyasi olarak irade sahibi olan iktidarları, dünya ve Türkiye gerçeğini bilip stratejilerini ona göre konumlandırmalıdır.

Elbette burada sayamayacağımız kadar bir çok bilinmeyenli denklem içerisinde Türkiye, kendini daima hazır tutmalı; oluşan ve oluşabilecek yeni şartlara göre planlarını yapmalıdır.

“Tarih tekerrürden ibarettir.” Bu iyi veya kötü yönde olabilir. Tarihimizin artık iyi yönde tekerrür edeceğinin emareleri her geçen gün biraz daha net gözükmemektedir. Bizler bunu başarmak için yapılarımızı oluşturup hazır olabilirsek bu süreç gerçekleşebilir. Yoksa hiçbir önlem almadan “armut piş ağzıma düş” misali beklersek, bu hazin bekleyişin çok uzun hatta bitmez olacağı da aşikardır. □

(*): ŞalFed 1. ve 2. dönem Genel Başkanı ve Karadeniz Dernekler Konfederasyonu Yönetim Kurulu üyesi.

Hakkı BAYRAKTAR(*)
bayraktar@hakikat.net

DÜNDEN BUGÜNE HOŞGÖRÜ FARKIMIZ

Dünyamızdaki olumsuz tabloyu, olumlu olanla değiştirmek; yaratılmışı Yaratan'dan dolayı hoşgören muhabbet fedailerinin örnek ve önder gayretleriyle ve inananların birlik ve beraberliği ile mümkün olacaktır.

*“Elif okuduk ötürü / Pazar eyledik götürü
Yaratılanı hoş gördük / Yaratan'dan ötürü.”*

(Y. Emre)

Yaratılmışı hoş görmek, Yaratan'a bağlılığın bir tezahürüdür. O'na teslimiyetiniz ve bağlılığınız nisbetinde mahlukata ve insanlara rahmet, şefkat ve hoşgörü nazarıyla bakabilirsiniz. Hoşgörüye en büyük engel, nefse ve benliğe esarettir. Egosuna köle olmuş insanlar, toplumda daima marjinal yaşamaya mahkumdurlar. Bu tip hasta ruhlu kimselerin, çevresine verebilecekleri hiçbir değeri kalmadığı gibi, sürekli huzursuzluk odağı olmaları da söz konusudur.

Hoşgörü; bir olgunluğun, sabrın, nezaketin ve faziletin neticesidir. İnsanları kendi yararına ve Hak hesabına kazanabilmenin yolu hoşgörüden geçer.

Allah ve Resulü'ne bağlılığı şiar edinmiş atalarımız, gerçek fetihlerini hoşgörüyle yapmışlardır. Onlar, hiçbir zaman işgal kuvvetleri olmamışlar; kılıçlarını dahi gönülleri fethetmek için kullanmışlardır. Evet, kılıçlarını, bir tabibin elindeki neşter edasıyla kullanmışlardır; kâtilin elindeki satır gibi değil...Çünkü müşerref oldukları İslam inanç ve terbiyesi öyle gerektiriyordu.

Dünyada devam eden olayların tahlilini iyice yaptığımızda; tarihi kine ve kana bulamış aynı zihniyetin devam ettiğini görüyoruz. Müslümanların bütün insanlığı -hatta mahlukatı- kuşatan sevgi ve hoşgö-rüsüne karşılık; kendisi gibi inanmayan ve düşünmeyenlere hayat hakkı bile tanımayan bir zihniyetin acı tablosuyla karşı karşıyayız. Dünyanın bu acı tablosunda ABD'nin baş rolünü ve İsrail'in hukuk tanımaz tavrını unutmamak gerekir.

INT

“Padişahıyla, halkıyla bütün Türkler; -her mevzuda olduğu gibi- ferdi hataları bağışlama, gayr-i müslimleri inançlarıyla başbaşa bırakıp onlara karşı müsamahakar davranma âlicenaplığını da İslamiyet'e borçludurlar. Zaten, İslamiyet'in, hiçbir dine nasip olmayan büyük bir süratle yayılmasının ve birbiri üstüne göz kamaştırıcı zaferler kazanmasının en mühim amillerinden birini; bu yüce dinin, diğer bütün dinlerden daha müsamahakar ve alice-nap oluşunda aramak lazımdır. Bu sebeptir ki; bazı Hıristiyanlar, dini müsamahanın ne demek olduğunu Müslümanlardan öğrenmiş olmalarını 'çok elem verici' bulurlar.” [Bammat(Haydar), İslamiyet'in Manevi ve Kültürel De-ğerleri, Terc.: Bahadır Dülger, s.48]

Osmanlı idaresi altındaki Yahudi, Hıristiyan ve diğer inanç ve ırktaki insanlara hiçbir baskı yapılmadığı gibi, korumaya ve destek altında asırlarca huzur içinde yaşadıklarına tarih şahittir. Batılı bir yazar, bu konuyu şöyle örneklendiriyor:

“Fatih bir millet olan Türkler; idareleri altındaki çeşitli milletleri Türkleştirmeye çalışmamış, onların din ve âdetlerine saygı göstermişlerdir. Romanya için, Rus veya Avusturya idaresi yerine Türk idaresi altında yaşamak bir talih eseri olmuştur. Zira aksi takdirde bugün Romen milleti diye

“Muzaffer olarak girdikleri Kudüs’te, ilk haçlıların işledikleri cinayetleri düşün­dükçe içim bunalıyor ve kalbim isyan ediyor. Bizim Fransızlar’ın, Antalya surları dibinde, Hıristiyan olmayanların korkunç gülleler haline getirdikleri başlarını düşünmeye tahammül edemiyor ve Hıristiyanların mağlup Arapları vaftiz edilmek yahut başları kesilmek gibi korkunç bir tercih karşısında bıraktıklarını eski şiirlerde okudukça, itiraf edeyim, iliklerime kadar ürperiyorum.”

bir millet olmayacaktı.” (Prof. Ahmed Cevad; Yabancılar Göre Eski Türkler, s.79)

Bağnaz Hristiyanların, Endülüs’te Müslüman ve Yahudilere yaptığı katliam, bir ibret levhası olarak tarihe geçmiştir. İspanya’daki bu haçlı zulmünden kaçan Yahudileri; gemiler göndererek taşıyıp Yunanistan ve İstanbul’a yerleştiren yine Osmanlı ecdadımız olmuştur.

Fatih’in, İstanbul’u fethettiği zamanki hoşgörü ve adaletine karşılık hemen yarım asır sonra dünyanın başka bir bölgesinde vahşi Batı’nın yaptıklarını hafızalardan silmek mümkün mü?..

“Fatih’in İstanbul’u almasından yarım asır sonra Borbon başkumandanının çeteleri, Roma’ya hücum ederek ele geçirmişlerdi. Bu barbarlar, esirlerin tırnaklarını sök­müş, ağızlarına erimiş kurşun dökmüşlerdir. Sımsıkı bağ­lanmış baba ve kocalarının önünde kadınları katletmişler, bütün mabedlere tecavüz etmişlerdir. Bu hayvanca vahşet, bir-iki gün değil, hiç kesilmeden aylarca sürmüştür.” (a.g.e., s.79)

Fıtrî değerlerini muhafaza edip geliştiren milletlerle, bu değerlerini dumura uğratan veya kaybeden topluluklar arasındaki farkı görmek için, maziye ibret nazarlarıyla bakmak yeterlidir. Batı’nın, kendinden olmayanlara karşı insanlık dışı vahşeti o dereceye ulaşmıştır ki; zaman zaman gayr-i müslim de olsa bazılarını kahretmiştir!.. **Leon Gottiye**(Gautier), bunlardan birisidir. Diyor ki:

“Muzaffer olarak girdikleri Kudüs’te, ilk haçlıların iş­ledikleri cinayetleri düşündükçe içim bunalıyor ve kalbim isyan ediyor. Bizim Fransızlar’ın, Antalya surları dibinde, Hıristiyan olmayanların korkunç gülleler haline getirdik­leri başlarını düşünmeye tahammül edemiyor ve Hıristiyanların mağlup Arapları vaftiz edilmek yahut başları kesilmek gibi korkunç bir tercih karşısında bıraktıklarını

İNT

İNT

Filistinli çocuk ve kadınlara silah doğrultan bu İsraili asker ne yapmak istiyor?..Yoksa bu bir devlet politikası mı?..

eski şiirlerde okudukça, itiraf edeyim, iliklerime kadar ürperiyorum.” (a.g.e., s.79, 152)

Bugün dahi dünyada devam eden olayların tahlilini iyice yaptığımızda; tarihi kine ve kana bulamış aynı zihniyetin devam ettiğini görüyoruz. İslam’ın özünü, nefsi engellerden dolayı içine iyice sindirememiş kimi marjinal grupların menfi davranışlarını dışta tutarsak; Müslümanların bütün insanlığı -hatta mahlukatı- kuşatan sevgi ve hoşgörüsüne karşılık; kendisi gibi inanmayan ve düşünmeyenlere hayat hakkı bile tanımayan bir zihniyetin acı tablosuyla karşı karşıyayız. Dünyanın bu acı tablosunda ABD’nin baş rolünü ve İsrail’in hukuk tanımaz tavrını unutmamak gerekir. Halbuki bir süper devletten dünyaya adalet ve huzur dağıtması beklenir...

Dünyamızdaki bu olumsuz tabloyu, olumlu olanla değiştirmek; yaratılmışı Yaratan’dan dolayı hoşgören muhabbet fedailerinin örnek ve önder gayretleriyle ve inananların birlik ve beraberliği ile mümkün olacaktır.□

(*) : İlahiyatçı-Eğitimci / Ağasar dergisi yazışları md.

Adını tarihinin temelinden alan çay...

Yemyeşil çay filizleri, tadında geçmişin izleri...

Bereketli toprakların
Tirebolu'ya armağanı olan
çay filizleri, çiftimizin emeği,
çayı işleyenlerin engin
bilgisiyle birleşti çay oldu.
Ve çay Üçkale oldu...

Zengin aromasını yöresinin
zenginlikleriyle birleştiren
Üçkale Çay, tarzı ve sunumuyla
çaya bambaska bir boyut getiriyor.
Adını ve tadını geçmişinden alan
Üçkale Tirebolu Çay'ını tüm
Türkiye'ye armağan ediyoruz...

Afiyet olsun...

Üçkale
Tirebolu
Çayın Kalesi

www.uckalecay.com

Merkez:

Sondurak Küçüksu Cd. No: 2/A Ümraniye-İST.
Tlf.: (0216) 443 30 82

Şube:

Hakimiyeti Milliye Cad. No: 94 Üsküdar-İST.
Tlf.: (0216) 310 52 60 - 495 29 00

ALTININ İYİSİ Mİ?!. EVET... BURASI "ÜÇEL KUYUMCULUK"...

www.salfed.com

Radıyo Ağasar

zafer mobilya

Zafer TOKUL:

1982'de İstanbul'da doğdum. İlk ve orta öğrenimimi tamamladıktan sonra baba mesleği olan mobilyacılık sektöründe perakende iş yaşamıma başladım. / 1996-2002 yılları arasında aile şirketimiz olan **Toköz Mobilya**'da çalıştım. / 2004'te askerden geldikten sonra Beşikdüzü'ndeki **Tokullar İstikbal Centroom**'da çalışmaya başladım. 2004-2009 yılları arasında bu şirkette mağaza sorumlusu olarak çalıştım. / 2010 yılında tekrar İstanbul'a geldim ve aile şirketimiz olan **Zafer Mobilya**'yı kurdum. Halen mobilya sektöründe dev ve öncü bir firma olan **İstikbal**'in bayiliğini yapmaktayım. / Evli ve iki çocuk babasıyım. □

İbrahim KARAGÜL(*)
ibrahimkaragul@gmail.com

TESLİM OLMA TÜRKİYE!

Türkiye'nin burnunu sürtmek, gerekirse iç savaşa kadar sürüklemek ve bu yüzyılda muhtemel bir uyanışın, bölgesel kaynaşmanın, içeride kaynaşmanın önüne geçmek. Tek hedef bu. Süreç Kürt meselesiyle başlayıp bitmiyor. Açılımla, anayasa referandumuyla, hükümet karşıtlığı ya da taraftarlarıyla başlayıp bitmiyor. Bunların hepsi doğru, hepsi var ama başka şeyler de var...

Bize savaş açtılar...Kendi işinize/içinize bakın, dediler. Yoksa burnunuzu böyle sürteriz, dediler.

Size ne Ortadoğu'dan, Balkanlar'dan, dünyadan dediler. Siz kim oluyorsunuz da boyunuzdan büyük işlere girişiyorsunuz, dediler. Oturun oturduğunuz yerde ve size verilenle yetinin, dediler.

Yoksa böyle kanla ödersiniz, kanla yüzleşirsiniz, dediler.

Birinci Dünya Savaşı'ndan bu yana yerinizden kıpırdayamazken şimdi dünya yeniden şekilleniyor diye size pay düşeceğini mi sandınız, bu halinizle bile "çok büyüksünüz", daha da küçülmeniz gerekirken size ne oluyor da sınırları aşmaya çalışıyorsunuz, dediler.

Sizi böyle terbiye ederiz, yola getiririz, boyunuzu ölçüsünü alırsınız, dediler. Türkiye'ye karşı en etkili kartı tekrar devreye soktular. Terör ihaledir ve büyük bir ihale daha açtılar.

İran-İsrail kapışması yaşanacaksa Türkiye kendi sorunlarıyla boğuşmalı ki, bölgeyle ilgilenemesin demek istediler.. İsrail'e Türk hava sahasını kapatmanın bedelinin ne olacağını gösterdiler. Gürcistan'dan İran'ı taciz etmek isteyen İsrail'in, Türk hava

Bize savaş açtılar...

Bu savaşın mimarı PKK değil. Ve bu savaş artık terör değil. Bu savaş gerçekten artık terör değil. Anlamıyor musunuz?..

Bir güç mücadelesi, restleşme, hesaplaşma...Hadi bakalım; biz hayır diyelim de siz terörün üstesinden gelin de görelim, diyorlar. / PKK, Türkiye'nin bütün bölgeye yayılan etkisini kırmak için en etkili araçlardan biridir. Bu genişleme, PKK'nın da sonudur. Bunu PKK da biliyor onlar da. Bir dayanışma var ortada.

İNT

sahasından silah naklinin kesintiye uğraması endişesiyle gözdağı verdiler.

Bize savaş açtılar...

Bu savaşın mimarı PKK değil. Ve bu savaş artık terör değil. Bu savaş gerçekten artık terör değil. Anlamıyor musunuz?..

Bir güç mücadelesi, restleşme, hesaplaşma... Hadi bakalım; biz hayır diyelim de siz terörün üstesinden gelin de görelim, diyorlar.

PKK, Türkiye'nin bütün bölgeye yayılan etkisini kırmak için en etkili araçlardan biridir. Bu genişleme, PKK'nın da sonudur. Bunu PKK da biliyor onlar da. Bir dayanışma var ortada.

Türkiye'nin burnunu sürtmek, gerekirse iç savaşa kadar sürüklemek ve bu yüzyılda muhtemel bir uyanışın, bölgesel kaynaşmanın, içeride kaynaşmanın önüne geçmek. Tek hedef bu. Süreç Kürt meselesiyle başlayıp bitmiyor. Açılımla, anayasa referandumuyla, hükümet karşıtlığı ya da taraftarlarıyla başlayıp bitmiyor. Bunların hepsi doğru, hepsi var ama başka şeyler de var. O başka şeyleri iyi okumak gerekiyor.

PKK'ya yeni bir misyon biçiliyor. Önümüzdeki

günler tehlikeli olacak. Yeni tür iç politik dizayn ile bölgesel dizayn için Türkiye'yi sınırlama, daraltma en önemli hedef olacak...

Şimdi siz, o ülkeyi kızdırdık, şu ülkeyi kızdırdık diye kıyameti koparın. Ama o kızanların terör üzerinden bu ülkenin kanı üzerinden nasıl hesaplar yaptığını görmeyin, onları kınamayın, onlara kızmayın. Varsa yoksa ülkenize, insanlarınize kızın, dövün. Bir yumruk da siz atın.

Yakın tarihimiz, bu tür basiretsizliklerin bol örnekleriyle dolu. Bu basiretsizliklerin ödettiği bedellerin acısı hâlâ çok canlı, hatırlamıyor musunuz?

Kendine yumruk atmayı marifet sanan, akıllı olmak sanan bir garip milletiz biz. Kendine ve birbine yumruk sallamaktan gerçekleri göremeyen ayımaşlarla dolu etrafımız. Bir kör dövüşüne mahkum edilen milletiz.

Bunu kırmaya çalıştıkça, kafamızı yukarı kaldırdıkça, gözlerimizi ufka yönelttikçe boynumuzu vuruyorlar. Onlar ve içerideki beyinsizler yapıyor bunu. Oysa bu kahredici çıkmazdan başka türlü kurtuluş yok. Hiçbir yol yok, olmayacak da. Bugün diz çöktürseler bile, sustursalar bile, beş yıl sonra, on yıl sonra bu ülke yine aynı yolu deneyecek. İntihar dışındaki tek seçenek bu. Anlamıyor muyuz?

Hükümeti terörle vurmak. Açılımı bitirmek, içerde ayrışmayı çatışmaya dönüştürmek, bölgesel açılımı bitirmek, Türkiye'yi yeniden kontrol altına almak, buna hayır diyenleri susturmak, kanla imtihan etmek....

Kimlerin işine geliyor dersiniz? Sadece PKK'nın mı? Bugün bu hükümet, yarın başkası. Sonu yok bunun. Hep böyle olmadı mı? Bu çirkin yöntemle vurulan Türkiye olmadı mı, hepimiz olmadık mı?

Gazze'ye yardım götürüp ölenleri didik didik

Gazze'ye yardım götürüp ölenleri didik didik edenler, İsrail adına yargılayanlar, terörün tırmanmasının, son haftalardaki eğilimin sebeplerini neden sorgulamaz? Hadi gösterin o hünerli yazılarınızı, araştırmalarınızı da okuyalım. 'İsrail iması'nın yanlışlığını ortaya koymak için telaşlananlar, daha 2004'lerde o bölgede hangi devletin neler yaptığına dair, Türkiye'yi endişelendiren gelişmeleri ne çabuk unuttu? Binlerce silah, hangi ülkeden gelip de PKK'nın eline verildi? Bu silahlara dair bilgilerin gizliliği bile kalmadı.

edenler, İsrail adına yargılayanlar, terörün tırmanmasının, son haftalardaki eğilimin sebeplerini neden sorgulamaz? Hadi gösterin o hünerli yazılarınızı, araştırmalarınızı da okuyalım. 'İsrail iması'nın yanlışlığını ortaya koymak için telaşlananlar, daha 2004'lerde o bölgede hangi devletin neler yaptığına dair, Türkiye'yi endişelendiren gelişmeleri ne çabuk unuttu? Binlerce silah, hangi ülkeden gelip de PKK'nın eline verildi? Bu silahlara dair bilgilerin gizliliği bile kalmadı.

Bu toptan saldırıyı "diz çöktürene kadar" yaptırmaya karar verenleri yok sayıp bu ülkenin tamamının aptal yerine konulmasına razı gelmeyeceğiz. Bu meselenin, AK Parti, TSK, diğer partiler ya da Türkiye'nin iç zaafıyla sınırlı olduğuna, bölgesel ve küresel güç mücadelesiyle ya da bazı çevrelerin/güçlerin Türkiye ve bu bölgeye yönelik hırslarıyla alakası olmadığına dair zihinsel yönlendirmelerin mağduru olmayacağız...

Orada burada, çuvallar dolusu laf edenlerin, on yıldır-yirmi yıldır aynı şeyleri söyleyip hiçbir şey demeyenlerin doğrularına ya da yanlışlarına mahkum olmayacağız... Bütün gerekçelerin/sebeplerin ötesinde bu ülkeye diz çöktürmeye ayarlı hesapları haykırmaya devam edeceğiz...

Evet, bize savaş açtılar... Bu artık terör değil, PKK ile değil, Türkiye'nin iç zaafıyla sınırlı değil. Bu kimin, kimlerin nasıl bir Türkiye istediği ile ilgili bir savaştır. İçerisi ya da dışarısı diye bir şey yok. Böyle bir dünya yok artık. Saflar öyle belirlenmiyor.

Birileri Türkiye'yi hizaya sokmaya çalışıyor. Kanla yüzleştiriyor. Türkiye bu mesajın cevabını vermeli...Hem içeride hem dışarıda...Teslim olmamalı...□

(*):Yeni Şafak gazetesi yazarı ve tv yorumcusu

Şenlik günü Kadirga'dan bir kesit

MA

Sis Dağı Kalpakkaya ve Hanyanı çevresinin minareden seyri

MA

Alaca Dağı yaylasından bir kesit

AOB